

The background consists of several overlapping, organic shapes in shades of yellow and orange. A bright yellow shape is on the left, overlapping a darker yellow shape, which in turn overlaps a large orange shape. The overall effect is a layered, abstract composition.

Tallinna Lennujaam Aastaaruanne 2014

AS Tallinna Lennujaam on Eesti lennujaamade käitaja ja arendaja.

Peamine eesmärk on tagada õhusõidukite, reisijate ja kauba maapealne teenindamine Tallinna, Tartu, Pärnu, Kuressaare ja Kärdla lennujaamades ning Kihnu ja Ruhnu lennuväljadel.

AS Tallinna Lennujaam ja tütarettevõtte AS Tallinn Airport GH moodustavad kontserni Tallinna Lennujaam.

Aastal 2014 andsid kontserni ettevõtted **tööd** ligi **600**-le inimesele.

AS-i Tallinna Lennujaam aktsiate omanik on **Eesti Vabariik**.

Ettevõtte on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi haldusalas.

Lennart Meri Tallinna lennujaam on tihedaima liiklusega rahvusvaheline õhuvärv Eestis – aastal 2014 teenindati **2 017 371** reisijat, regionaalsetes lennujaamades teenindati **41 927** reisijat.

Tallinna Lennujaama aasta 2014 olulisemad tegevusnäitajad võrdluses aastaga 2013.

Reisijaid – Lennart Meri Tallinna lennujaam	2 017 371 (+3%)
Reisijaid – regionaalsed lennujaamad	41 927 (-5%)
Müügitulu	31,9 mln eurot (+5%)
Äritulu	42,2 mln eurot (+4%)
Puhaskasum	4,9 mln eurot (-3%)
Bilansimaht	145,3 mln eurot (-4%)
Investeeringute maht	5,9 mln eurot (-58%)

AS Tallinna Lennujaam

Lennujaama tee 12
11101 Tallinn
Telefon +372 605 8701
Faks +372 605 8333
E-post administration@tll.aero
www.tallinn-airport.ee

TALLINNA
LENNUJAAM

Sissejuhatus

Aastaaruanne koosneb tegevus-, keskkonna, jätkusuutlikkuse ja raamatupidamise aruannetest ning sõltumatu vandeaudiitori aruandest ja kasumi jaotamise ettepanekust.

Tallinna Lennujaama konsolideeritud aastaaruande eesmärgiks on avalikustada möödunud, 2014. aasta tähtsamad tegevusnäitajad, majanduslikud, sotsiaalsed, keskkonna- ja organisatsiooniammed. Teavet esitades lähtume läbipaistvuse põhimõttest ning heast äritavast. Aruandes anname teada 2015. aasta arengusuundadest ja esitame aruandeaasta tulemused võrreldes eelmise aastaga. Käesolev aruanne vastab GRI (Global Reporting Initiative - GRI3) avalikustamistasemele C+. Avalikustamistasemele vastavate temade loetelu on esitatud aruande lõpus GRI sisuregistris.

Integreeritud aruandega soovime ettevõtet lähemalt tutvustada:

- omaniku esindajatele läbimõeldud otsuste tegeviseks;
- avalikkusele tegevuspõhimõtete tutvustamiseks ja usaldusväärse töstmiseks;
- lennujaama ja kogukonna töötajatele organisatsioonil toimunud muudatuste ja tegevuste mitmekülgsemaks selgitamiseks.

Integreeritud aruanne võimaldab meil:

- olla avatud ja läbipaistev organisatsioon;
- luua usaldusväärne alus uutele võimalikele partnerlussuhetele;
- luua usaldus ettevõtte tegevusest huvitatud huvi- ja sidusgruppide ning ettevõtte vahel;
- anda laiemale avalikkusele ülevaade ettevõttes toimunud muutustest ja tulevikuväljavaadetest;
- tutvustada ja edendada säästva arengu ning vastutustundliku ettevõtluse aluseid.

Integreeritud aruande alused on:

- raamatupidamise seadus;
- rahvusvahelised finantsaruandluse standardid (IFRS), nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt;
- EMAS ja ISO 140001 keskkonnuaruannete koostamissoovitused;
- globaalse aruandlusalgatuse (Global Reporting Initiative - GRI3) juhendmaterjalid.

Sisukord

Sissejuhatus	5	Lisa 9. Varud	68
Juhatuse esimehe eessõna	7	Lisa 10. Nõuded ja ettemaksed	69
2014. aasta tähtsamad sündmused	9	Lisa 12. Raha ja raha ekvivalendid	71
Kontserni strateegia ja väärtused	10	Lisa 13. Võlakohustused	71
Riskijuhtimine	12	Lisa 14. Laenu tagatis ja panditud vara	72
2014. aasta eesmärkide täitmine	14	Lisa 15. Sihtfinantseerimine	72
2014. aasta majandustulemused	15	Lisa 17. Võlad tarnijatele ja muud võlad	74
Lennuliiklus	20	Lisa 18. Maksuvõlad	74
Mittelenundustulud	24	Lisa 19. Viitvõlad töötajatele	74
Töötajad	26	Lisa 20. Omakapital	75
Käitamine ja taristu	29	Lisa 21. Müügitulu	75
Päästeteenistus	32	Lisa 22. Muud äritulud	76
Regionaalsed lennujaamad	33	Lisa 24. Mitmesugused tegevuskulud	76
Taristu arendamine ja haldus	33	Lisa 25. Tööjõukulud	76
Keskkond	35	Lisa 26. Finantstulud ja –kulud	77
Pilk tulevikku	39	Lisa 27. Tingimuslikud ning siduvad tulevikukohustused	77
Hea ühingujuhtimise tava aruanne	40	Lisa 28. Tehingud seotud osapooltega	77
GRI sisuregiser	44	Lisa 29. Finantsinformatsioon emaettevõtte kohta	78
Kontserni lühiiseloostus ja kontaktandmed	47	KASUMI JAOTAMISE ETTEPANEK	83
Tegevusaruanne	48	MAJANDUSAASTA ARUANDE ALLKIRJAD	84
Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne	48		
Konsolideeritud finantsseisundi aruanne	48		
Konsolideeritud koondkasumiaruanne	49		
Konsolideeritud rahavoogude aruanne	50		
Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne	51		
Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisad	52		
Lisa 1. Üldine informatsioon	52		
Lisa 2. Kokkuvõte olulisematest arvestus- ja aruandluspõhimõtetest	52		
Lisa 3. Finantsriskide juhtimine	61		
Lisa 4. Olulised raamatupidamishinnangud	64		
Lisa 5. Materiaalne põhivara	65		
Lisa 6. Immateriaalne põhivara	66		
Lisa 7. Kinnisvarainvesteeringud	67		
Lisa 8. Kasutusrent	68		

Juhatuse esimehe eessõna

Aasta 2014 kokkuvõtet tehes tuleb tõdeda, et aasta oli huvitav ja väljakutseid pakkuv. Oodatult ületas reisijate arv aasta lõpuks 2. miljoni piiri (kasv 3%). Vastutustundliku ettevõtluse kvaliteedimärgise hõbetase oli tunnustuseks kogu meeskonnale.

Koduvedaja Estonian Air-i teenuseid kasutas 537 000 reisijat, see oli 27% Tallinna lennujaama läbinud reisijate koguarvust. 2014. aastal kinnistusid varasemad arengud lennufirmade konkurentsisis. Suurimad kasvavad lennufirmadest meie turul olid Lufthansa ja Turkish Airlines. Lufthansa lisasagedused kasvatasid turuosa senise liidri ees, mistõttu tõusis Frankfurt 15%-ise turuosa suurimaks sihtkohaks Helsingi asemel. Varasemalt pingerea eesotsas paiknenud Stockholm ja Kopenhaagen on turuosa oluliselt kaotanud. 2014. aastal lisandus Portugali lennufirma TAP, kes kahjuks sulges liini talvisel hooajal vähese nõudluse tõttu.

Võrreldes aasta varasemaga kasvas kontserni müügitulu 5% võrra, 32 mln euronit. Kasum oli nii nagu ka aastal 2013 - 5 mln eurot. Müügitulust 61% on mittelelendustulu, mis kasvas võrreldes eelmise aastaga 9%.

2015. aastaks prognoosime reisijate arvu kasvu 2,05 miljoni reisijani. Loodame, et regionaalsete lennujaamade reisijate arv tõuseb tagasi 44 000 reisijani. Suurim väljakutse, mis järgmistel aastatel ees seisab, on kulude kasvu hoidmine allpool tulude kasvu.

Me soovime olla koduseim lennujaam. Meile on oluline reisija rahulolu. Me tahame, et reisija tunne ennast lennujaamas nagu kodus. Teda oodatakse, võetakse vastu külalislahkelt, tal on mugav ja turvaline. Me tahame, et meie reisijad oleksid rõõmsad koos meiega.

Selleks, et reisijakogemus meie lennujaamas oleks veelgi täiuslikum, panustame järgnevatel aastatel transpordiühendustesse ja parkimismugavusse. Tulemas on trammühendus lennujaama ja kesklinna vahel ning lähiaastail valmib parkimismaja. Muudame reisija liikumistee reisiterminali sisenemisest ja turvakontrolli läbimisest, kuni terminali väravateni, veel mugavamaks. Püüame saavutatud sõbralikku kontakti reisijaga ümberehituste perioodil mitte rikkuda. Projektide valmimistähtaeg on 2017. aasta lõpus.

Perioodil 2015-2021 investeerib kontsern kokku 126 mln eurot. Suurim projekt on lennuraja arendusprojekt summas 75 mln eurot. Projekti teostatakse Euroopa Ühtekuuluvusfondi kaasrahastamisel.

Tallinna Lennujaama ajatelg

- 1932** algab lennujaama ehitus tänasele asukohale.
- 1936** avatakse Ülemiste lennujaam. 40 meetri laiused ja 300 meetri pikkused rajad võimaldasid õhusõidukitel tõusta ja maanduda kuues suunas.
- 1954** valmib reisiterminal.
- 1980** Moskva olümpiamängude Tallinna purjeregatti ette valmistades pikendatakse Tallinna lennujaama lennurada ja ehitatakse uus reisterminal.
- 1945-1989** Tallinna lennujaam on täies mahus Aerofloti kasutada. Kõik lennud toimuvad Nõukogude Liidu piires.
- 1989** taasavatakse esimene rahvusvaheline liin. SAS alustab Tallinn-Stockholm liinil, järgnevatel aastatel alustavad Finnair, Lufthansa ja LOT Polish Airlines.
- 1992** moodustatakse riigiettevõtte Eesti Lennujaamad.
- 1995** lennurada rekonstrueeritakse täielikult, lennuraja pikkuseks saab 3 070 meetrit.
- 1997** asutatakse äriühingud: AS Tallinna Lennujaam, AS Tartu Lennujaam, AS Kuressaare Lennujaam, AS Kärdla Lennujaam ja AS Pärnu Lennujaam.
- 1998** Tallinna lennujaamas valmivad kaubaterminal ja lennujaama päästeteenistuse kaasaegne hoone.
- 1999** president Lennart Meri avab pidulikult Tallinna lennujaama rekonstrueeritud reisiterminali.
- 2004** liitutakse Euroopa Liidu Avatud Taeva lepinguga, mis lubab lennutegevust oluliselt laiendada. Lende Tallinnasse alustab esimene odavlennufirma EasyJet.
- 2005** AS Pärnu Lennujaam, AS Tartu Lennujaam, AS Kuressaare Lennujaam ja AS Kärdla Lennujaam ühendatakse AS-ga Tallinna Lennujaam. Tallinna lennujaama läbib esmakordselt aastas üle miljoni reisija. Asutatakse tütarettevõtte AS Tallinn Airport GH.
- 2008** rekonstrueeritakse Tallinna lennujaama lennuliiklusala ning reisiterminal.
- 2010** uuendatakse Tallinna Lennujaama visuaalset identiteeti. Ryanair alustab lendudega Tallinna lennujaama.
- 2011** toimub esimene pööring (kruisilaeva *turnaround*), 5 pööringuga teenindatakse 7 100 reisijat.
- 2012** Tallinna lennujaama läbib esmakordselt aastas üle kahe miljoni reisija. Tallinna lennujaam korraldab lennunduskonverentsi Routes Europe, tuues Tallinnasse 900 Euroopa ja Aasia lennunduse otsustajat 40-st erinevast riigist.
- 2013** Tallinna Lennujaam saab vastutustundliku ettevõtluse kvaliteedimärgise hõbetaseme. Lendudega Tallinnast Istanbuli alustab Turkish Airlines.

2014. aasta tähtsamad sündmused

Tallinna lennujaam saavutas teist aastat järjest **vastutustundliku ettevõtluse kvaliteedimärgise hõbetaseme**.

Tallinna lennujaama projekt **KOOS PARIMAKS** pälvis Eesti Kvaliteediühingu tunnustuse **Aasta Kvaliteedi Tegu**.

Sleeping in Airport.org andmetel hääletasid reisijad Lennart Meri Tallinna lennujaama **Euroopa lennujaamade seas kuuendale kohale**.

Valmis lennujaama mobiilirakendus.

Alustasid uued lennufirmad:
TAP Portugal – liinil Tallinn-Lissabon,
Vueling – liinil Tallinn-Barcelona ja
Air Lituanica – liinil Tallinn-Vilnius.

Kasutusele võeti uus **tööhaldus- ning ohutusjuhtimise tarkvara PARRO**.

Tallinna lennujaam valiti tudengite poolt **4 parima** ning CV Keskuse kasutajate poolt **20 atraktiivsema tööandja hulka**.

Toimus **kriisijuhtimisõppus Kuressaare lennujaamas**, parandamaks koostööd lennujaama ja ametkondade vahel.

Ameerika Ühendriikide presidendi Barack Obama visiit Eestisse pani proovile Tallinna lennujaama mitmete allüksuste võimekuse suure riigivisiidi korraldamisel.

Jätkus **lennuliiklusala arendusprojekti** ettevalmistamine.

Valmis **ärilennukite teenindamise angaaride kompleks**, mida opereerib AS Panaviatic.

Kontserni strateegia ja väärtused

Eesti Vabariik, AS-i Tallinna Lennujaam ainuaktsionärina, kinnitas kevadel 2014 omaniku ootused äriühingu tegevusele. Kontsern määratleti valdavalt avalike eesmärkidega äriühinguna. Riigi poolt seatud eesmärkide täitmise eest vastutavad juhatas ja nõukogu.

Ettevõttele on omaniku poolt seatud järgmised eesmärgid

- lennuliikluse hoidmine ja suurendamine;
- tegelemine valitud valdkonnas efektiivse majandustegevusega, mis tagab äriühingu arengu ja riigile optimaalse ja stabiilse omanikutulu;
- regionaalsete lennujaamade käitamine Eesti erinevate piirkondade majanduskeskkonna arengu toetamiseks riigilt saadud sihtotstarbelise toetuse ulatuses;
- riigi poolt kehtestatud strateegiliste eesmärkide täitmine vastavalt äriühingu suhtes kohaldatavatele seadustele, regulatsioonidele ja arengukavadele;
- olla Eesti äriühingutele heaks eeskujuks heade juhtimistavade, jätkusuutliku ja vastutustundliku toimimise ning kõrge ärikultuuri poolest.

Lennujaama tegevus mõjutab paljusid sidusgrupe, alustades töötajatest ning kogukonna liikmetest, lennufirmadest ja äripartneritest lõpetades reisija, maksumaksja, omaniku ja ühiskonna huvidega. See tõttu lähtume iga-aastaseid eesmarke üle vaadates nii omaniku kui teiste sidusgruppide ootustest. Läbi avatud dialoogi sidusgruppidega ja erinevate huvide arvestamisega ettevõtte tegevusstrateegias, saame luua ning hoida usaldust meie tegevuse suhtes.

Ettevõtte sotsiaalse vastutuse põhisuunad

- Sidusgruppide ootuseid arvestav ettevõtte juhtimine, jätkusuutliku äritegevuse põhimõtted on integreeritud ettevõtte juhtimisprotsessi.
- Fokuseeritud tähelepanu pööramine ohutule ja turvalisele teenusele: lennuohutusele, tööohutusele ning lennundusjulgestusele.
- Ühiskonnas vastutustundliku ettevõtluse teemal kaasaraäkimine. 2014. aastal astusime Vastutustundliku Ettevõtluse Foorumi liikmeks, ühinedes nende ettevõtetega, kes peavad oluliseks jätkusuutliku ettevõtluse viljelemist ning rakendavad selle põhimõtteid järjekindlalt oma töös ning suurendavad samas ühiskonna teadlikkust sellel teemal.
- Vastutustundlik töökorraldus - ohutute töötingimuste loomine, töötajate motiveerimine, dialoog tööandja ja töötaja vahel.
- Keskkonda hoidev fookus teenuste osutamisel ja disainimisel.
- Vastutustundlikkuse alane aruandlus ehk andmete avalikustamine sotsiaalse, majandusliku ja keskkonnaalase mõju kohta vastavalt globaalse aruandluse algatuse juhisteile.
- Oleme usaldusväärne partner äripartneritele, töötajatele, omanikule ja ühiskonnale.
- Avalikkuse ja meediaga vahetu suhtlemine – edastame enda kohta ainult täpseid ja tõeseid andmeid ning anname oma tegevusest plaani-päraselt aru.

Lähtuvalt omaniku eesmärkidest ja sidusgruppide ootustest täpsustas juhatas kontserni ettevõtte ja ettevõtte allüksuste väärtuseesmarke ja mõõdikuid.

Tallinna Lennujaam AS strateegiakaart

Slogan	Maailma koduseim lennujaam
Visioon	Areneda tuntud ja tunnustatud Põhja-Euroopa lennutranspordi sõlmeks.
Omaniku seatud strateegilised eesmärgid	Lennuliikluse hoidmine (sh regionaalsed lennujaamad) ja suurendamine efektiivselt, kasumlikult, jätkusuutlikult ning vastutustundlikult.

Missiooni fookused	KLIENTIDE RAHULOLU	TÖÖTAJATE RAHULOLU	KVALITEET	EFEKTIIVSUS	KASUMLIKKUS
Strateegilised väärtuseesmärgid	Maailma koduseim lennujaam	Teeme koostööd	Kvaliteetne toimimine	Ettevaatav ja innovatiivne toimimine	Kasutoov toimimine
Vastutustundlikkus	Tegevuskeskkond on turvaline.	Organisatsioonis töötavad pühendunud ja ühiseid väärtusi jagavad inimesed.	Täidame kokkuleppeid (lennuväljade käitamine ning õhusõidukite, reisijate ja kauba teenindamise tase on vastavuses vastastikku kokkulepitud tingimustega)	Taristu, protsessid, teenused ja tehnoloogiad on efektiivsed.	Ettevõtte tegevus on kasumlik.
	Reisijatele ja äripartneritele pakutavad teenused on sujuvad.	Töökeskond on ohutu, ergonomiline, turvaline ja füüsilist ning vaimset tervist säästev.	Meie ökoloogiline jalajälg on väike.	Taristu, protsesside, teenuste ja tehnoloogiate arendamisel oleme innovatiivsed.	Ettevõtte ressursikasutus on efektiivne.
	Teeninduskeskkond on puhas, kodune ja loogiline.	Pakume konkurentsivõimelisi töötingimusi.	Meie tegevuse mõju ühiskonnale ja majanduskeskkonnale on positiivne.		Loome uusi ärivõimalusi.
	Teenuste ja sihtkohtade portfelli on mitmekesine.	Oleme vastutustundlik ja paindlik tööandja.			
	Oleme usaldusväärne äripartner.	Juhtimine on motiveeriv, läbipaistev, kaasav, avatud ning uuendusi toetav.			
	Oleme avatud ja positiivse mainega ettevõtte.	Töötajad ja kogukonna liikmed on informeeritud.			
	Lennujaama kogukond arvestab ühiseid eesmärgi.				
Jätkusuutlikkus	Oleme konkurentsivõimeline ettevõtte.	Meil on optimaalne arv kompetentseid ja pädevaid töötajaid. Tagatud on äriliselt järjepidev meeskond.	Ettevõtte tegevus vastab rahvusvahelistele ja riiklikele regulatsioonidele, nõuetele ja standarditele.	Riskid on terviklikult hallatud ning minimeeritud.	Arendame ettevõtet perspektiivitundega.
		Oleme kõrge mainega usaldusväärne tööandja.			

Riskijuhtimine

Riskijuhtimine on oluline osa ettevõtte juhtimisprotsessist. Riskijuhtimise eesmärk on toetada ettevõtte ohutus -ja ärieesmärkide saavutamist ning olla valmis nende riskide käsitlemiseks, mille mõju või tõenäosust ei ole võimalik vähendada. Selleks ettevõtte tuvastab, hindab, analüüsib ja juhib erinevate toimingu käigus tekkivaid või eesmärkide saavutamist takistada võivaid riske ja nende tagajärgi ning arendab personali riskiteadlikku käitumist.

Riskijuhtimise protseduuri käsitlusalaks on kogu ettevõtte, sh regionaalsete lennujaamade riskide juhtimisega seonduvad tegevused. Riskijuhtimise protsessis kaardistatakse riskid, antakse neile mõju ning tõenäosuse hinnang ning vastavalt selle alusel kujunenud tõsidusastmele ja eesmärgile koostatakse tegevuskava riski maandamiseks.

Ettevõttes on pideva fookuse all nii seadusandlusest tulenevad nõuded erinevate riskianalüüside läbiviimiseks, kui ettevõtte juhtimiskvaliteedi toetamiseks suunatud äri – ja tegevusriskide ning projektriskide analüüsid.

Äririskid

Kontserni ettevõtete lennundustulude maht on tugevas sõltuvuses baseeruva lennufirma, AS-i Estonian Air käekäigust. Kolmandik lennujaama läbivatest reisijatest kasutab koduvedaja teenuseid. Seetõttu on Tallinna lennujaamale oluline Euroopa Komisjoni hinnang, kas riigiabi andmine koduvedajale seoses ettevõtte ümberkorraldamiskavaga on kooskõlas Euroopa Liidu riigiabi eeskirjadega.

Poliitiline ja majanduslik ebakindlus

Kogu majanduskeskkond, sealhulgas Tallinna lennujaama tegevus ja tulemused, on mõjutatud geopoliitilistest pingetest seoses Venemaa tegevusega Ukrainas. Ebakindlus tuleviku suhtes mõjutab eestlaste otsuseid lennu- ja puhkuseplaanide tegemisel ning mõjutab reisijate arvu kasvu pidurdumist või vähenemist.

Reisijate arvul on otsene seos liiniarendusega – kas uutel lennufirmadel on praeguses geopoliitilises olukorras piisav huvi Eesti kui sihtkoha vastu ja kas olemasolevad lennuliinid jäävad püsima. 2014. aasta tulemusi mõjutasid Venemaa ja Euroopa Liidu vahelised sanktsioonid, mis vähendasid oluliselt Venemaale suunatud transiitkaubanduse mahtusid.

Tegevusriskid

Kontserni ettevõtete esmane prioriteet on lennuohutuse riskide vältimine ja turvalisuse tagamine. Oleme juurutanud ohutusjuhtimissüsteemi, mis võimaldab jälgida ja analüüsida igapäevaselt lennuväljal ja reisijate aladel toimuvat ning planeerida ennetavaid tegevusi riskide maandamiseks.

2014. aasta fookuses olid infosüsteemide testimine ja äriprojektide kvaliteedi parandamine ning erinevate ametkondade koostöö parandamine kriisituatsioonides. Selleks mängiti läbi erinevaid õppetstarbelisi kriisiolukordi, kuhu kaasati kohalikke omavalitsusi ja riiklikke ametkondi.

Infoturbe riskide testimiseks tellisime väliselt partnerilt "rännaku" meie infosüsteemidele. Hindasime Tallinna lennujaama infosüsteemide turvalisuse heaks. Nõrgaks osutusid parkimisteenust haldavad süsteemid ja serverid. Need on tänaseks välja vahetatud ning ka selle teenuse turvalisus on tagatud.

Keskkonnariskid

Suurimat keskkonnamõju avaldavad lennukite ja lennuraja jäätõrje ning kütuse tankimine. Reostuste vältimiseks ning tõrjeks on Tallinna lennujaam välja töötanud protseduurid. Lennujaama päästeteenistus on varustatud vajalike ressursidega ning neil on valmisolek reostustõrjeks.

Keskkonnaressursside tarbimise vähendamiseks on loodud töögrupp, mis analüüsib ettevõtte energiatarvet ning pakub välja kuluefektiivseid meetmeid energiatarbe vähendamiseks.

Keskkonnariskide maandamiseks on kasutusele võetud vastavad kvaliteedistandardid ning need on maandatud kõigi seadusandlike nõuete täitmise ja järelvalve teel. Keskkonnariskidega arvestatakse ka uute investeeringute tegemisel.

Projektiriskid

2015. aastal alustame suuremahulist arendusprojekti, mille kaasrahastajaks on Euroopa Liit. Projekti elluviimise suurimateks riskideks on, kuidas tagada:

- lennuohutuse ja-julgestuse nõuded ehitusperioodil;
- lõpp-kvaliteet ilma lennuliiklust peatamata;
- vigadeta projekt-dokumentatsioon;
- ehitajast sõltuv maksimaalselt kvaliteetne lõpptulemus.

Majandusaasta aruande kinnitamise kuupäevaks pole me saanud veel Euroopa Liidu kaasrahastamise otsust. Tegevuskavad ettevõtte siseste riskide maandamiseks on koostamisel.

2014. aasta eesmärkide täitmine

Seatud eesmärgid

Kvaliteetne teenus

Tallinna lennujaama teenus on igal ajal kättesaadav.

Regionaalsete lennujaamade teenus on kättesaadav vastavalt riigi toetuse mahule.

Loomes turvalise ja jätkusuutliku tegevuskeskkonna. Tõsiseid lennuõnnetusi ja -intsidente ei toimu. Maapealsete vahejuhtumite tase on viidud miinimumi.

Kasutoov toimimine

Kontserni omakapitali tootlus 7% ja käiberentaablus 12%. Reisijate arvu kasv ületab SKP kasvu (reisijate arvu kasv/SKP kasv) 5,1% / 3,6%.

Aastal 2014 saab Tallinna lennujaamast lennata 25. sihtkohta.

Kliendisõbralik ja kodune lennujaam

Kliendiküsitluses üldisele kliendirahulolule antud hinnang viiepallisüsteemis on 4,2.

Äriplaan koostatud, eelprojekt valmib 2015. aasta lõpuks.

Vastutustundlik toimimine

Tallinna lennujaamale omistati vastutustundliku ettevõtluse kvaliteedimärgise hõbetase. Majandusaasta lõimitud aruande osana avaldatakse keskkonna ja jätkusuutlikkuse aruanne.

Ettevaatav ja innovatiivne toimimine

Tallinna lennujaama lennuliiklusalala arendusprojekti ettevalmistamine eesmärgiga realiseerida projekt 2016-2018 Üheteuuluvusfondi toel.

Multimodaalse transpordisõlme rajamine erinevate transpordiliikide optimaalseks ja keskkonnasäästlikuks teenindamiseks ning Tallinna lennujaama reisi-terminali ja tulevase Rail Baltica Ülemiste terminali ühendamine. Projekt valminud 2014. aasta lõpuks.

ja eesmärkide täitmine

Kvaliteetne teenus

Teenus on kättesaadav Tallinna lennujaamas 365 päeva ja 24/7 ning piirkondlikes lennujaamades vastavalt riigi toetuse mahule.

Lennuõnnetusi ja -intsidente ei toimunud. Registreeritud vahejuhtumite arv kasvas võrreldes 2013. aastaga ohutuskultuuri paranemise (vahejuhtumite täpsema registreerimise) tagajärjel 64-lt vahejuhtumilt 83-le vahejuhtumile 10 000 lennuoperatsiooni kohta.

Kasutoov toimimine

AS-i Tallinna lennujaam omakapitali tootlus on 8% ja käiberentaablus 15,3%.

Reisijate arvu kasv 3% ületab SKP kasvu 2,1%.

Aastal 2014. sai Tallinnast aastaringsest lennata 25. sihtkohta, millele lisandus 11 suvehooaja sihtkohta.

Kliendisõbralik ja kodune lennujaam

Kliendiküsitluses üldisele kliendirahulolule antud hinnang viiepallisüsteemis on 4,5.

Reisiterminali renoveerimine lähtuvalt lennunduses toimimas olevatest reisija-alade funktsionaalsuse muutustest ning eesmärgiga parendada reisijatekonda. Eelprojekteerimine 2014. aastal.

Vastutustundlik ja rohelist mõtteviisi kandev organisatsioon

Vastutustundliku ettevõtte mõtteviisi juurutamine ettevõtte strateegilisel ja operatiivsel tasandil.

Ettevaatav ja innovatiivne toimimine

Projekt lülitati Euroopa Üheteuuluvusfondi toel rahastatavate projektide nimekirja. 2015. aastal toimub ehitushange.

Eelprojekt valmimisel. Transpordisõlme valmimise aeg hiljemalt 2018. aasta alguses.

2014. aasta majandustulemused

Eesti majanduskasvu prognoos 2014–2016

2014. aasta eelarvet tehes ja 5 aastast perioodi ette vaadates olime veendunud, et meie tegevuskeskkond on järgnevatel aastatel kiiresti muutuv ja turbulentne - maailm aastal 2020 on teistsugune. Meie püüdlus on, et ettevõtte on jätkuvalt edukalt tegutsenud ka muutuv ja muutunud maailmas.

Maailma lennundusturg kasvas võrreldes eelneva aastaga 5,9%, mis on kõrgem kui 10-ne aasta keskmine tase 5,6%. Euroopa kasvas 4,5%, mis ületab eelmise aasta kasvu 0,7%. 2015. aastal oodatakse, et maailma majandus kasvab 3,2% (2014: 2,6%), see on esimest korda alates aastast 2010, kui kasv ületab 3% piiri. Reisijate arvu kasvuks prognoositakse maailmas 7%. Madalad naftahinnad toetavad sektori kasvu, kuid tarbijate usalduse langus 2014. aasta keskpaigast võib kasvule mõjuda negatiivselt. (International Air Transport Association).

Euroopa Komisjon uurib jätkuvalt AS-le Estonian Air riigi poolt antud riigiabi seaduslikkust. Antud otsus mõjutab lühiperspektiivis meie lennundusturu arengut.

	Prognoos*	Tegelik
2014	2,3%	2,1%
2015	2,3%	
2016	2,9%	

*Euroopa Komisjoni prognoos (talv 2014, 2015)

Kontserni tähtsamad müügi-ja finantsnäitajad

		2014	2013	Muutus (%)
Lennart Meri Tallinna lennujaam				
Reisijate arv		2 017 371	1 958 801	3%
Lennuoperatsioonide arv	tk	37 791	37 856	0%
Kaubamaht	tonni	19 860	20 941	-5%
Regionaalsed lennujaamad kokku				
Reisijate arv		41 927	44 288	-5%
Lennuoperatsioonide arv	tk	10 762	11 330	-5%
Kontsern tuh EUR				
Müügitulu		31 918	30 288	5%
sh. lennundustulu		12 360	12 296	1%
sh. mittelennundustulu		19 558	17 992	9%
Muud äritulud		10 282	10 203	1%
sh. varade sihtfinantseerimine		3 837	3 884	-1%
sh. julgestuse ja pääste sihtfinantseerimine		4 748	4 748	0%
sh. regionaalsete lennujaamade sihtfinantseerimine		1 615	1 400	15%
sh. muud äritulud		82	171	-52%
Ärikasum enne kulumit*		12 156	12 216	0%
Puhaskasum		4 869	5 044	-3,5%
Rahavood põhitegevusest		10 545	10 863	-3%
Investeeringud		5 937	14 023	-58%
Varad aasta lõpus		145 340	150 612	-4%
Varad aasta lõpus sihtfinantseerimise kohustuseta*		90 786	92 230	-2%
Omakapital aasta lõpus		59 748	54 879	9%
Võlakohustused aasta lõpus		26 048	30 642	-15%
Omakapital/varad aasta lõpus*	%	66%	60%	
Võlakohustused/ärikasum enne kulumit*		2,1	2,5	
Töötajate arv (absoluutnumber)		579	574	1%
Töötajate arv taandatud täistööajale		537	536	0%

* ei sisalda põhivarade sihtfinantseeringut

Tulu

Müügitulust moodustab lennundustulu 38,7% ja mittelennundustulu 61,3% (2013: 40,6% ja 59,4%).

Lennundustulu kasv 2014. aastal võrreldes aastaga 2013 oli minimaalne ehk 1% (2013: 7%).

Reisijate arv oli 3% võrra parem kui 2013. aastal (2013: -11%) ning lennuoperatsioonide arv oli 37,8 tuhat, üsna sama, mis 2013. aastal ehk 37,9 tuhat.

Keskmine reisijatasu väljuva reisija kohta oli 4% kõrgem kui 2013. aastal (2014: 6,25 eurot, 2013: 6,01 eurot). See tulenes uute liinide osakaalu vähenemisest kogu lennundusportfellis. Kui aastal 2014 oli Tallinna lennujaama liinitoetusprogrammi liinide lennundustulu osakaal 4,6%, siis 2013. aastal oli see 6,1%.

Kontserni ettevõtete mittelennundustulu kasv aastal 2014 võrreldes eelmise aastaga oli 9% (2013: 1%), sellest ematettevõtte kasv oli 11% (2013: 20%), ja tütarettevõtte kasv 4,5% (2013: -20%).

Mittelennundustulu kasvu põhjuseks olid lisandunud üüritulud aprillis 2014 valminud uue õhusõidukite angaari üürikuult; suurenenud kontsessioon kaubanduselt, kasvanud autode parkimise tulu; kasvanud lennukite käitlemistulu.

Muude äritulude all kajastatakse varade ja tegevuskulude sihtfinantseerimist.

Riigi sihtfinantseering regionaalsete lennujaamade tegevuskulude katteks kasvas 0,2 mln euro võrra ehk 15% (2013. aastal võrreldes eelneva perioodiga muutust ei toimunud). Riigilt saadav sihtfinantseering lennundusjulgustus- ja päästekulude katmiseks 2014. aastal ei muutunud, nii nagu ka eelneval aastal.

Kontserni ettevõtete tulud kasvasid 1,7 mln eurot, mis on 4,2% (2013: 1,1 mln eurot s.o. 2,8%). Tuludest 75,6% moodustas müügi käive ja 24,4% muud äritulud. Suhe oli sama ka 2013. aastal.

Kulu

Kontserni ettevõtete kulud olid 37,1 mln eurot (2013: 35,2 mln eurot); kasv 1,9 mln eurot ehk 5%.

Tööjõukulud kasvasid 1,5 mln euro (12%) võrra (2013: -0,1 mln eurot (-1%) võrra).

Muud ärikulud vähenesid -0,05 mln euro (-7%) võrra (2013: -0,03 mln eurot (-27%) võrra).

Mitmesugused tegevuskulud kasvasid 0,35 mln euro (35,6%) võrra (2013: -0,15 mln eurot (13%) võrra)

Sisse ostetud lennundusjulgustuse teenuse kulud olid 2,9 mln eurot (2013: 2,7 mln eurot); kasv 0,14 mln eurot ehk 5,1% (2013: kasv 4%).

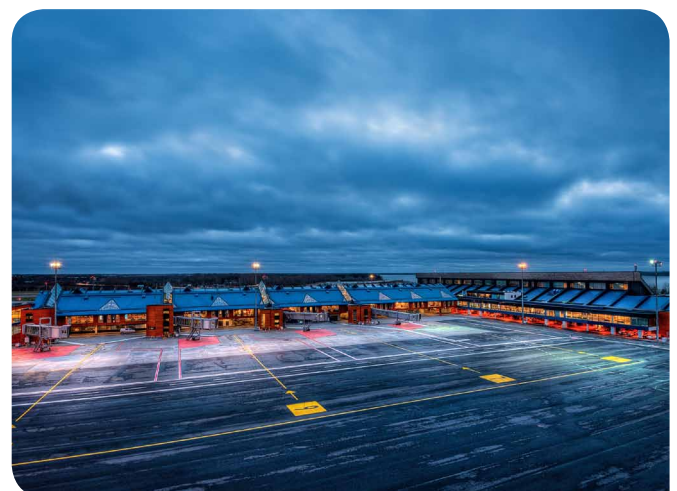
Põhivara kulum (sh. kinnisvarainvesteeringutelt) oli 2014. aastal 10,9 mln eurot (2013: 10,8 mln eurot); kasv 0,1 mln eurot ehk 0,8% (2013: kasv 8,6%).

Kontserni kulud olid 2014. aastal planeeritust 0,4 mln euro võrra väiksemad. Teist talve järjest on lund vähe ning raja- ja perroonihoolduse tehnika kütusekulud olid tavalisest madalamad.

Finantskulud olid 2014. aastal 0,24 mln eurot (2013: 0,26 mln eurot). Sealhulgas laenude ja võlakirjade intressikulud olid 0,63 mln eurot (2013: 0,74 mln eurot) ning kasum tuletisinstrumentide ümberhindlusest oli 0,39 mln eurot (2013: 0,49 mln eurot).

Kasum

Ärikasum enne põhivara kulumit (ei sisalda põhivara sihtfinantseeringut) ja finantstulemit (EBITDA) oli 12,2 mln eurot, mis oli sama nagu aastal 2013. Ärikasum (EBIT) oli 2014. aastal 5,1 mln eurot (2013: 5,3 mln eurot); vähenes 0,2 mln eurot ehk 3,7%.

Kontserni kasumiaruande näitajad

	tuh EUR	2014	2013	2014-2013	2014-2013, %
Müügitulu		31 918	30 288	1 630	5%
Tulud kokku		42 200	40 491	1 709	4%
Kulud					
Kaubad, materjalid, teenused		11 442	11 445	-3	0%
Töjõukulud		13 380	11 901	1 479	12%
Kulud kokku v.a. põhivara kulum		26 208	24 391	1 817	7%
Ärikasum enne põhivara kulumit ja finantstulemit* (EBITDA)		12 156	12 216	-60	0%
Põhivara kulum		10 887	10 798	89	1%
Ärikasum (EBIT)		5 106	5 301	-195	-4%
Aruandeperioodi tulem		4 869	5 044	-175	-3%

* ei sisalda põhivarade sihtfinantseeringut

Tallinna Lennujaama kasum aastal 2014 oli 4,87 mln eurot, olles eelnevast aastast 0,17 mln euro ehk 3,5% võrra väiksem (2013: 5,04 mln eurot, 36% suurem).

Tulu oli 2014. aastal 1,7 mln euro võrra suurem ja kulu oli 1,9 mln euro võrra suurem, mis annab negatiivset tulemit 0,2 mln eurot. Finantskulud olid 0,02 mln euro võrra väiksemad.

Tallinna Lennujaam tasus laene kokku 4,55 mln eurot. Uusi laene juurde ei võetud. 2014. aasta lõpu seisuga oli laenujääk 25,9 mln eurot, sealhulgas NIB laen 10,7 mln eurot, Pohjola laen 7,7 mln eurot ja võlakirjad 7,5 mln eurot.

Bilansimaht 2014. aasta lõpuks oli 145,3 mln eurot (2013: 150,6 mln eurot). Seega on bilansimaht vähenenud 5,3 mln eurot ehk 3,5% (2013: suurenes 2,7% võrra).

Pikaajalised kohustused on aastaga vähenenud 8,7 mln eurot ehk 10,3% (2013: vähenes 0,4% võrra).

Omakapital on suurenenud 4,9 mln eurot (2014. aasta puhaskasumi võrra) ehk 8,9 % (2013: suurenes 10,1% võrra).

2014. aastal oli omakapital 41% ja kohustused 59% bilansimahust (2013: 36% ja 64%). Põhivarade kulum on 2014. aastal ületanud investeringute summa 6 mln euro võrra (2013: ületasid investeringud põhivara kulumit 4 mln euro võrra), see on vähendanud varasid 4% võrra (2013: varad suurenesid 3%).

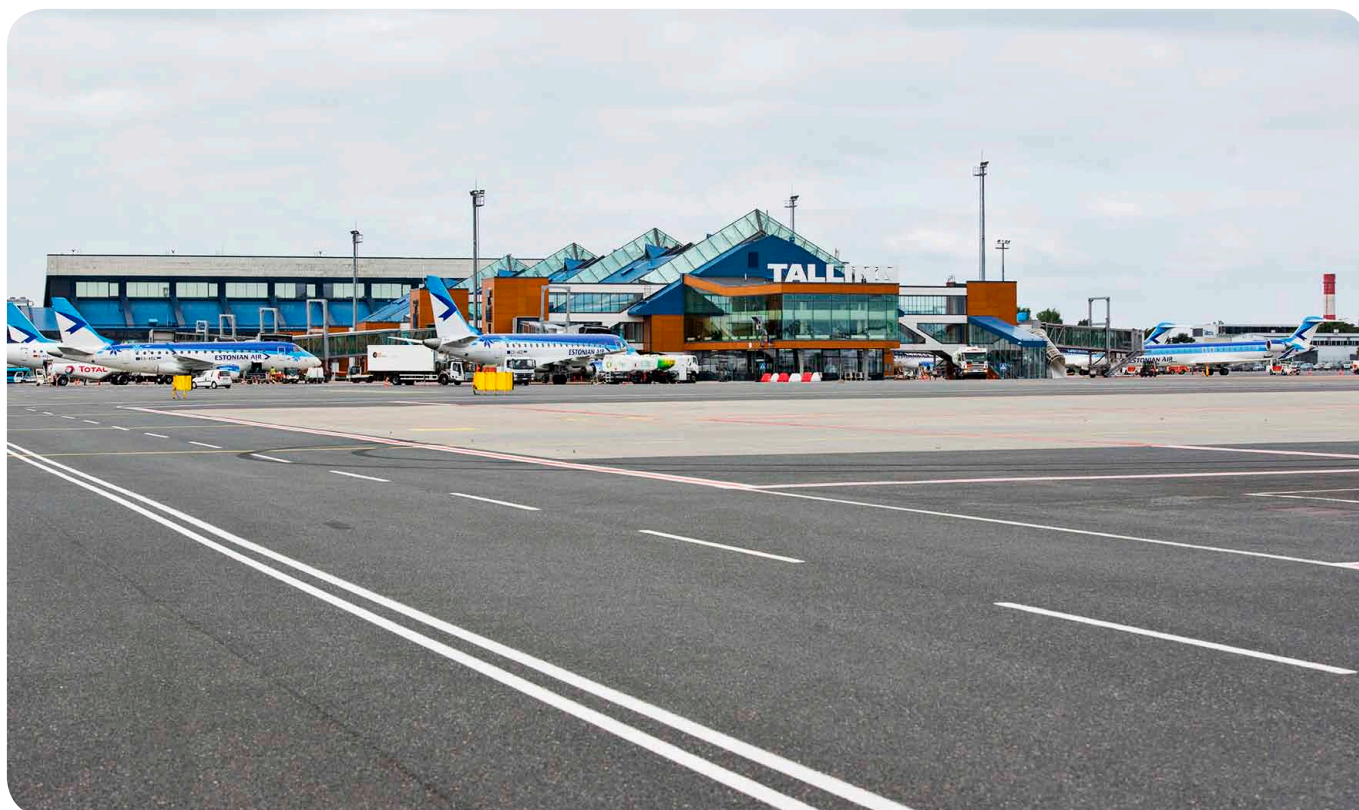
Kontserni ettevõtete rahajääk 2014. aasta alguse seisuga oli 9,7 mln eurot. Äritegevuse rahavoog 2014. aastal oli 10,5 mln eurot (2013: 10,9 mln eurot); investeerimise rahavoog - 5,9 mln eurot (2013: 14,0 mln eurot) ning finantseerimise rahavoog - 4,6 mln eurot (2013: 2,9 mln eurot). Kontserni ettevõtete rahajääk 2014. aasta lõpu seisuga oli 9,8 mln eurot. 2014. aastaga kasvas rahajääk 0,1 mln euro (1%) võrra (2013: kasvas 0,01 mln (0,1%) võrra).

Kontserni ettevõtted investeerisid 2014. aastal 5,9 mln eurot (2013: 14,0 mln eurot). Suuremad investeringud olid õhusõidukite angaari ehitus summas 1,2 mln eurot (kokku investering 4,0 mln eurot, ehitust alustati 2013. aastal) ning kahe tuletõrjeauto ettemaks summas 1,3 mln eurot (saabuvad 2015 veebruaris).

Kontserni 8 suurimat klienti 2014 ja 2013

	Teenuse valdkond	Müügikäive 2014, mln EUR	Osakaal käibest	Müügikäive 2013, mln EUR	Osakaal käibest	Kliendi koht 2013. aastal
Estonian Air AS	lennundus	5,7	18,0%	6,0	19,7%	1
Inflight Service Estonia Eesti OÜ	kaubanduspinnad	2,5	7,8%	2,4	8,0%	2
Lufthansa German Airlines Estonia	lennundus	2,4	7,6%	1,9	6,3%	6
Flybe Finland OY	lennundus	2,1	6,7%	2,2	7,1%	3
Magnetic MRO AS	angaaride pinnad	2,1	6,5%	1,9	6,4%	5
Air Baltic Corporation AS	lennundus	2,0	6,3%	2,0	6,6%	4
SmartLynx Airlines Estonia OÜ	lennundus	1,6	5,0%	1,4	4,5%	7
Aeroflot-Russian Airlines-Joint Stock Company	lennundus	0,8	2,4%	0,7	2,4%	9
		19,2	60,2%	18,5	61,0%	
Kontserni kogu müügikäive		31,9	100,0%	30,3	100,0%	

Tallinna Lennujaama 8 suurima kliendi käive kokku oli 19,2 mln eurot, mis oli 60,2% müügikäibest. Suurim klient oli 2014. aastal AS Estonian Air, kelle osa Tallinna Lennujaama müügikäibes oli 5,7 mln eurot ehk 18%. Samas oli AS-i Estonian Air käive 2014. aastal 0,3 mln euro võrra väiksem kui 2013. aastal ning osakaal on vähenenud 1,7 protsendi punkti võrra. Kontserni teine suurim klient oli Inflight Service Estonia Eesti OÜ, kes osutab reisiterminalis kaubandusteenust. Kolmandal kohal oli Lufthansa German Airlines Estonia, kelle müügikäive oli 2014. aastal 2,4 mln eurot ja osakaal käibes 7,6%.

Lennuliiklus

Lennart Meri Tallinna lennujaama teeninduspiirkond

Teeninduspiirkonna kaudu hinnatakse lennujaama turu suurust ehk võimalike reisijate arvu. Arvestusmetoodikad võivad erineda, varieerudes lihtsatest, nagu kaugus lennujaamast, kuni kompleksseteni, mis arvestavad piirkondade sotsiaalmajanduslikke näitajaid ja liinivõrgustike detaile.

Tallinna lennujaama teeninduspiirkonnaks võib pidada kogu Eestit – 1,3 mln inimest. Samas asub Eesti ka teiste rahvusvaheliste lennujaamade – Helsingi, Riia ja Peterburi teeninduspiirkondades. Seetõttu on konkurents võrdlemisi tihe. Reeglina eelistavad inimesed reisimiseks kodumaist või lähimat lennujaama. Suurim konkurent on Riia lennujaam, mida kasutab osa meie teeninduspiirkonna elanikke.

Adekvaatseks võrdluseks teiste lennujaamadega tuleb arvestada ka turu suurust. Üldlevinud suhtarv on lennureiside arv elaniku kohta.

	Elanikke riigis (tuh)	Reisijaid (tuh)	Lende elaniku kohta
Vilnius	3 053	2 943	1,0
Tallinn	1 340	2 017	1,5
Riia	2 075	4 814	2,3
Stockholm Arlanda	9 416	22 417	2,4
Helsingi Vantaa	5 375	15 949	3,0

Lennureise elaniku kohta aastal 2014

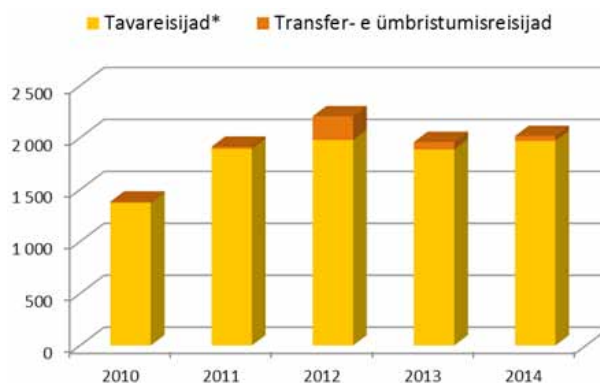
Tallinna lennujaam mõjutab oluliselt nii Tallinna, kui kogu Eesti majandust. Uurimused kinnitavad, et iga 100 000 reisijat, kelle Tallinna lennujaam reisile saadab või vastu võtab, lisab lennujaama teeninduspiirkonnas keskmiselt 134 uut töökohta. See tingib 12 miljonit eurot palgatulu (sisaldab sotsiaalmaksu) ning suurendab riigi sisemajanduse mahtu 28 miljoni euro võrra. Õhustranspordi sektori kogumõju (otsene, kaudne, tingitud) Eesti SKP-le oli 2012. aastal 3,2% ehk 538 miljonit eurot. (Maris Lauri uuring „Tallinna lennujaama reisijate mõju Eesti majandusele“, 2013).

Olulisemad sündmused 2014. aastal maailmas, mis mõjutasid lennundust

Maailma lennundust iseloomustas 2014. aastal tugev nõudlus, reisijate arv kasvas keskmiselt 5%. IATA andmetel oli kasv kõrgem, kui viimasel 10. aastal keskmiselt. Vaatamata majanduslikele ja geopolitilistele pingetele Euroopas, kasvas rahvusvaheliste lennureisijate arv seal keskmiselt 5%, mida põhjustasid valdavalt odavlennufirmad ja Türgi vedajad. Nafta hind, mis langes aasta viimase kvartali jooksul drastiliselt tasemele ca 50 dollarit barreli eest, hakkab oma positiivset mõju avaldama 2015. aastal.

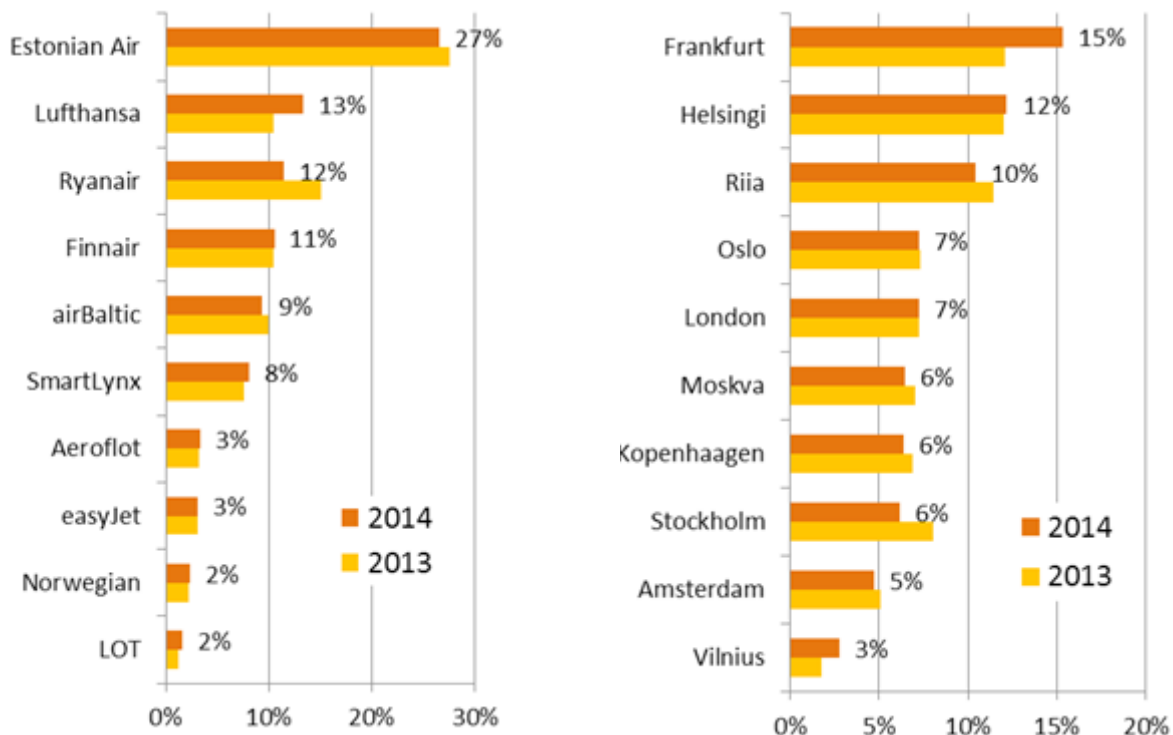
Lennuliiklus aastal 2014

Aastal 2014 teenindati Lennart Meri Tallinna lennujaamas 2 017 371 reisijat, mis on läbi aegade paremuselt teine tulemus. Võrreldes 2013. aastaga kasvas reisijate arv 3,0%, sh regulaarlendudel 2,6% ja tšarterlendudel 5,2%.

Reisijaid 2010-2014

Erinevalt 2013. aastast ei toimunud turul lennufirmade strateegiate ega pakkumistes olulisi muutusi. Tervikuna iseloomustas lennuliiklust stabiilne nõudlus, mis hakkas mõnevõrra tugevnema aasta teises pooles.

Lennufirmade ja sihtkohtade turuosad 2013-2014

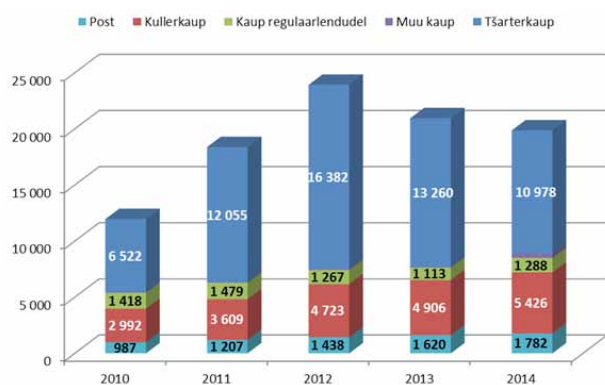
Sihtpunktidest oli jätkuvalt esikohal Frankfurt. Mahult võrreldavad Helsingi ja Riia kinnitasid jätkuvalt oma positsiooni sõlmjaamadena. Aastaringsest teenindati 20 liini, sh algasid Portugali lennufirma TAP lennud Lissaboni. Vilniuse liinile lisandus Leedu lennufirma Air Lituania, hooajalisi lende Barcelonasse teostas Hispaania odavlennufirma Vueling. Kokku teostas regulaarlende 15 erinevat lennufirmat. Regulaarlendude reisijad moodustasid kõigest reisijaist 87%.

Liinivõrgustiku kaart. Suvi 2014

Eestimaalastest tšarterreisijate hulgas olid populaarseimad puhkusesihtkohad jätkuvalt Türgi ja Egiptus. Eestisse sisenevad tšarterreisijad saabusid valdavalt Hispaaniast pööringute kaudu. Koostöös kruisifirmaga Pullmantur Cruises toimus 5 pööringut, mille jooksul teenindati kokku 14 161 reisijat, kes alustasid või lõpetasid Tallinnas oma Läänemere kruisi. Lisaks Tallinna lennujaamale ja Tallinna sadamale korraldasid pööringuid turismifirma DenEesti ning laevaagentuur CF&S.

Põhiosa teenindatud kaubakoguste mahust moodustasid mitteregulaarsed kaubalennud. Samas hakkasid nende vedude mahud aasta teisest poolest märgatavalt vähenema. See oli seotud Venemaa majandusolukorra muutustega, kuna tegemist oli Venemaa turule suunatud transiitkaubaga. Situatsiooni jätkumist võib oodata ka 2015. aastal.

Kaup ja post 2010-2014

Konkurentsivõime

Nii Eesti, kui Euroopa lennundus tervikuna on viimasel aastakümnel muutunud palju dünaamilisemaks kui varem. Reisijatel on rohkem valikuvõimalusi ning nad on tundlikumad hinna ja kvaliteedi muutustele. Teisalt reageerivad lennufirmad paindlikumalt reisijate nõudlusele ja käituvad jõulisemalt läbirääkimistes lennujaamadega. Selles suunas kulgev konkurentsivolukord nõuab vastumeetmeid. Neist tavalisemad on lennujaamatasude muutmine, turundustegevused ja liiniarendus.

Lennujaamatasude sarnase struktuuri tõttu on võimalik võrrelda Tallinna lennujaama teiste lennujaamadega. Tallinna lennujaam on lennujaamatasude osas Läänemere piirkonna odavamate hulgas, hinnataset saab võrrelda Riiga (allikas: www.airportcharges.com). Samas puudub võrreldav info erinevates lennujaamades kasutatavate liinitoetusprogrammide ja soodustuste kohta.

	Tasud kokku	Keskmine kulu reisija kohta
Tallinn	1 772	12,14
Riia	1 724	11,81
Vilnius	1 852	12,69
Helsingi	2 791	19,12
Peterburi	5 480	37,53

Lennujaamatasud A320 tüüpi lennuki kohta, EUR

Lisaks regulaarsetel liiniarenduskonverentsidel Routes osalemisele, pöörati liiniarenduses suurt tähelepanu turundustegevustele koostöös Tallinnas tegutsevate lennufirmadega. Erinevate ürituste korraldamise (lennuliinide avamised, tähtpäevad jms) ja sotsiaalmeedia kaudu teadvustati lennuvõimalusi reisijatele ja toetati lennufirmade arengut Tallinnas. Eduka turundustegevuse toel täiendasid lennuvõimalusi mitmed lennufirmad, nt Turkish Airlines, kes lisas lennusedusi ja läks vahemaandumisega lendudelt üle otselendudele.

Õhusõidukite ja reisijate maapealne teenindamine

Tallinna lennujaamas osutab maapealset käitlusteenust AS Tallinn Airport GH, mis alustas oma tegevust 2005. aastal. Praegu osutab ettevõtte maapealset käitlusteenust ka Tartu lennujaamas ja vajadusel Pärnu lennujaamas. Ettevõtte asutaja ning omanik on AS Tallinna Lennujaam.

Tallinn Airport GH osutab maapealset käitlusteenust - teenindab lennukeid ja reisijaid, rendib transpordivahendeid ning eritehnikat, osutab kassateenust, vahendab lennuettevõtetele ja reisijatele erinevaid teenuseid ning müüb ja vormistab reisija- ning kaubaveodokumente.

Tallinn Airport GH on püstitanud aastateks 2014-2018 strateegilise kvaliteedieesmärgi, kasvada Põhja-Euroopa kvaliteetseimat maapealset teenindust pakkuvaks ettevõtteks. Eesmärgi saavutamiseks parendatakse pidevalt kvaliteedijuhtimise süsteemi vastavalt ISAGO nõuetele ja tegeletakse regulaarselt klienditagasiside analüüsimisega, et arendada firma teenindusstandardeid kliendiootuste veelgi paremaks rahuldamiseks.

Ettevõtte eesmärgiks on tagada vähemalt 98%-ne lennu väljumise täpsus kõikidele teenindatavatele lennufirmadele ning olla lennufirmade kvaliteedihinnangus esimese viie seas.

AS TALLINN AIRPORT GH

- Juhtiv lennukite ja lennureisijate teenindaja Eestis
- Asutatud 2005. aastal
- Tegutseb Tallinna ja Tartu lennujaamades
- Tööandja keskmiselt 235-le töötajale
- Teenindab 2,1 miljonit reisijat aastas

2014. aasta tulemused

Keskmine õhusõiduki teenindusaeg (*turnaround*) Tallinna lennujaamas on 30 minutit. Pärast pagasi maha laadimise algust, jõuab esimene pagas reisijate ootesaali pagasikarussellile keskmiselt 4,6 minutiga, konteinerlaaditaval lennukil keskmiselt 8,3 minutiga. Viimane pagas jõuab lindile tavalennuki puhul 9,7 minutit pärast lennukilt maha laadimise algust, konteinerlennukite puhul keskmiselt 14,8 minutiga.

Üheks olulisemaks näitajaks võrdlemaks lennukite käitlejaid on punktuaalsus ehk lennuki väljumise täpsus. Tallinn Airport GH on selles osas jätkuvalt maailma tipptasemel. 2014. aastal oli suurematele klientidele osutatud teeninduse punktuaalsus järgmine: Finnair - 97%; Lufthansa - 99%; Estonian Air - 99%; Aeroflot - 97%; LOT - 99% ja airBaltic - 98%. Selliste tulemustega püsib Tallinna lennujaam punktuaalsusredelil pidevalt esimese 5 lennujaama hulgas maailmas.

Aastal 2014. saavutas Tallinn Airport GH Tallinna Ettevõtlusauhinna Turismitegu 2014 ja Tallinna Spordi- ja Noorsooamet konkursi „Tallinna laste- ja noortesõbralik ettevõtte“ nominatsioonid.

Tallinn Airport GH olulisemad majandusnäitajad

	2014	2013	
Äritulu kokku, tuhande eurot	8 092	7 747	4%
Kulumieelne kasum (EBITDA), tuhande eurot	610	740	-18%
Puhaskasum, tuhande eurot	165	232	-29%
Bilansimaht, tuhande eurot	7 722	7 362	5%
Investeeringute maht, tuhande eurot	91,0	51,8	76%

Tallinn Airport GH äritulud kokku olid 2014. aastal 8,1 mln eurot (2013: 7,7 mln eurot), kasv 4,5% (2013: vähenemine 21%).

Äritulu mõjutab pakutav lennukite jäätõrje teenus, mis moodustab tuludest 18% ning mis on suurel määral sõltuv ilmaoludest. Jäätõrje tulud langesid võrreldes 2013. aastaga 10% ja võrreldes 2012. aastaga 65%.

Tallinn Airport GH ärikulud kokku olid 2014. aastal 7,9 mln eurot (2013: 7,5 mln euro), kasv 5% (2013: kulud kahanesid 6%). Kulude kasvu põhjuseks oli tööjõukulude kasv 14% (2013: kulud vähenesid 13%). Lennukite jäätõrjematerjalide kulu kasv 7,6% (2013: kulud kahanesid 53%). Õhusõidukite koristuse kulu kasv 10% (2013: kulud kahanesid 20%) ja ruumide üürikulu kasv 7,3% (2013: kulud kasvasid 25%) Muud kululiigid on olnud 2014. aastal mõnevõrra väiksemad kui 2013. aastal.

Tallinn Airport GH kasum 2014. aastal oli 165 tuhat eurot (2013: 232 tuhat eurot). Seega kahanemine 29% (2013: 71%).

Mittellennundustulud

Kodusus ja kodumaisus on meie konkurentsieelis

Tallinna lennujaama teeb eriliseks see, et tahame olla maailma koduseim lennujaam. Seega pöörame suurt tähelepanu sellele, et kõik oleks korras, puhas ja reisija jaoks olemas. Jälgime hoolega, millised tooted on kauplustes ja söögikohtades müügil. Mõtleme iga uue projekti puhul, kuidas lisaks tulu teenimisele lennujaama paremaks ja kodusemaks muuta.

Aastal 2014 oli sihiks jätkata reisijakogemuse disainis koduseima lennujaama ideed. Selle toetuseks paigaldati kõikidele Schengen-tsoonis olevatele ootetoolidele Eesti rahvusmuustrilised katted, mis loovad nii hubast üldmuljet, kui ka tutvustavad kauneid Eesti mustreid.

Koostöös partneritega lisasime nii mõndagi põnevast lennujaama reisijate alale. Heaks näiteks on siinkohal EAS-i väravasse põrandale paigaldatud 3D kujutisena rabamaastik. Õigest perspektiivist pildistatuna jääb rabast äärmiselt tõepärane mulje.

Reisijakogemuse disaini suurimaks saavutuseks võib pidada seda, et Tallinna lennujaam nimetati Euroopa 10. parima lennujaama hulka. Küsitluse viis läbi Sleeping in Airports portaali. Tulemused baseeruvad reisijate hinnangul ning absoluuthäältes. Kahe miljoni reisijaga lennujaamal on väga keeruline absoluuthäältes võistelda 30 miljoni reisijaga lennujaamaga, kuid meil see õnnestus!

Mittellennundustulude osakaal lennujaamade majandamisel

Viimastel aastatel on lennujaamadel pidev surve alandada lennufirmade makstavaid lennujaama tasusid. Kahjumi vältimiseks tuleb otsida teisi võimalusi. Euroopa lennujaamade üldine suund on suurendada mittellennundustulude osa. Niisugused tulud koosnevad rendituludest, rentnike makstavatest kontsessioonidest ja lennujaama muude teenuste müügist.

Kontserni mittellennundustulud koosnevad reisiterminali äripindade rendist ja kauplejate makstavast kontsessioonist, reklaamituludest ning teiste lennujaama territooriumil asuvate äripindade renditulust. Mittellennundustulud moodustavad 61% kontserni käibest, kasvades 2014. aastal üle 9%, kokku 19,5 mln eurot. Kõige enam kasvas tulu 2014. aastal valminud uue lennukite garažeerimise ja hooldetööde angaarikompleksi väljaüürimise arvelt, mis valmis koostöös Panaviatic AS-iga. Kasvasid ka kontsessioonidelt, autode parkimiselt ja reklaami müügist saadavad tulud.

2014. aasta lõpus oli reisiterminalis kokku 11 erinevat tootet pakkuvat kauplust. Meie jaoks on oluline, et reisija saab osta eesti kunsti, suveniire, maiustusi, toitu ja muusikat. Keskmine ostukorv lahkava reisija kohta kaubanduses tõusis võrreldes 2013. aastaga 9,12 eurolt 9,80 eurole. 2014. aastal oli reisiterminalis avatud 10 toitlustuspinda, kus iga lahkuv reisija kulutas 2014. aastal keskmiselt 2,63 eurot, mis on 8% rohkem võrreldes 2013. aastaga.

Tallinna Lennujaam üürib äriühingutele äripindu ka lennujaama territooriumil asuvates hoonetes, angaarides, ladudes ja büroohoonetes. Renditulud kasvasid võrreldes eelmise aastaga 0,6 mln eurot ehk 17,5%. 2014. aastal olid tulud 3,9 mln eurot, eelneval aastal 3,3 mln eurot. Kontserni kogu müügitulust moodustas see 2014. aastal 12,1%.

Lennujaama territooriumi 11 hoonet, 4 telki ja 2 kütuseterminali on antud üürile 31. erinevale ettevõttele. Kokku on välja üüritud 37 331 m² pinda ja keskmine vakantsus on 5%.

Suuremad üürnikud lennujaama territooriumil on Magnetic MRO, Panaviatic KVH, TNT Express Worldwide Eesti, DHL Estonia AS, Essenta Logistics, Cargo Handling, Estonian Air jne.

Reklaam lennujaamas – imagoreklaam ja müügikanal

Positiivne maine ja mitmekesised ning paindlikud võimalused loovad lennujaamast suurepärase reklaamimise koha. Seda oskuslikult kasutades oleme kasvatanud reklaamimüügist saadavat tulu. Uute reklaamprojektidega püüame luua kodusust ja pakuda reisijatele lisaväärtusi.

Hea näide on ootealade kujundamine aga ka paljudele reisijatele muret tekitava julgestuskontrolli hubasemaks muutmine koostöös G4S-iga. Mitmed lihtsad ja toredad lahendused on palju tähelepanu püüdnud. Koostöös Porschega muutus VIP külaliste liikumine reisiterminalist lennukini luksuslikumaks. Ka kõige ootamatud paigad kasutame nutikalt õigete koostööpartneritega humoorikateks reklaampindadeks. Koostöös Gustavsbergiga valmis lennujaama esimene Pesakonna koomiksi teemaline meeste tualett. Pagasialale töid värvi ja rõõmsameelsust kaks pagasilinti koostöös Ülemiste ja Viru keskustega.

Erivajadustega reisijate teenindamine

Erivajadustega reisijate arv kasvas 2014. aastal 7%. Eelmisel aastal teenindati 3 149, nüüd aga 3 368 erivajadustega reisijat. Euroopas on täheldatud samasugust kasvatrendi. Tõus on seotud rahvastiku vananemisega ning erivajadustega reisijate õiguste laienemisega. Tallinna lennujaamas on eriväljaõppega teenindajad, kes erivajadustega reisijaid abistavad.

Äriklassi ootesaali sisenemiseks valmis 2014. aastal eraldi lift, mis muudab ka erivajadustega reisijate teenindamise palju mugavamaks.

Lennujaama mobiilirakendus aitab mugavalt reisida

Kuna Tallinna lennujaama kodulehe külastajatest ligi 50% moodustavad mobiilse seadme kasutajad (mobiil või tahvelarvuti), võtsime digiarenduses suunaks mobiililahendused. Mobiilirakenduse loomine algas 2014. aasta juulis ning sai avalikuks novembri lõpuks.

Kandvaks ideeks oli see, et reisija saaks igal ajal oma lennu kohta informatsiooni ning tähtsad teadaanded jõuaksid teavitusena tema taskusse, ilma et ta peaks külastama selleks lennujaama veebilehte või käima juba lennujaamas viibides ekraanilt lennu staatust kontrollimas.

Meie eesmärgiks oli kolme aasta jooksul koguda 10 000 allalaadimist, kuid juba kolme esimese kuuiga laaditi lennujaama mobiilirakendust pea 7 000 korral.

Töötajad

AS-i Tallinna Lennujaam maine tööandjana

Oleme uhked, et Tallinna Lennujaama maine tööandjana on väga hea. Instar EBC tudengite tööandjana maineuuringu alusel olime Top 10 Eesti parima tööandjana seas 4. kohal. Ka CV Keskuse poolt korraldatud uuringus osalenud nimetasid lennujaama Eesti 20-ne hinnatuima tööandjana hulka.

Töötajaskond

Kontserni ettevõtetes töötas kokku keskmiselt 576 inimest – Tallinna lennujaamas 282, Kuressaare lennujaamas 21, Kärdla lennujaamas 15, Tartu lennujaamas 12 ja Pärnu lennujaamas 11 inimest. AS-is Tallinna Lennujaam töötas 2014. aastal 341 töötajat (2013: 325) ja AS-is Tallinn Airport GH keskmiselt 209 töötajat (2013: 211).

Töötajate vajadus sõltub lennujaama tegevusmahudest. AS-i Tallinna Lennujaam ja AS-i Tallinn Airport GH puhul on määrava tähtsusega tipptundide arv ja lennuoperatsioonide arv. Regionaalsete lennujaamade puhul on oluline avatud oleku aeg ning osutatavate teenuste liigid ja mahud.

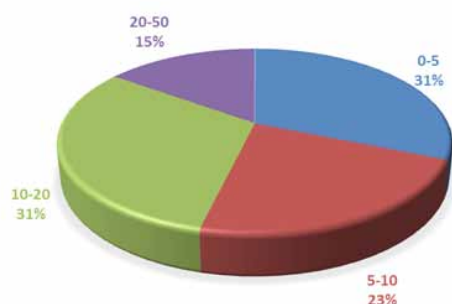
Töötajate liikumine

Eesti tööturul on suurenenud tööpakkumiste arv ja vähenenud tööpuudus. Vaatamata sellele, ei olnud 2014. aastal kontsernis tööjõu liikumise trendides muutuseid.

2014. aastal liitus organisatsiooniga 22 uut töötajat. Koguvoolavus AS-is Tallinna Lennujaam oli 2014. aastal 8,2% ; vabatahtlik voolavus 5,3%. Olulisi muutusi töötajate liikumise trendides võrreldes 2013. aastaga ei olnud (vastavalt 9% ja 3%).

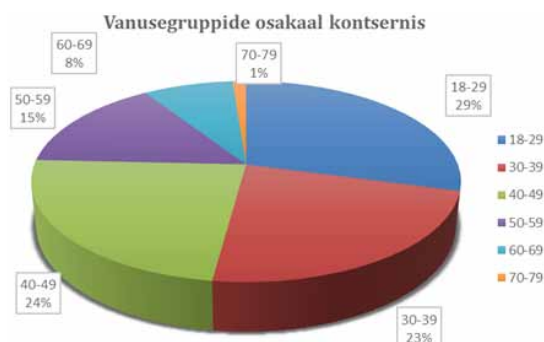
AS-is Tallinn Airport GH oli koguvoolavus 15% ja vabatahtlik voolavus 11%. Võrreldes 2013. aastaga on mõlemad vähenenud ligikaudu 10% võrra.

TÖÖTAJATE STAAZ LENNUJAAMAS

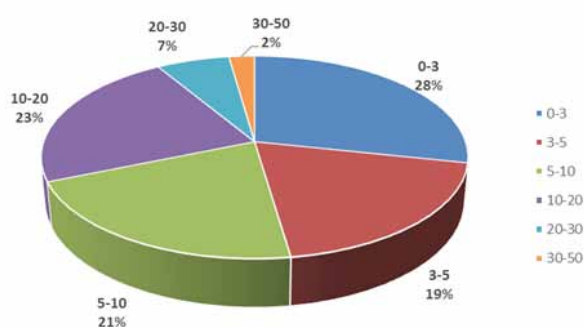

Kestlikkuse kindlustamine

Pädeva personali olemasolu ja ärikriitiliste kompetentside järjepidevuse tagamiseks on oluline erineva staaži ja vanuserühmade tasakaalustatud esindatus töötajaskonna hulgas. Töötajate värbamisel peame muuhulgas silmas ka allüksuse töötajaskonna vanuselise struktuuri.

Kontserni töötajate jagunemine staaži alusel

Järjepidevuse tagamiseks toetame töötajate firmasest karjääri ja teeme tihedat koostööd mitmete haridusasutuste ja üliõpilasorganisatsioonidega. Viime läbi tutvumispraktikaid, võimaldame individuaalse praktika sooritamist, meie töötajad on kaasjuhendajateks ja konsultantideks lõputööde koostamisel. 2014. aastal osales tutvumispraktikal 73 üliõpilast, individuaalse praktika kohta pakkusime infotehnoloogia, keskkonnahoiu, side- ja navigatsioonisüsteemide ning mehhatroonika erialadel.

AS Tallinna Lennujaam andis 2014. aastal kahele Eesti Lennuakadeemia tudengile Lennujaama stipendiumi: lennuväljade käitamise ning side- ja navigatsioonisüsteemide käitamise erialade üliõpilastele.

Töökorraldus ja töösuhted

Lennujaamas töötamise eripäraks on töövahetustega töötamine, sealhulgas ka öisel ajal. Töötajaskonna hulgas on 72% töövahetustega töötajaid ja 28% kontoritöötajaid.

Pakume võimalust täis- või osaajaga töötamiseks nii tähtajaliselt kui tähtajatult. Näiteks pakume lapsepuhkuselt naasnutele töötaja soovil osaajaga töötamise võimalust. Samuti töötajatele, kes õpivad kas ülikoolis või omandavad kutseharidust. Võimaluste piires arvestame töötajate soovidega tööajakavade koostamisel.

Tööandja suhted töötajatega on vastastikku lugupeetavad ja usaldusväärsed. 2014. aastal ei algatatud ühtegi töövaidlust ning töölepingu erakorralist ülesütlemist süülise käitumise tõttu. Samuti hindasime positiivseks kõikide uute töötajate katseaja tulemused.

Peame oluliseks, et töötajale oleks tagatud ka piisav puhkeaeg. Seepärast on meie töötajaskonna koosseis loodud arvestusega, et ületunnitöö osakaal oleks minimaalne ja tingitud ainult eriolukordadest.

Tunnustame avalikult tublisid töötajaid: intranetis ja ekstranetis on aktiivne ja töötajate hulgas hinnatud rubriik: KIIDAN TEGIJAT, kus avaldame kõik, nii klientidelt kui kolleegidelt tulnud kiitused.

Soovime olla peresõbralik ettevõtte ja tähtsustame töötajate eraelus aset leidvaid olulisi sündmusi. Tööandja maksab töötajatele lapse sünnitoetust ja teeb kingituse ka lapsele. Samuti toetame töötajat lähedase inimese kaotuse puhul.

2014. aastal ühinesime esimesena Eesti Tööandjate Keskliidu üleskutsega toetada reservõppe kogunemisel osalemist: hüvitame õppekogunemisel osalevale töötajale palgavahe.

Tasustamine

Palgapoliitika põhimõtetenärgi järgimine konkurentsivõimelisust palgaturul, sisemise õigluse, võrreldavate ametikohtade tasustamise ja soolise võrdsuse printsiipe. Konkurentsivõime hindamise aluseks on eelkõige palgaturu uuringu andmed võrrelduna ettevõtte palgatasemetega ametigruppide lõikes. Positsioneerimise aluseks on keskmise kogupalga näitajad.

Palgasüsteem on ametikohtade keskne, samadel ametikohtadel on põhipalga määr ühesugune. Pal-

gamäära kehtestamisel arvestatakse lisaks töökorraldust ja intensiivsust üksuses (näiteks lennuoperatsioonide arv tunnis). Lisaks põhipalgale on tööandja tunnustanud töötajaid ka rahaliselt silmapaistvate töötulemuste eest.

Tasustamise põhimõtted ja tasukomponendid on kinnitatud ja kehtivad kogu ettevõttes.

2014. aasta kontserni tööjõukulud olid kokku 13,3 miljonit eurot (2013: 11,9 miljonit eurot), suurenedes aastaga 11,8%. Tööjõukulude kasvu mõjutas palkade korrigeerimine 2013. aasta novembris ja isikliku sõiduauto hüvitise tõstmise lähtuvalt seadusandluse muudatusest töötasu komponendiks.

Tervisekäitumise edendamine

Lennujaama töötajatel on ettevõtte toetusel igapäevaselt võimalik tegeleda tervisespordiga.

Liikumise positiivse mõju ja tervisekäitumise edendamiseks algatati igapäevane kontorivõimlemine; intranetis avasime rubriigi „Ole terve“ kuhu on koondatud nõuanded ja juhised tervise hoidmiseks.

2014. aastal korraldati lennujaama kogukonna perel talispordipäev, GPS orienteerumisvõistlus, tervispäev ja Tallinna lennujaama perimeetri kõnd-jooks, seekord kombineerituna ülesannete lahendamisega.

Lisaks on aktiivselt osaletud firmaspordi võistlustel. Aasta kokkuvõttes saavutas Tallinna Lennujaama spordiklubi 111 osaleva ettevõtte seas 6-nda koha. Tartu Rattarallil saavutati firmade arvestuses III koht ja Tartu Rattamaratonil firmade arvestuses II koht.

Töötervishoid ja tööohutus

2014. aastal ei registreeritud AS-is Tallinna Lennujaam ühtegi tööõnnetust. AS-is Tallinn Airport GH registreeriti 1 raske tööõnnetus ning 11 väiksemat tööõnnetust. Surmaga lõppenud tööõnnetusi kontsernis aset ei leidnud. Raske tööõnnetuse põhjuseks oli töötaja poolne tööohutuse nõuete rikkumine, kerged tööõnnetused olid tingitud pea, käte või jalgade ära löömisest.

Tööohutuskultuuri tõstmiseks ning õnnetuste arvu vähendamiseks on ettevõttel plaanis võtta aluseks EVS 18001:2007 nõuded, et juurutada toimiv töötervishoiu ja tööohutuse juhtimissüsteem.

Töötajate koolitus- ja arendustegevus

Töötajate õppimis- ja arendustegevuse kureerimisel lähtume jätkusuutlikkuse põhimõtetest, mis on suunatud töötajate piisava pädevuse tagamisele, efektiivsele ressursikasutusele ja õppimisvõimaluste loomisele kogu organisatsioonis. 2014. aasta kontserni koolitus- ja arenduskulu oli 265 tuh eurot (2013: 234 tuh eurot). Koolituskulu oli 2013. ja 2014. aastal 0,8% kontserni käibest. Keskmine koolituskulu töötaja kohta aastas oli 458 eurot (2013: 407 eurot).

Koolitustegevuse suunad

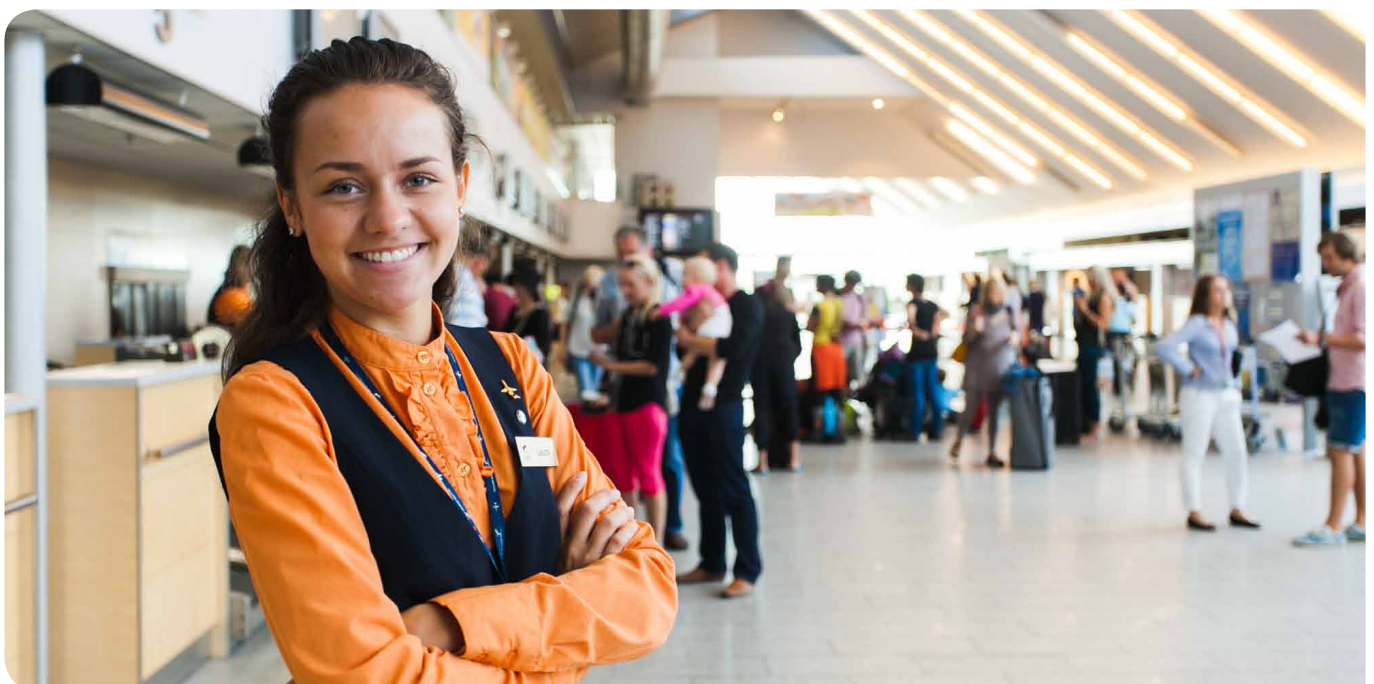
- Aeronavigatsiooniteenuse osutamise seotud insenertehnilise personali pädevuste säilitamine;
- võtmespetsialistide osalemine rahvusvahelistel erialastel koolitustel ja konverentsidel;
- klienditeenindajate osalemine koolitusprogrammis „Teeninduselamus Tallinna lennujaamas“;
- erivajadustega reisijate teenindajate teadlikkuse tõstmiseks videoloengutel põhineva e-õppematerjali kasutusele võtmine ning praktiliste koolituste läbi viimine koostöös puuetega inimesi ühendavate organisatsioonidega;
- esmakoolituspäeva traditsiooni jätkamine, mille jooksul saavad uued töötajad ülevaate lennujaama headest teenindustavadest ning julgestus- ja ohutuskultuurist;
- lennundusjulgestuse, lennuohutuse, esmaabi ja tuleohutusalaste kursuste pakkumise jätkamine kogukonna ettevõtetele.

Lennujaama kogukond

Lennujaama positiivse kuvandi toetamiseks ja ühiste eesmärkide selgitamiseks lennujaama partnerettevõtete töötajatele, oleme tegelenud lennujaama kogukonna ühtekuuluvuse edendamisega. Lennujaama kogukond ühendab lennujaama territooriumil tegutsevate ettevõtete töötajaid. 2014. aastal oli selliseid ettevõtteid ligi 80 ja nende töötajaid ligi 2000. Lennujaama roll on erinevate partnerettevõtete vahelise kommunikatsiooni korraldamine ja kogukonnatunde süvendamine, et teadvustada igaühe panust ja vastutust lõpptulemusele ning suurt mõju lennujaama üldisele kuvandile.

Lennuvälja kasutajate komitee

Lennuvälja kasutajate komitee (AOC) koguneb regulaarselt. Komitee koosoleku kokkukutsumise vajaduse määrab ja koosolekut juhatab AS-i Tallinna Lennujaam juhatuse liige, käitus. Lennuvälja kasutajate komitee liikmeteks on Tallinna lennuvälja kasutavad ja seal tegutsevad ettevõtted. Komitee eesmärgiks on jagada osapooltele informatsiooni lennuvälja arengutest ja tegemistest. Anname ülevaate lennujaama lennundus- ja majandusnäitajatest, lennuohutusest ja -julgestusest, kogukonna ettevõtmistest, samuti saavad kõik komitee liikmed soovi korral esitada omapoolseid ettepanekuid.

Käitamine ja taristu

Tallinna lennujaama taristu olulisemad näitajad

Lennurada	3 070 m pikk ja 45 m lai
Ruleerimisteed	3 855 m
A perroom	34 seisuplatsi
B perroom	2 seisuplatsi PPA Lennusalga kasutuses
C perroom	parkimisala äri- ja eralennunduse jaoks
Reisiterminal	28 000 m ² , läbilaskevõime 2,5 miljonit reisijat aastas
Kaubaterminalid	11 589 m ²
Päästeteenistus	CAT VIII
Õhusõidukite teenindamise angaarid	3 angaari pindalaga 21 520 m ² ja 3 telki pindalaga 3 664 m ²

AS-i Tallinna Lennujaam peaesmärgiks on lennukite teenuse pakkumine ohutult ja turvaliselt, sõltumata aastaajast, kellaajast ja ilmastikutingimustest, täites kõiki rahvusvahelisi ja riiklikke regulatsioone ja norme.

AS Tallinna Lennujaam omab kahte sertifikaati, mida regulaarselt uuendatakse

Lennuvälja sertifikaat on igal lennukil eraldi ja aeronavigatsiooniteenuse osutaja sertifikaat on kontserni põhine. Aastal 2014 hakkas kehtima Euroopa Komisjoni määrus, mille järgi alates 31. augustist 2015 sertifitseeritakse lennujaamu varem kehtinud ICAO (International Civil Aviation Organization) nõuete asemel EASA (European Aviation Safety Agency) nõuete järgi. Järelvalvet sertifikaati-de tingimuste täitmise üle teostab Lennuamet.

Ohutus

Kõik tegevused lennujaama territooriumil lähtuvad ohutuse põhimõttest. Ennetamiseks õnnetusi ja kaitsmaks inimesi, keskkonda ning vara, oleme loonud kõiki töötajaid ja partnereid kaasava ohutusjuhtimissüsteemi. Selle elemendid on ettevõtte ohutuspoliitika, ohutusmeetmete programm, riskijuhtimine, üldine ohutuskultuur ja ohutusosalased protsessid ning tegevused, mis on kirjeldatud kordade, protseduuride ja juhenditena.

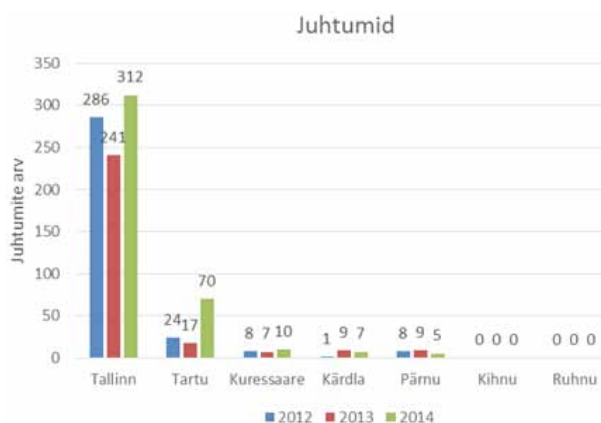
Lennart Meri Tallinna lennujaamas on moodustatud seal tegutsevaid ettevõtteid ühendav ohutuskomitee, mille eesmärk on koguda ja jagada teavet lennuohutuse võimalikest mõjuritest kõigil tegevusaladel ja anda soovitusi ohtude vähendamiseks ja kõrvaldamiseks.

AS-i Tallinna Lennujaam suurimad ohutuse arendustegevused aastal 2014 olid:

- elektroonilise ohutusjuhtimise ja tööhaldussüsteemi PARRO rakendamine;
- täiendavalt 2 gaasil põhineva linnupeletusseadme soetamine;
- lennuohutust puudutava dokumentatsiooni uuendamine ning tõlkimine.
- Aastal 2014 ei toimunud AS-i Tallinna Lennujaam lennukiväljal ühtegi tõsist lennuintsidenti.

Märkimisväärsed vahejuhtumid 2014. aastal:

- A320 õhusõiduki saba kokkupuude lennurajaga maandumisel;
- CRJ9 õhusõiduki rehvi purunemine õhukütõusul ning vigastatud teliku ja mootoritega hädamaandumise sooritamine Tallinna lennukiväljal;

Juhtumite arv lennujaamade lõikes.

Kokku registreeriti Tallinna lennujaamas 312, Tartu lennujaamas 70, Pärnu lennujaamas 5, Kuressaare lennujaamas 10 ja Kärdla lennujaamas 7 teavitust lennuohutust mõjutavast vahejuhtumist. Põhirikumised olid seotud mootorsõidukite liiklemisega lennuväljade liiklusalal ja õhusõidukite teenindamisega. Lennohutust mõjutavatest vahejuhtumitest teavituste tõusu on tinginud ohutusjuhtimissüsteemi süstematiseerimine ja lennuohutusega seotud info parem liikumine (elektroonilise lennuohutusinfo teavitus- ja haldussüsteemi PARRO rakendamine) ning kogukonna ohutuskultuuri paranemine.

PARRO – tööhaldus- ja ohutusjuhtimise tarkvara

Lisaks ohutusmeetmetele oleme kasutusele võtnud ohutusjuhtimissüsteemi ebareeglipärasustest teavitamise ja haldamise elektroonilise süsteemi ehk PARRO, kuhu koondatakse kõik ohutusega seotud informatsioon ja tegevused. Selle ideoloogia põhineb toimunud ebareeglipärasuste kirjeldamisel ja nende põhjuste ning juurpõhjuste analüüsil, mis võimaldab tulemusrikkamalt sarnaste juhtumite algpõhjusti välja selgitada ja neid edaspidi ennetada. Kõigil lennuväljade kasutajatel on võimalik edastada ohutusega seotud muresid või ettepanekuid/tagasisidet kodulehel asuva lingi kaudu. Lisaks on töötajatel võimalik anda teada töökorraldust puudutavast ettepanekust või probleemist ja eetika-alasest või korrupsiooni puudutavast juhtumist. Aktiivseid kasutajaid on süsteemil 94.

Lindude ja loomadega seotud vahejuhtumid

Õhusõidukite kokkupõrked lindude või loomadega võivad olla väga tõsiste tagajärgedega. Aastal 2014 fikseeriti Tallinna lennuväljal 32 linnu või loomaga seotud vahejuhtumit. Selliste vahejuhtumite vältimiseks tuleb eelkõige panustada ennetustöösse ning luua lennujaama maakasutuses lindude pesitsemist ja loomade elamist takistavad tingimused (piirdeaia korrashoid, rohealade niitmine, veesilmade ja märgalade kuivendamine). Tallinna lennujaama lepingulised ornitoloogid jälgivad lindude liikumist ja rändeid ning aitavad välja töötada meetmeid erinevate linnuliikide peletamiseks. Lindude liikumist sisaldav teave edastatakse lennujuhtidele, kes omakorda suunavad selle õhusõidukite meeskondadele. Tallinna lennujaamale 2013. aastal soetatud kaugjuhitav linnupeletussüsteem on osutunud efektiivseks ning 2014. aastal soetati täiendavalt 2 gaasil põhinevat peletusseadet.

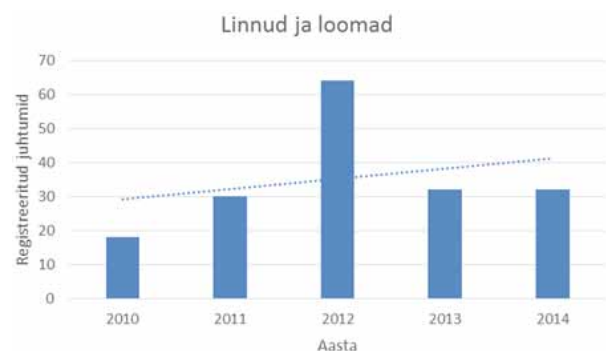
Lennujaama hooldeteenistus

Lennart Meri Tallinna lennujaama pindala on ligi 300 ha, millest asfaltkattega alasid on pea 62 ha. Koos regionaalsete lennujaamade territooriumidega on hallatavat ning korrashoitavat maa-ala kokku ligi 900 ha.

AS-i Tallinna Lennujaam hooldeteenistuse ülesandeks on hoida Tallinna lennuväli alati avatud ja parimas korras ning tagada seeläbi lennuohutus ja reisijate rahulolu. 2014. aastal oli lennuvälja teenuse osutamine häiritud lennuraja libeduse tõttu vaid 1 tunni jooksul jäävihma tõttu, mis tekitas töötlemata pindadel 2-3 cm jääkihi. Hooldeteenistuse maksimaalse pingutuse tulemusena saadi olukord siiski kiirelt kontrolli alla ja kõik õhusõidukid maanduma ning reisijad ohutult koju.

Lennuraja ning lennuliiklusalalaitmatu korrashoid nõuab spetsiifiliste masinate kasutamist, mida pidevalt uuendatakse. Tallinna lennuväljal on 150 ühikut tehnikat, millest 30 vaid talviseks hoolduseks mõeldud. Talviste tööde maht sõltub peamiselt ilmastikutingimustest.

Tööde efektiivsem planeerimine ja parem tootlikkus on pidev protsess ja prioriteet, mille poole oma tegevuses püüdleme. Töö on vastutusrikas ja seetõttu on eritehnika operaatorite täiendkoolitus meile igapäevateema. Aastatel 2013 ja 2014 oleme läbi viinud kõigile eritehnika operaatoritele koolituse luumetõrjemasinade valmistajatehases Soomes.

Loomade ja lindudega seotud vahejuhtumid 2010-2014

Lennundusjulgestus

Lennundusjulgestuse eesmärk on tagada reisijate, meeskonnaliikmete, töötajate ning avalikkuse turvalisus, hoides ära võimalikke ebaseaduslikke sekumisi tsiviillennundusse. Kõigis lennujaamades läbivad reisijad enne lennule minekut julgestuskontrolli. Tallinna, Tartu ja Pärnu lennujaamas teostab julgestuskontrolli lepinguline partner G4S Eesti AS. Kärkla ja Kuressaare lennujaamades ning Kihnu ja Ruhnu lennuväljadel teostavad julgestuskontrolli lennujaama töötajad. 2014. aastal avastati Tallinna lennujaama julgestuskontrolli käigus kokku 7 542 keelatud esemete/ainete nimekirjas märgitud eset (2013: 7 396), Tallinna lennujaamale tehti 3 pommiähvardust.

2014. aasta oli lennundusjulgestuses muutuste ettevalmistamise aasta. Euroopa Komisjoni poolt võeti vastu otsused uute nõuete kehtestamise osas, mis hakkavad kehtima aastal 2015. Suurim muudatus on pisteliselt käsipagasile teostatav kontroll, mille käigus tuvastatakse võimalike lõhkeainete jääkide olemasolu reisijate käsipagasi esemetel.

2014. aasta algus tõi muudatusi reisijatega kaasas olevate vedelike kontrollis, mille tulemusena tuli lennujaamas hakata kontrollima kõikide kolmandatest riikidest saabuvate transfeer-reisijatega kaasas olevaid vedelikke. Selleks otstarbeks tuli lennujaamal soetada vastavad seadmed ning läbi viia vajalikud täiendkoolitused kokku 130 julgestustöötajale.

Tallinna lennujaamas viidi 2014. aastal Lennuameti poolt läbi mitmeid testimisi ja üks auditeerimine. Nii testimise, kui ka auditeerimise tulemusena ei avastatud ühtegi tõsist puudust, mis näitab lennuvälja jätkuvat head taset kehtestatud nõuete täitmisel.

Oluliseks komponendiks lennundusjulgestuse töö hindamisel on nõuete täitmise kõrval ka reisijate rahulolu meie tööga. Iga-aastastel reisijate rahulolu uuringutel hinnatakse kahte komponenti: ooteaega turvajärjekorras (2014: 4,5 viie palli skaalal; 2013: 4,0) ning julgestustöötajate abivalmidust (2014: 4,3 viie palli skaalal; 2013: 4,0). Tulemused näitavad, et lisaks nõuete täitmisele suudavad julgestustöötajad jääda sealjuures ka headeks klienditeenindajateks.

2014. aastal viidi lennundusjulgestuse osakonna poolt läbi 97 koolitust (2013: 98), mille käigus koolitati 1 145 (2013: 801) lennundusega seotud inimest. Kokku kulus koolitustele 295 tundi.

Üheks suurimaks väljakutseks kogu käitusvaldkonnale oli Ameerika Ühendriikide presidendi Barack Obama visiidi korraldamises osalemine septembris 2014. Selle visiidi eripäraks oli väga lühike ettevalmistusaeg ning lennujaama kogukonna töö koordineerimine, võimaldamaks korraldada erinevaid visiidiga seotud üritusi lennujaama territooriumil.

Kriisijuhtimine ja päästeõppused

Kriis on ootamatu juhtum, intsident või õnnetus ning kriisijuhtimine on tegevus, mis käivitub teate saamisel, et võib juhtuda õnnetus või õnnetus on juba juhtunud. Tallinna Lennujaamas on moodustatud alalise töögrupina kriisigrupp, mille tegevust reguleerib ettevõtte kriisijuhtimise käsiraamat.

Kriisijuhtimise ja kriisigrupi põhilisteks prioriteetideks hädaolukorra puhul on:

- kõrvaldada esmajärjekorras oht inimeste elule ja tervisele või kui see pole võimalik, siis maksimaalselt vähendada riske inimeste elule ja tervisele;
- likvideerida oht keskkonnale või kui see pole võimalik, siis maksimaalselt vähendada keskkonnale tekitatavat kahju;
- kõrvaldada oht varale või kui see pole võimalik, siis maksimaalselt vähendada tekitatavat kahju;
- taastada lennuvälja normaalne tõrgeteta toimimine.

14. augustil 2014 toimunud lennuintsident Estonian Air-i lennukiga andis tunnistust Tallinna lennujaama kriisigrupi ja päästeteenistuse ning Päästeameti heast koostööst sündmuse kiirel ja positiivsel lahendamisel.

Kriisigrupp korraldab vähemalt üks kord aastas õppuseid ning vähemalt kord kahe aasta jooksul praktilisi õppuseid teiste päästeorganisatsioonidega. Viimane erinevaid osapooli hõlmav õppus toimus 2014. aasta mais Kuressaares. Õppuse eesmärgiks oli kontrollida Kuressaare lennujaama päästemeeskonna, Päästeameti, kiirabi ja Politsei-ja Piirivalveameti valmisolekut häireteeninduse osutamisel ja harjutada otsimis-ning päästetööde juhtimist lennuõnnetuse lahendamisel raskesti ligipääsetaval alal, samuti ametkondade ja asutuste omavahelist koostööd päästetööde läbiviimisel. Õppusel osalesid Kuressaare lennujaam, Päästeameti Lääne päästekeskus, Politsei-ja Piirivalveamet, Kuressaare Haigla SA ja Abrika saare kogukond.

Päästeteenistus

AS-i Tallinna Lennujaam päästeteenistuse ülesanne on kiiresti ja operatiivselt reageerida lennuõnnetuse ohu või lennuõnnetuse korral, likvideerida reostust, turvata õhusõidukite tankimist ning vajadusel osutada lihtsamat meditsiinilist abi. Samuti on üheks oluliseks osaks ka veepääste valmisoleku tagamine, sest Tallinna lennujaam paikneb Ülemiste järve vahetus läheduses. Lennujaama päästeteenistus osaleb ka otsingu- ja päästetöödel viie meremiili raadiuses Tallinna lennuvälja territooriumist, kuid ei vasta lähiümbruses toimuvate tulekahjude väljakutsetele.

Päästeteenistuse olemasolu ja valmidus tagab Tallinna lennujaamale VIII päästekategooria aastaringelt. VIII kategooria tähendab võimekust teenindada õhusõidukeid kere maksimumpikkusega 61 m ja kere läbimõõduga kuni 7 m.

Riigipoolne sihtfinantseering julgestus- ja päästekulude katmiseks

Lennundusjulgestus- ja päästeteenuse valdkondade tegevus lähtub erinevatest Euroopa direktiividest, mis seavad väga selged nõuded ning mille täitmine on kohustuslik. Vastavalt direktiividele on pidevalt vaja uuendada lennundusjulgestuse kontrollseadmeid ja IT tehnikat, samuti on kulude kasv väga kiire ning teenus väga tööjõumahukas. Nimetatud valdkondade tegevused alluvad nii kohaliku, kui Euroopa tasandi kontrollile ning jättes direktiivid täitmata kaotab ettevõtte tegevussertifikaadi.

Julgestus- ja päästeteenused on teenused, mille eest oma avalik-õiguslike volituste tõttu on vastutav tavaliselt riik. AS-i Tallinna Lennujaam julgestus- ja päästekulude katmist toetab riik alates 2011. aastast. Nimetatud teenuste maht on otseses seoses reisijate arvu ja lennuoperatsioonidega.

Aasta	mln/eurot
2011	3,6
2012	4,75
2013	4,75
2014	4,75
2015	4,1

Riigipoolne julgestus- ja päästekulude sihtfinantseering

2014. aastal olid Tallinna Lennujaama lennundusjulgestuse- ja päästekulud kokku 5,44 mln eurot (2013: 4,98 mln eurot). Kasv 0,46 mln eurot ehk 9,3%.

Nendest kuludest 4,2 mln eurot (77,2%) olid lennujulgestuskulud ning päästekulud 1,2 mln eurot (22,8%). Tallinna Lennujaam kattis omalt poolt kulusid summas 0,69 mln eurot (2013: 0,23 mln eurot).

Regionaalsed lennujaamad

AS Tallinna Lennujaam käitab regionaalseid lennujaamu Eesti erinevate piirkondade majanduskeskonna arengu toetamiseks riigilt saadud sihtotstarbelise toetuse ulatuses. AS-i Tallinna Lennujaam kaudu tuleb tagada Kärdla, Kuressaare, Tartu ja Pärnu lennujaama ning Kihnu ja Ruhnu lennuvälja ohutu käitamine, mis võimaldaks seal jätkata avalikku liinivedu ja vajadusel teiste lendude teenindamist.

Kõikides nimetatud lennujaamades tagati ohutu käitamine, kindlustati liiniveo toimimine, kaupade vedu väikesaartele, sanitaarlendude ja õppelendude teenindamine vastavalt vajadustele. Regionaalsete lennujaamade käitamiseks tuli lisaks riigilt saadud sihtotstarbelistele vahenditele kaasata ka AS-i Tallinna Lennujaam omavahendeid.

2015. aastaks kavandatud tegevustest on kõigis regionaalsetes lennujaamades esmatähtis lennuvälja sertifitseerimise ettevalmistamine uute kehtestatud EASA nõuete järgi. Kõigil regionaalsetel lennujaamadadel tuleb koostada varasemast erineva ülesehitusega lennuvälja käsiraamat ja vajadusel täiendada ning lisada lennuvälja käitamise protseduure.

Lennuliiklus regionaalsetes lennujaamades

Tartu ja Kuressaare lennujaamades on reisijate arv olnud viimaste aastate jooksul küllaltki püsiv, keskmiselt 14 000 reisijat aastas. Reisijate arv vähenes kõige enam Kärdlas. Pärnu lennujaama liiklust mõjutasid suveperioodil toimunud lennuvälja rekonstrueerimistööd.

Taristu arendamine ja haldus

Kontsarni lennujaamade pindala kokku on 900 ha, millest 270 ha moodustab Tallinna lennujaama pindala. Tallinna lennujaamas on 32 hoonet üldpinnaga 85 189 m². Regionaalsetes lennujaamades on 51 hoonet kokku üldpinnaga 21 437 m².

Lennart Meri Tallinna lennujaamas on 53% pindadest väljarenditavad äripinnad, 47% on lennujaamateenuse osutamiseks vajaliku infrastruktuuri osa. Hooned vajavad pidevat hooldamist ja haldust, mida koordineerib AS-i Tallinna Lennujaam kinnisvara talitus.

Reisijad	2014	2013
Tartu	14 493	13 717
Kuressaare	13 665	13 163
Kärdla	7 750	10 222
Pärnu	2 752	3 538
Kihnu	1 968	2 434
Ruhnu	1 299	1 214
Kokku	41 927	44 288

Reisijate arv regionaalsetes lennujaamades 2013–2014

Lennuoperatsioonide arv regionaalsetes lennujaamades sõltub paljuski regionaalpoliitikast. Võrreldes teiste lennujaamadega, tõstavad Tartu lennujaama operatsioonide arvu märgatavalt Eesti Lennuakadeemia õppelennud. Tartu on ka ainus piirkondlik jaam, kuhu lendab rahvusvaheline regulaarliin.

Lennuoperatsioonid	2014	2013
Tartu	5 173	5 159
Kuressaare	2 342	2 073
Kärdla	1 305	1 340
Pärnu	914	1 465
Kihnu	538	754
Ruhnu	490	540
Kokku	10 762	11 331

Lennuoperatsioonide arv regionaalsetes lennujaamades 2013–2014

Tallinna lennujaam	2014	2013	muutus
Hoonete arv	32	31	1
Hoonete m ² arv	85 189	79 961	5 228
Põhitegevus m ²	40 089	40 074	15
Äripinnad m ²	45 100	39 887	5 213
sh välja üüritud	42 865	37 483	5 382
sh vaba äripind	2 235	2 404	-168
Keskmine tootlus m² kohta			
sh reisiterminali äripind	59,92	60,45	-0,53
sh muud hooned	7,03	6,81	0,22

Tallinna lennujaama äripinnad ja tootlus

Tallinna lennujaama lennuliiklusala arendusprojekt

Tallinna lennujaama lennuliiklusala arendusprojekti eesmärk on parendada lennujaama keskkonnaseisundit ja lennujaama taristut, et tagada Tallinna lennujaama jätkusuutlik, keskkonnasõbralik, ohutu ja efektiivne käitamine.

Projekti käigus rekonstrueeritakse lennuraja kattekonstruktsioon ning rada pikendatakse 3480 meetrini. Samuti vahetatakse lennuväljatulede süsteem välja efektiivsema LED tehnoloogia vastu ning paigaldatakse kõrgema kategooria navigatsioonisüsteemid (CAT II). Lennujaama keskkonnaseisundi parendamiseks rekonstrueeritakse ida- ja lõunaalade sadevete ärajuhtimissüsteem, ehitatakse välja nõuetele vastavad lumesulamisplatsid ning lumesulamisvete ärajuhtimis- ja monitooringusüsteemid. Idasuunale ehitatakse uus jäätõrje teostamise ala ning nõuetekohane lennukimootorite testimise ala. Parendatakse ja täiendatakse õhusõidukite seisuplatside süsteemi, uuendatakse perimeetriaeda ja patrullteid, rajatakse rajahooldustehnika manööverdus-ootela.

Tallinna lennujaam jääb ehitustööde ajaks avatuks. Ehitustööde korraldamisel saab peamiseks eesmärgiks olema lennuohutuse täielik tagamine ning lennujaama tõrgeteta käitamine.

Rahvusvaheline hange ehitustöövõtja välja selgitamiseks on plaanis välja kuulutada 2015. aasta esimeses pooles. Projekti kaasrahastamiseks Euroopa Ühtekuuluvusfondist on Tallinna Lennujaam alustanud vajalike taotlusdokumentide välja töötamist. Tallinna lennujaama lennuliiklusala arendusprojekti suunised on esitatud nii Transpordi arengukava 2014-2020 meetmetes, kui ka Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskavas 2014-2020 ning projekti investeerimisettepanek on esitatud perioodi 2014-2020 transpordi infrastruktuuri arendamise investeeringute kavasse lülitamiseks.

Suurprojektide ettevalmistused aastal 2014

Lisaks suurele lennujaama lennuliiklusala arendusprojektile, on plaanis lähiaastatel mitmed arengud, millest osa on tingitud ka 2018. aastal saabuvatest Euroopa Liidu eesistuja maa kohustustest. 2014. aastal alustati mitmete lennujaama arendusprojektide ettevalmistamisega.

Reisiterminali laiendus, uus parkimismaja ja lennujaama huvikeskus

Reisiterminali planeeritava laiendusprojekti analüüside ja projekteerimistöödega alustati 2014. aasta lõpus. Reisiterminali laiendus on mahult võrdlemisi väike (reisiterminali pindala suureneb 3%), kuid laiendus annab võimaluse lennujaama sees mitmeteks ümberpaigutusteks.

Pidevalt kasvav vajadus parklakohtade järele lennujaama ümbruses, on muutnud parkimismaja projekti käivitamise ajakohaseks. 2014. aastal alustati parklaprojekti tööülesande ja hanketingimuste koostamisega. Parkimismaja hakkab paiknema reisiterminali ees ning peaks praeguste plaanide kohaselt valmima aastal 2017.

Tallinna lennujaamal on huvitav ajalugu ja palju huvipakkuvaid tegevusi. Oleme otsustanud rajada huvilistele lennujaama huvikeskuse, kuhu tuleb püsiekspositsioon, mis tutvustab lennujaama ajalugu, tehnikat ja toimimist. Lisaks hakkab seal olema hea paik neile, kes hobikorras lennukeid pildistavad, sest huvikeskuse lähedale tuleb platvorm, kust on hea vaade lennurajale. Huvikeskus avatakse 2016. aastal.

Keskkond

AS-i Tallinna Lennujaam keskkonna-alaseks eesmärgiks on tagada ettevõtte stabiilne ja säästev areng hoides meie ökoloogilise jalajälje väiksena. Keskkonnakaitsemeetmed on integreeritud ettevõtte majandustegevusse ning kuuluvad lahutamatu osana ettevõtte juhtimissüsteemi.

Keskkonnapoliitika

Keskkonnajuhtimise põhimõtted ja suunad määratakse ära ettevõtte keskkonnapoliitikaga. Nendeks on:

- toimime rahvusvaheliste standardite ISO 14001 ja ISO 9001 nõuetele vastava juhtimissüsteemi järgi;
- järgime igapäevategevuses Eesti ja Euroopa Liidu õigusaktidest tulenevaid nõudeid;
- tuvastame ja hindame oma tegevuste keskkonnamõjusid ümberkaudsetele aladele ning rakendame vajalikke meetmeid vältimaks ja vähendamaks keskkonnasaaste ohtu;
- edendame säästva arengu põhimõtteid: tarbime loodusvarasid ja energiat säästlikult ning toodame vähem jäätmeid;
- jälgime ja arvutame oma CO₂ ning teisi õhuhemioonide koguseid ja leiame viise, kuidas vähendada kliima soojenemist põhjustavate emissioonide vabanemist meie kontserni tegevustest.

Võimalikud negatiivse keskkonnamõjuga tegevused:

- tankimine ja kütuste käitlemine;
- maatranspordi liikumine lennuväljadel;
- jäätõrje;
- reisijate ja õhusõidukite teenindamine;
- lennuliiklusest tingitud müra ja õhusaaste;
- hooldus- ja arendustegevus lennuväljade territooriumil;

2014. aasta peamised keskkonna-alased algatused ja jätkutegevused:

- müramonitooringu jaama tark- ja riistvara uuendamine;
- osalemine müra-alases X-Noise töötoas, mis pöörab eelkõige tähelepanu lennuliiklusest tekkinud müra vähendamisele;
- Tallinna lennuvälja kaitsevööndis asuvate maa-alade korrastamine;

- Tallinna lennuvälja lähialadel pesitsevate kajakakolooniate suunamine teistele pesitsusaladele.
- jäätmekäitlusprotsessi parendamine;
- keskkonnaressursside tarbimise vähendamine.

Investeeringud keskkonnakaitseks

Lennujaama keskkonna-alaseks prioriteediks on keskkonnaressursside säästlik kasutamine, mistõttu olid 2014. aasta investeeringud suunatud ressursikokkuhoiule.

Otseselt keskkonnamõju vähendavaid investeeringuid tehti 2014. aastal 98,3 tuh. euro ulatuses. Suurim investeering (66,2 tuh eurot) tehti seoses kemikaalipuusturi soetusega, mis võimaldab säästlikumat ja tõhusamat kemikaalikasutust asfaldalade jäätõrjel. Olulist mõju vee ning energia tarbimisele avaldasid reisiterminali vana osa ventilatsiooni- ning kütte- ja veetöötlussüsteemide uuendamine ning A-osa soojustagastussüsteemi soetus tarbevee soojendamiseks.

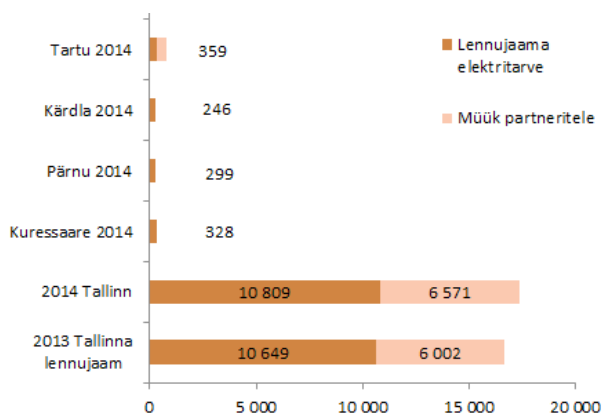
Kaudselt keskkonnamõju vähendavaid investeeringuid tehti kokku 42,8 tuh. euro ulatuses.

2014. aastal jõuti planeerimisetapi lõpufaasi seoses suuremahulise lennuliiklusala arendusprojektiga. Lennuliiklusala arendusprojekti käigus vähendame lennujaama keskkonnamõjusid järgmistes valdkondades:

- pinnase ja põhjavee reostuse vähendamine;
- energiasääst ja valguskoormuse vähendamine ümbritsevatele aladele;
- mürareostuse vähendamine.

Elektrienergia tarbimine

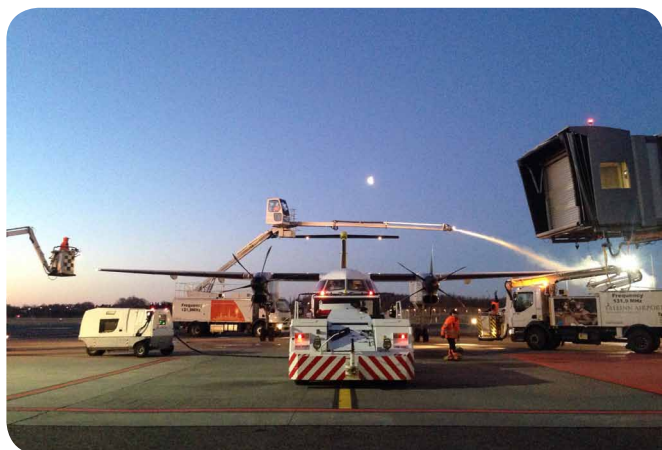
Tallinna lennujaama territooriumil ja territooriumiga seotud kinnistutel tarbib elektrienergiat kokku 35 hoonet, millest 12 hoonet on lennujaama ning ülejäänud partnerite kasutuses. Suurimad elektrienergia tarbijad on reisiterminal ning lennuraja navigatsiooni- ja rajatulede süsteem.

AS Tallinna Lennujaam elektrienergia müük ja tarbimine MWh

Samal ajal kui ilmastikutingimused on võimaldanud üldiselt elektrienergia tarbimist nii regionaalsetes lennujaamades, kui Tallinna lennujaamas 1% võrra madalamana hoida, on reisiterminali energiatarve võrreldes 2013. aastaga vähenenud 2% ulatuses 5,1 GWh-lt 4,99 GWh-le. See on tingitud 2014. aastal alustatud reisiterminali energiasäästu programmi rakendamisest. Programmi raames mindi 24/7 kasutuses olevate valgustite puhul üle LED-valgustusele ning tarbevee soojendamiseks kasutatakse olemasolevat jahutusüsteemide jahutusvett. Suveperioodil tähendab see seda, et sooja vee saamiseks muid energiaallikaid kasutama ei pea.

Elektrienergia müük partneritele on suurenenud seoses Panaviatic angaarikompleksi lisandumisega väljarenditavate kinnisvaraobjektide hulka.

Vee tarbimine

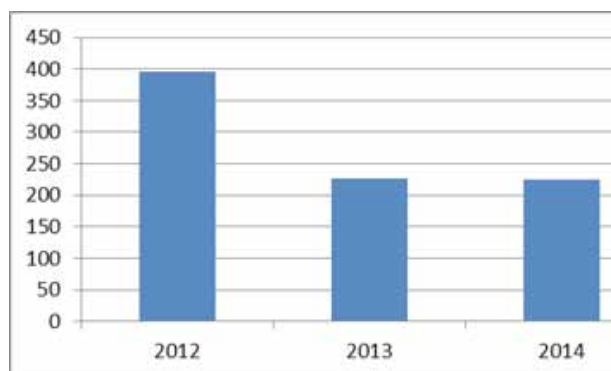
2014. aastal tarbis kontsern vett kokku 23 853 m³ (2013: 23 856 m³).

Veetarbe vähendamiseks oleme juurutanud järgmised meetmed:

- Suuname jäätörje tellinud õhusõidukid eelharjamisele. Selle tulemusel kulub järgneval pritsimisel vähem jäätörjevedelikku, sh on väiksem ka vee-kulu.
- Asendame reisiterminali veesegistid järk-järgult puutevabade segistitega ning paigaldasime soojustagastussüsteemi.
- Reisiterminali ja muude hoonete tualettruumide uuendamisel eelistame kahesüsteemseid lahendusi.

Jäätörjevahendite kasutamine

Jäätörjet tehakse lennujaamas asfaltpindadele ja õhusõidukitele, tagamaks õhusõidukite ohutu õhukutõusmine, lendamine ja maandumine ning maa-pealne liiklemine.

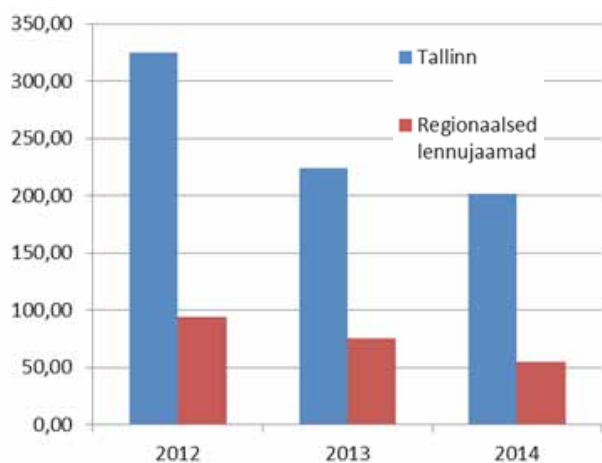

Õhusõidukite jäätörjevahendite kasutamine 2012-2014 Tallinna lennujaamas (m³)

Võrreldes 2013. aastaga suurenes asfaltalade jäätörje kasutamine regionaalsetes lennujaamades 52-lt tonnilt 63-le, Tallinna lennujaamas 275-lt tonnilt 376-le. Õhusõidukite jäätörjevahendeid kasutati Tallinna lennujaamas võrreldes 2013. aastaga samas suurusjärgus - 224 m³. Regionaalsetes lennujaamades tõusis õhusõidukite jäätörjevahendite kasutus 0,7 m³-lt 1,1 m³-ni.

Kütuse tarbimine

Mootorsõidukite kütuse tarbimine lennujaamas on peamiselt seotud lennukeid teenindava ja lennujaama territooriumi hooldava transpordiga.

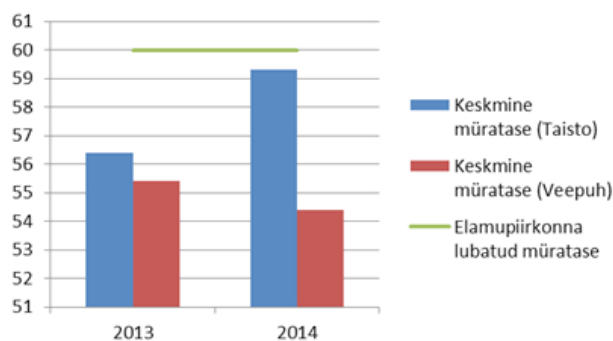
Mootorsõidukite kütuse tarbimine 2012 – 2014 (t)

Tallinna lennujaamas vähenes mootorsõidukite kütuse tarbimine 11% - 224-lt tonnilt 201-le tonnile. Regionaalsetes lennujaamades 27% - 75-lt tonnilt 55-le tonnile. Tarbitud kütusekoguste vähenemisele aitasid kaasa ühelt poolt soodsad ilmastikuolud ja teisalt kasutusele võetud sõidupäevikute infosüsteem, mis võimaldab kütusetarbimist jälgida, analüüsida ja selle põhjal säästlikumaid lahendusi välja töötada.

Müratase

Tallinna lennujaama müratase mõõdetakse kahes mõõtejaamas, mis paiknevad mõlemad ca 1 km kaugusel lennuraja otsast. 2014. aasta keskmine ööpäevane müratase kasvas idapoolses mürajaamas (Taisto) 56,4-lt detsibellilt 59,3 detsibellile. Müra keskmise taseme tõus on tingitud militaarlennukitest, mis eelmiste perioodidega võrreldes rohkem lennujaama külastasid.

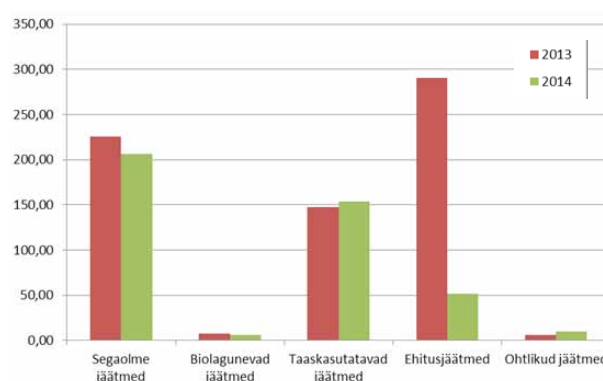
Läänepoolses mürajaamas, mis jääb Tallinna linnale lähemale, langes keskmine müratase 55,4 detsibellilt 54,4-le detsibellile. See näitab, et mürarikkamad maandumised ja õhkutõusud suunatakse võimalusel eelkõige stardiraja 08 suunas ja maandumisel 26 suunas nii, et need lähiümbruse elanikke võimalikult vähe häiriks.

Lennumüra keskmine päevane müratase Tallinna lennujaama mõõtejaamades ning elamupiirkonna lubatud piirväärtus. (dB)

Jäätmed

2014. aastal tekkis Tallinna lennujaamas kokku 419 tonni jäätmeid. Sellest 48% olid segaolmejäätmed, 36% taaskasutatavad jäätmed ja 12% ehitusjäätmed. Ohtlikke ning biolagunevaid jäätmeid oli 3%.

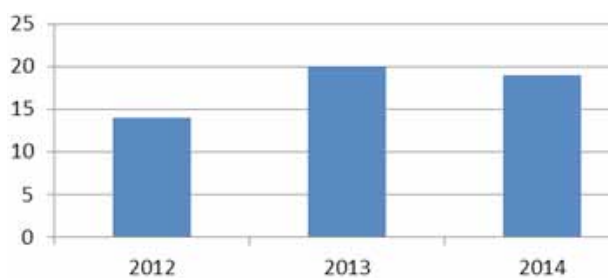
Jäätmekoguste jaotumine liigiti Tallinna lennujaamas 2013 ja 2014 aastatel (t)

Võrreldes 2013. aastaga on lennujaama jäätmekogused kahanenud u 200 tonni võrra. Tunduvalt on vähenenud ehitusjäätmete hulk, sest 2014. aastal ei teostatud suuremahulisemaid lammutustöid. Edastame kõik ehitusjäätmed Tallinna Jäätmete Taaskasutuskeskusele ja ATI Grupp OÜ-le.

Segaolmejäätmete kogused on eelmise perioodiga võrreldes vähenenud umbes 20 tonni võrra ning samal ajal taaskasutatavate jäätmete hulk suurenenud 4% võrra.

Oluliste kemikaalilekete koguarv ja nende ennetamine

Kemikaalilekked ja reostused lennujaama tegevuses võivad tekkida peamiselt õhusõidukite ja mootorsõidukite kütuste või jäätõrjekemikaalide käitlemisel. Analüüsime iga aset leidnud reostuse tekkepõhjust ning koolitame töötajaid selleks, et neid reostusi ennetada.

Kemikaalilekete arv Tallinnas 2012 – 2014 (tk)

Pilk tulevikku

Võrreldes 2014. aastaga suureneb müügitulu 2015. aastal 31,9 mln eurolt 32,9 mln euroni ehk 3%. Lennundustulude kasvuks on arvestatud 2% tulenevalt reisijate arvu sarnasest kasvust (2015: 2 054 359, 2014: 2 017 371). Mittelennundustulude kasvuks on prognoositud 4%. Kasv tuleneb 2014. aastal valminud õhusõidukite angaarikompleksi üürituludest. Kontsessioonitulud ning autode parkimise tulud kasvavad seoses reisijate arvu kasvuga. Muude äritulude eelarve on 5% väiksem, kuna riigipoolne sihtfinantseering julgustus- ja päästekulude katmiseks

väheneb 0,6 mln eurot ehk 13%. Kontserni äritulud kokku kasvavad vaid 1,1%.

Kulud kasvavad 37,1 mln eurolt 38,1 mln euroni ehk 3%. Tööjõukulude kasvuks on planeeritud 7%. Kontserni kasumiks on planeeritud 3,9 mln eurot.

Perioodil 2015-2021 planeerib kontsern kokku investeerida 125,7 mln eurot, sellest 2015. aastal 14,1 mln eurot. Kõige olulisem investering on Tallinna lennujaama lennuliiklusalala arendusprojekt.

Kontserni tähtsamate müügi- ja finantsnäitajate prognoos

		2015	2014	
Lennart Meri Tallinna lennujaam				
Reisijate arv		2 054 359	2 017 371	2%
Lennuoperatsioonide arv	tk	38 022	37 791	1%
Kaubamaht	tonni	19 860	19 860	0%
Regionaalsed lennujaamad kokku				
Reisijate arv		41 711	41 927	-1%
Lennuoperatsioonide arv	tk	10 638	10 762	-1%
Kontsern				
Müügitulu	tuh EUR	32 894	31 918	3%
sh. lennundustulu		12 657	12 360	2%
sh. mittelennundustulu		20 236	19 558	3%
Muud äritulud		9 760	10 282	-5%
sh. varade sihtfinantseerimine		3 773	3 837	-2%
sh. julgustuse ja pääste sihtfinantseerimine		4 135	4 748	-13%
sh. regionaalsete lennujaamade sihtfinantseerimine		1 615	1 615	0%
sh. muud äritulud		238	82	189%
Ärikasum enne kulumit*		11 674	12 156	-4%
Puhaskasum		3 926	4 869	-19%
Rahavood põhitegevusest		10 811	10 545	3%
Investeeringud		14 126	5 937	138%
Varad aasta lõpus		146 854	145 340	1%
Varad aasta lõpus sihtfin. kohustuseta*	tuh EUR	92 805	90 786	2%
Omakapital aasta lõpus		64 119	59 748	7%
Võlakohustused aasta lõpus		25 361	26 048	-3%
Omakapital/varad aasta lõpus*	%	69	66	
Võlakohustused/ärikasum enne kulumit*	kordaja	2,2	2,1	
Töötajate arv		579	579	0%

* ei sisalda põhivarade sihtfinantseeringut

Hea ühingujuhtimise tava aruanne

AS-il Tallinna Lennujaam on riigile kuuluva äriühinguna kohustus rakendada äriühingu juhtimisel Hea Ühingujuhtimise Tava (edaspidi HÜT). Ettevõtte poolt järgitavad HÜT põhimõtted on avalikustatud ettevõtte kodulehel.

AS-i Tallinna Lennujaam aktsiate omanik on Eesti Vabariik. Ettevõtte on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi haldusalas. Kontserni kuuluvad emaettevõtte AS Tallinna Lennujaam ja tütarettevõtte AS Tallinn Airport GH.

Üldkoosolek

22.04.2014. aastal toimus AS-i Tallinna Lennujaam korraline üldkoosolek. Üldkoosolekul andis juhatuse esimees ülevaate 2013. aasta eesmärkide täitmisest, majandustulemustest ning olulistest tehingutest. Nõukogu esimees tegi ettekande nõukogu ja juhatuse tööst, kontrollikeskkonnast ning tasustamisest. Korraline üldkoosolek kinnitas Tallinna Lennujaama 2013. aasta majandusaasta aruande ja kasumi jaotamise ettepaneku. Ettevõtte 2014-2016 majandusaasta audiitoriks nimetati PricewaterhouseCoopers AS. Üldkoosolek kinnitas omaniku ootused AS-le Tallinna Lennujaam.

Nõukogu

Nõukogus on põhikirja alusel kuus liiget. Majandus- ja taristuminister valib kolm liiget rahandusministri ettepanekul ja kolm oma äranägemisel. Liikmed määratakse viieks aastaks. Nende tasu määrab üldkoosolek.

Nõukogu valvab juhatuse tegevuse järele ja osaleb oluliste otsuste tegemisel. Nõukogu tegutseb iseisvalt kontserni ja aktsionäri parimates huvides.

Nõukogu määrab kindlaks kontserni strateegia, üldise tegevuskava, riskijuhtimise põhimõtted ja aastaeelarve.

Aastal 2014 oli nõukogu 6-liikmeline.

Nõukogu liikmed 01.01.–18.06.2014:

Toivo Jürgenson (esimees)
Arto Aas
Kalle Palling
Väino Linde
Cinzia Siig
Tiit Riisalo

Nõukogu liikmed 18.06.–31.12.2014:

Margus Puust (esimees)
Arto Aas
Kalle Palling
Väino Linde
Kai-Riin Meri
Priit Lomp

2014. aastal toimus 10 nõukogu koosolekut. Nõukogu koosolekutel osalemise protsent oli 97%. Nõukogu koosolekutel kuulati ära juhatuse aruanded ettevõtte tegevusest ja finantsolukorrast. Nõukogu kinnitas AS-i Tallinna Lennujaam 2013. aasta majandusaasta aruande enne selle esitamist üldkoosolekule ja AS-i Tallinna Lennujaam 2015. aasta eelarve ning võttis teadmiseks 2016-2021 aasta eelarve projekti.

Seoses juhatuse liikmete lepingute lõppemisega, viis nõukogu läbi konkursi juhatuse esimehe ja juhatuse liikmete leidmiseks. Konkursi tulemusena juhatuse koosseisus muudatusi ei toimunud.

AS Tallinna Lennujaam ei ole teinud nõukogu liikmetega ega nendega seotud osapooltega ühtegi tehingut.

Auditikomitee

Ettevõtte nõukogu on moodustanud auditikomitee, mille põhikirjalisteks ülesanneteks on nõukogu nõustamine järelevalve teostamisega seotud küsimustes, sealhulgas raamatupidamise korraldamise, välisauditi teostamise, sisekontrollisüsteemi toimimise, finantsriskide juhtimise ja tegevuse seaduslikuse monitooringu osas, samuti eelarve koostamise ja majandusaasta aruande kinnitamise osas.

01.01.2014–18.06.2014 olid auditikomitee liikmed Tiit Riisalo (esimees), Cinzia Siig ja Väino Linde. 18.06.2014–31.12.2014 olid auditikomitee liikmed Kalle Palling (esimees), Väino Linde ja Priit Lomp.

2014. aastal toimus 4 koosolekut. Koosolekutel käsitleti auditite käigus tehtud tähelepanekuid ja antud soovitusi ning esitati tulemused teadmiseks ettevõtte nõukogule.

Audiitorettevõtte PriceWaterhouseCoopers AS andis auditikomiteele kahel korral: 2013. aasta majandusaasta aruande järeldusotsust andes ning 2014. aasta majandusaasta vaheauditit tehes, ülevaate olulisematest tähelepanekutest ning esitas ettepanekud riskijuhtimise ja kontrollisüsteemide kohta.

Juhatus

2014. aastal oli AS-i Tallinna Lennujaam juhatus 4-liikmeline. Juhatus liikmete vastutusvaldkonnad ja tööülesanded on kirjeldatud juhatuse liikmete lepingutes. Igapäevast majandustegevust juhib juhatuse esimees Rein Loik. Turundus- ja müügi- valdkonna eest vastutab Erik Sakkov, lennujaamade käitamise valdkonna eest Einari Bambus ja finantsvaldkonna eest Anneli Turkin.

Juhatus esindab ja juhib kontserni igapäevatööd kooskõlas seaduse ja põhikirja nõuetega. Juhatus on kohustatud tegutsema majanduslikult kõige otstarbekamal viisil.

Juhatus lähtub oma otsustes ettevõtte ja aktsionäri parimatest huvidest ning kohustub tagama ettevõtte jätkusuutliku arengu seatud eesmärkide ja strateegia järgi. Juhatus tagab riskijuhtimise ja sisekontrolli toimimise.

2014. aastal toimus 33 juhatuse koosolekut.

AS Tallinna Lennujaam ei ole teinud juhatuse liikmetega ega nendega seotud osapooltega ühtegi tehingut

Tütarettevõtte

Tütarettevõtte nõukogu volitused ja vastutus tulevad äriühingu põhikirjast. Nõukogu liikmed valib AS-i Tallinna Lennujaam juhatus. Tütarettevõtte nõukogu koosolek toimub vastavalt vajadusele, kuid mitte harvem kui kord kvartalis. Koosolekut kokku kutsudes juhendatakse kontserni sisereeglist, tütarettevõtte põhikirjast ja õigusaktidest.

AS-i Tallinn Airport GH nõukogu on 4-liikmeline. Kuni septembrini 2014 oli nõukogu koosseis: Einari Bambus (esimees), Katrin Kelder, Siiri Paenurm ja Tõnu Ader. Alates septembrist 2014: Einari Bambus (esimees), Anneli Turkin, Martin Männik ja Tõnu Ader. Tütarettevõtte nõukogus osalemise eest AS Tallinna Lennujaam juhatuse liikmetele tasu ei maksta.

Juhatus nimetab ametisse ning juhatuse liikme tegevuse tasu määrab tütarettevõtte nõukogu.

2014. aastal oli AS-i Tallinn Airport GH juhatus 2-liikmeline - juhatuse esimees Tiit Kepp ja juhatuse liige Jarno Mänd.

Seoses juhatuse esimehe lepingu perioodi lõppemisega 31.12.2014, valiti Tiit Kepp uueks kolme aastaseks perioodiks juhatuse esimeheks.

AS Tallinn Airport GH ei ole teinud nõukogu ja juhatuse liikmetega ega nendega seotud osapooltega ühtegi tehingut.

Eesmärgistamine

Kontserni eesmärgid on orienteeritud tulemustele. See hõlmab kõiki protsesse, juhtimistasandeid ja lennujaamu.

AS Tallinna Lennujaam nõukogu kinnitas koos 2015. aasta eelarvega 2015-2019. aasta eesmärgid.

Allüksuste eesmärgid kinnitab juhatus koos eelarvega. Eesmärkide alusel koostatakse osakondade aastased tegevuskavad, sh hankeplaan.

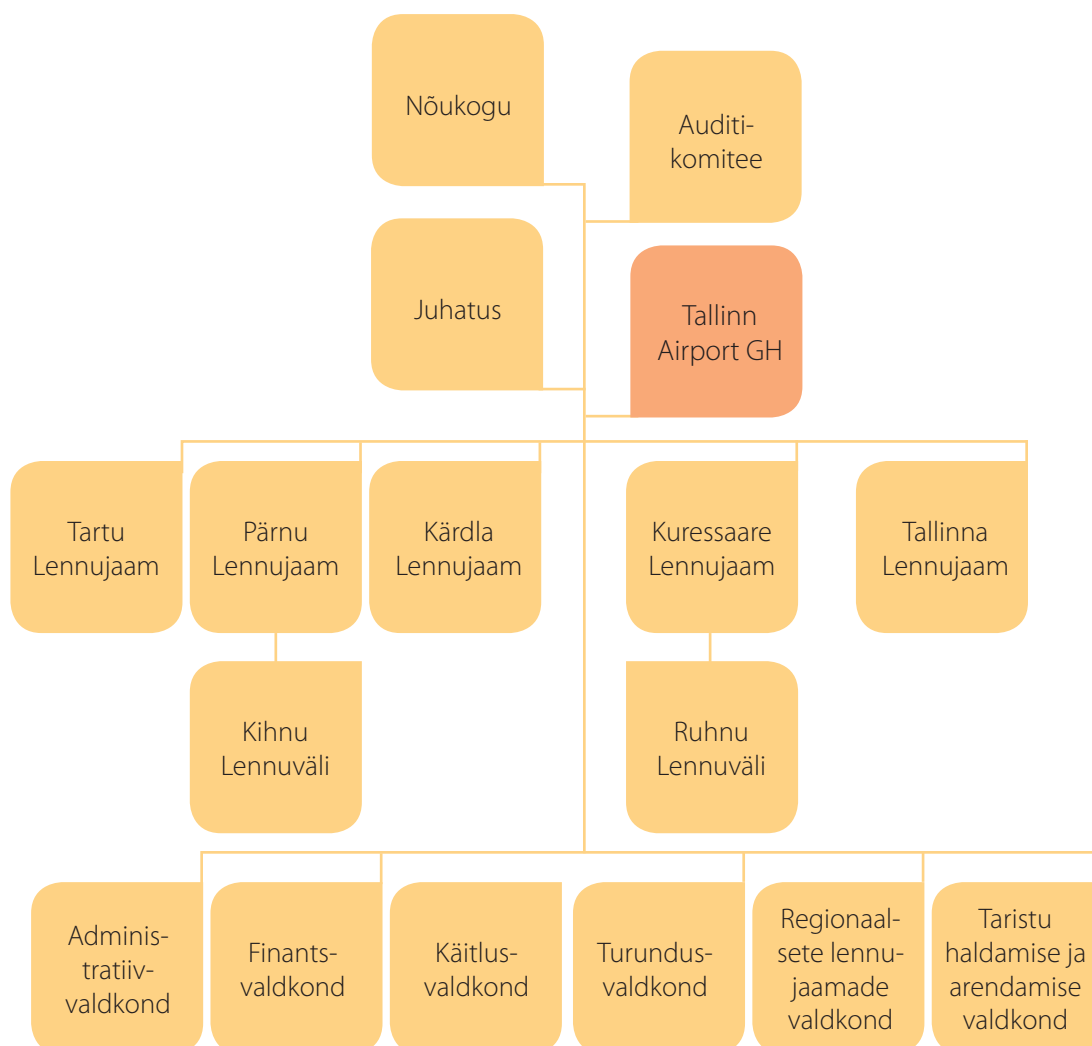
Eesmärgid ja nende täitmise aruande kinnitab nõukogu kord aastas ja need avalikustatakse tegevusaruande osana.

Organisatsiooni juhtimisstruktuur

Mõjusama toimimise eesmärgil on organisatsiooni tugifunktsioonid tsentraliseeritud.

Kontserni ettevõtete ja AS-i Tallinna Lennujaam üleselt on korraldatud:

- Asjaajamine ja dokumendihaldus
- Õigusteenused
- Kvaliteedijuhtimine
- Keskkonnajuhtimine
- Ohutuse juhtimine
- Julgestuse juhtimine
- Personalijuhtimine
- Finantsjuhtimine
- Turunduse ja müügitegevuse juhtimine
- Taristu arenduste juhtimine
- Infotehnoloogia süsteemide ja arenduste juhtimine
- Riskijuhtimine ja siseauditite korraldamine

Aruandlus

Juhatus koostab kontserni majandusaasta finantsaruande, järgides rahvusvaheliselt tunnustatud finantsaruandluse põhimõtteid. Aruannet kontrollivad audiitor ja nõukogu.

Käesolevas majandusaasta aruandes on avalikustatud tehingud seotud osapooltega. Juhatus ja nõukogu liikmetele makstav tasu on finantsaruandes koondsummana, osisteks jagamata. Tasu sisaldab sotsiaalmaksu.

2014. aastal esitas juhatus kord kuus nõukogule finants- ja tegevusnäitajate aruanded.

Teabe avalikustamine

Kodulehel on kirjas juhatuse ja nõukogu koosseis ning andmed audiitori kohta. Ettevõtte majandusaasta aruanne avalikustatakse hiljemalt 1. maiks.

Järelevalve

Siseaudiitorid jälgivad kontsernis kvaliteedi, keskkonna ja riskide, sh ohutuse ja julgestusega seotud tegevusi ning kontrollivad neid.

Riskijuhtimissüsteem analüüsib, hindab ja juhib kogu ettevõtte, sh regionaalsete lennujaamade lennuohutuse, tegevus-, äri-, projekti-, töökeskkonna ning finantsriske. Toimingute alus on riskijuhtimise ühtsed põhimõtted. Kontserni iga ettevõtte ja lennujaam peab tagama, et riske juhtides on võimalik saavutada püstitatud eesmärged. Sihtrühm on juhatus, siseaudiitor ja auditikomitee. Riskiaruande põhjal kavandatakse siseaudiitori tegevusi.

Siseauditi funktsioon lähtub siseauditi tegevust korraldavatest rahvusvahelistest standarditest ning kontsernisestest protseduuridest.

Põhiprotsesside siseauditi toimimise eest vastutab siseaudiitor, kellel on aruandekohustus auditikomitee ja nõukogu ees.

Juhtimissüsteemi auditid toimuvad aastaplaani järgi. Perioodiliselt tehakse juhtkonnapoolseid ülevaatusi. Auditi eest vastutab kvaliteedijuht, kes on aruandekohustuslik juhatuse ees. Juhtimissüsteemi kuuluvad keskkonna-, ohutus-, ja julgestustegevused. Neid auditeid korraldavad ja viivad läbi vastava valdkonna spetsialistid, kes on aruandekohuslased juhatuse ees. 2014. aastal viidi läbi kokku 21 auditit AS-i Tallinna Lennujaam allüksustes ning Tallinna lennuväljal opereerivates ettevõtetes.

Lisaks siseaudititele teostavad lennundusettevõtjad, Lennuamet ning rahvusvahelised organisatsioonid järjepidevalt kvaliteedi- ja riskijuhtimisauditeid ning paikvaatlusi.

2014. aastal auditeeriti kontserni ettevõtteid kokku 35-l korral, millest 19 auditit olid ettevõtte välised.

Eetika

Eetika- ja korrupsioonialaseid juhtumeid menetleb komisjon. Kasutusel olnud aja jooksul ei laekunud ühtegi eetika- või korrupsioonialast teavitust.

Korrupsiooni vältimiseks ja eetilise käitumise normide kokkuleppimiseks, kehtestati ettevõttes dokument Hea ärireeetika, mis sõnastab kontserni ettevõtete väärtushinnangud, töökspidamised ja käitumisnormid. 2012. aastast on välisaudiitoril kohustus teostada majandusaasta aruande raames nõukogu ja juhatuse ärihuvide kontrolli lähtuvalt korrupsioonivastasest seadusest. 2015. aastal viiakse läbi avaliku sektori eetika tugevdamisele ja korrupsiooni vältimisele suunatud koolitused.

GRI sisuregiser**Lehekülje number
või kommentaar**

Strateegia ja profiil	
1.1 Juhatuse esimehe pöördumine	7
1.2 Peamiste mõjude, riskide ja võimaluste kirjeldus	12, 13, 16
Organisatsiooni profiil	
2.1 Organisatsiooni nimi	4
2.2 Peamised kaubamärgid, tooted ja/või teenused.	3, 10, 47
2.3 Organisatsiooni tegevusstruktuur, sh peamised allüksused, filiaalid ja ühissettevõtted.	3
2.4 Organisatsiooni peakontori asukoht.	47
2.5 Riikide arv, kus organisatsioon tegutseb ning riikide nimed,	47
2.6 Omanikusuhete iseloom ja õiguslik vorm.	47
2.7 Teenindatavad turud	20, 21, 22
2.8 Aruandva organisatsiooni suurus	3, 4, 23, 47
2.9 Aruandlusperioodil toimunud olulised muutused suurus, struktuuris ja omanikeringis:	muutused puuduvad
2.10 Aruandlusperioodil saadud auhinnad.	9
Aruande ulatus ja profiil	
3.1 Aruandlusperiood (nt majandus- / kalendriaasta) esitatud teabe kohta.	aasta
3.2 Eelmise aruande kuupäev	28.02.2014
3.3 Aruandlustsükkel (igal aastal, iga kaheaasta järel)	4
3.4 Kontaktandmed aruannet ja selle sisu puudutavate küsimuste jaoks.	5
3.5 Aruande sisu määratlemise protsess; olulisuse määramine, teemade tähtsusjärjekord aruandes	5
3.6 Aruande piirid	5
3.7 Aruande ulatuse või piiride konkreetsed piirid.	5
3.8 Ühissettevõtted, filiaalid, renditud üksused, allhanget ja muid majandusüksusi puudutava aruandluse alused, mis mõjutavad perioodide-ja/või organisatsioonide vahelist võrdlemist.	5
3.10 Varasemates aruannetes esitatud teabe muutmise mõju ja muutmise põhjuste selgitamine (nt ühinemine või omandamine, baasaastate/-perioodide, äritegevuse iseloomu või mõõtmismeetodite muutumine)	varasemates aruannetes esitatud teavet ei ole muudetud
3.11 Aruandes tehtud olulised muudatused ulatuses, piirides ja mõõtmismeetodites, võrreldes eelmiste aruandlusperioodidega.	olulised muudatused puuduvad
3.12 Tabel, kus on näidatud standardsete avaldatavate andmete asukoht aruandes	44–45
Juhtimine	
4.1 Organisatsiooni juhtimisstruktuur, sh kõrgeima juhtorgani alluvuses olevad komiteed	40–43
4.3 Organisatsioonide puhul, millel on ühtne juhtkonna struktuur, tuleb märkida kõrgeima juhtorgani sõltumatute ja/või nõuandvate liikmete arv.	41
4.14 Organisatsioonis kaasatud sidusrühmade loetelu.	10
Majandus	
Lühikokkuvõtte juhtimisaspektidest seoses majandusliku tegevuse, kaudse majandusmõju ja turul käitumisega, Organisatsiooniülesed eesmärgid seoses majandusliku tegevusega, juhtimisaspektid, peamised edusammud ja puudujäägid	10–14
Otsene loodud ja jagatud majanduslik väärtus: tulud, tegevuskulud, töötasud, annetused ja muud investeeringud kogukonda, jaotamata kasum ja maksed rahastajatele ja riigile.	46–84
Üldsusele pakutavate taristuinvesteeringute või -teenuste areng ja mõju.	33–34
Olulise kaudse majandusmõju mõistmine ja kirjeldamine, sh mõju ulatus.	20

Keskkond

Keskkonnajuhtimine, eesmärgid, sertifikaadid, riskid.	35
Kasutatud materjalid massi või mahu järgi.	36–37
Otsene energiatarve primaarse energiaallika kaupa.	36
Kaitse ja efektiivsuse paranemisega seotud energiasääst.	36
Jäätmete kogumass tüübi ja kõrvaldamisviisi järgi.	37
Oluliste lekete koguarv ja -maht.	38
Üldised keskkonnakaitsekulud ja investeeringud tüübi järgi.	35

Tööjõukasutus

Uute töötajate koguarv ja määr ning tööjõu voolavus vanuserühma kaupa	26
Vigastuste, kutsehaiguste, töölt ärajäämistest ja puudumistest määrad ning tööga seotud surmajuhtumite koguarv.	27

Ühiskond

Seisukohad ja osalemine poliitika kujundamises ja lobitöös.	
Poliitilistele parteidele, poliitikutele ja nendega seotud asutustele makstud rahaliste ja mitterahaliste annetuste koguväärtus riikide kaupa.	Kontsern ei toeta rahaliselt poliitilisi parteisid ega rühmitusi või üksikuid poliitikuid
Kohalikule kogukonnale olulist võimalust pakkuvad või reaalselt negatiivset mõju avaldavad tegevused.	33–34

**Konsolideeritud
raamatupidamise
aastaruanne**

Kontserni lühiiseloostus ja kontaktandmed

Kontsern tegutseb Eesti Vabariigis, käitab L. Meri Tallinna, Kärdla, Kuressaare, Tartu, Pärnu lennujaamu ning Ruhnu ja Kihnu lennuvälju.

Kontserni põhi tegevusvaldkondadeks on lennujaamade käitamine ja arendamine ning lennukite ja reisijate maapealne teenindamine. 2014. aastal andis kontsern tööd keskmiselt 576-le (2013: 573-le) töötajale.

AS-i Tallinna Lennujaama aktsiate omanik on Eesti Vabariik ning ettevõtte kuulub Eesti Vabariigi Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi haldusalasse.

Juriidiline aadress:	Lennujaama tee 12 11101 Tallinn Eesti Vabariik
Telefon:	+372 6 058 701
Faks:	+372 6 058 333
E-post:	administration@tll.aero www.tallinn-airport.ee
Audiitor:	AS PricewaterhouseCoopers

Tegevusaruanne

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne

Konsolideeritud finantsseisundi aruanne

<i>tuhandetes eurodes</i>	Lisa nr	31.12.2014	31.12.2013
VARAD			
Põhivara			
Materiaalne põhivara	Lisa 5	111 483	117 862
Immateriaalne põhivara	Lisa 6	213	271
Kinnisvarainvesteeringud	Lisa 7	19 775	19 325
Põhivara kokku		131 471	137 458
Käibevara			
Varud	Lisa 9	205	196
Nõuded ja ettemaksed	Lisa 10	3 915	3 303
Raha	Lisa 12	9 749	9 654
Käibevara kokku		13 869	13 153
VARAD KOKKU		145 340	150 612
OMAKAPITAL			
	Lisa 20		
Aktiivkapital		24 361	24 361
Kohustuslik reservkapital		2 436	2 436
Jaotamata kasum		32 951	28 082
OMAKAPITAL KOKKU		59 748	54 879
KOHUSTUSED			
Pikaajalised kohustused			
Võlakohustused	Lisa 13	21 361	25 917
Sihtfinantseerimine	Lisa 15	54 554	58 381
Tuletisinstrumendid	Lisa 16	491	880
Muud võlad		41	0
Pikaajalised kohustused kokku		76 446	85 178
Lühiajalised kohustused			
Võlakohustused	Lisa 13	4 687	4 726
Võlad ja ettemaksed	Lisa 17	4 459	5 830
Lühiajalised kohustused kokku		9 146	10 555
KOHUSTUSED KOKKU		85 592	95 733
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL KOKKU		145 340	150 612

Lisad lehekülgedel 52 kuni 81 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Konsolideeritud koondkasumiaruanne

<i>tuhandetes eurodes</i>	Lisa nr	2014	2013
Müügitulu	Lisa 21	31 918	30 288
Muud äritulud	Lisa 22	10 282	10 203
Kaubad, materjal ja teenused	Lisa 23	-11 442	-11 445
Mitmesugused tegevuskulud	Lisa 24	-1 320	-974
Tööjõukulud	Lisa 25	-13 380	-11 901
Põhivara kulum ja väärtuse langus	Lisa 5, 6, 7	-10 887	-10 798
Muud ärikulud		-66	-71
Ärikasum		5 106	5 301
Finantstulud ja -kulud	Lisa 26	-237	-257
Aruandeaasta puhaskasum		4 869	5 044
MAJANDUSAASTA KOONDKASUM		4 869	5 044

Lisad lehekülgedel 52 kuni 81 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Konsolideeritud rahavoogude aruanne

<i>tuhandetes eurodes</i>	Lisa nr	2014	2013
PÕHITEGEVUSE RAHAVOOD			
Laekumised klientidelt		33 792	33 514
Tarnijatele ja töötajatele tasutud		-28 977	-28 107
Saadud intressitulu	Lisa 26	5	6
Makstud intressid		-670	-757
Saadud sihtfinantseerimine riigieelarvest	Lisa 15	6 363	6 148
Saadud muu tegevuskulude sihtfinantseerimine	Lisa 15	32	60
PÕHITEGEVUSE RAHAVOOD KOKKU		10 545	10 863
RAHAVOOD INVESTEERIMISEST			
Tasutud immateriaalse, materiaalse põhivara ja kinnisvarainvesteeringute soetamisel	Lisa 5,6,7	-5 952	-14 023
Laekunud materiaalse põhivara müügist	Lisa 5	15	26
Laekunud põhivara sihtfinantseerimine		42	199
RAHAVOOD INVESTEERIMISEST KOKKU		-5 894	-13 799
RAHAVOOD FINANTSEERIMISEST			
Saadud laenu tagasimaksed	Lisa 13	-4 556	-4 556
Saadud laen ja emiteeritud võlakirjad	Lisa 13	0	7 500
RAHAVOOD FINANTSEERIMISEST KOKKU		-4 556	2 944
PUHAS RAHAVOOG			
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi algul		9 654	9 645
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi lõpul		9 749	9 654
Raha ja raha ekvivalentide muutus	Lisa 12	95	8

Lisad lehekülgedel 52 kuni 81 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne

<i>tuhandetes eurodes</i>	Aksiakapital	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum	Kokku
Saldo seisuga 31.12.2012	24 360	2 436	23 038	49 834
2013. aasta koondkasum	0	0	5 044	5 044
Saldo seisuga 31.12.2013	24 360	2 436	28 082	54 879
2014. aasta koondkasum	0	0	4 869	4 869
Saldo seisuga 31.12.2014	24 360	2 436	32 951	59 748

Täpsem informatsioon aksiakapitali ja muude omakapitali kirjete kohta on toodud Lisa 20.

Lisad lehekülgedel 52 kuni 81 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1. Üldine informatsioon

Emaettevõtte AS Tallinna Lennujaam on Eesti Vabariigis 30.12.1997 registreeritud 100% riigile kuuluv äriühing.

Kontserni AS Tallinna Lennujaam konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne hõlmab AS-i Tallinna Lennujaam (emaettevõtte) ja tema 100%-list tütarettevõtet AS-i Tallinna Airport GH, mis tegeleb õhusõidukite ja reisijate maapealse teenindamisega ning kelle aktsiad on registreeritud Eestis.

Kontserni konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande on juhatus kinnitanud 31. märtsil 2015.

Vastavalt Eesti Vabariigi äriseadustikule peab majandusaasta aruande, mis sisaldab endas ka konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, heaks kiitma emaettevõtte nõukogu ja kinnitama aktsionäride üldkoosolek.

Lisa 2. Kokkuvõtte olulisematest arvestus- ja aruandluspõhimõtetest

Alljärgnevalt on esitatud kokkuvõtte konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel rakendatud olulisematest arvestus- ja aruandluspõhimõtetest. Nimetatud arvestus- ja aruandluspõhimõtteid on kasutatud järjepidevalt kõikidel aruandeperioodidel, v.a. juhtudel, kui info on avaldatud eraldi.

(A) Arvestuse alused

Kontserni konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega (IFRS) ja Rahvusvaheliste Finantsaruandlusstandardite Tõlgendamise Komitee (IFRIC) tõlgendustega, nagu Euroopa Liit on need vastu võtnud.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes esitatud finantsnäitajad tuginevad põhiliselt ajaloolisele soetusmaksumusele, välja arvatud õiglases väärtuses muutustega läbi koondkasumiaruande kajastatavad finantsvarad ja -kohustused (sh tule-tisinstrumendid). Konsolideeritud finantsaruannete koostamisel on kasutatud teatud raamatupidamishinnanguid, samuti on kasutatud mitmete arvestus- ja aruandluspõhimõtete rakendamise osas juhatuse otsuseid. Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisas 4 on avalikustatud need valdkonnad,

kus raamatupidamishinnangutel on oluline mõju kontserni aastaaruandes kajastatud informatsioonile. Kontserni konsolideeritud raamatupidamise aruanne on koostatud tuhandetes eurodes, kui ei ole kirjutatud teisiti.

(B) Arvestus- ja avalikustamispõhimõtete muutused

Uute või muudetud standardite ja tõlgenduste rakendamine

Uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis hakkasid esmakordselt kehtima 1. jaanuaril 2014 algaval aruandeaastal, ei ole olulist mõju kontsernile.

Välja on antud uusi või muudetud standardeid või tõlgendusi, mis muutuvad kontsernile kohustuslikuks alates 1. jaanuarist 2015 või hilisematel perioodidel ja mida kontsern ei ole rakendanud ennetähtaegselt:

„Avalikustamise projekt“ – IAS 1 muudatused, rakendub 1. jaanuaril 2016 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt. Muudatused selgitavad standardi IAS 1 juhiseid olulisuse, info koondamise, vahesummade esitamise, finantsaruannete struktuuri ja arvestuspõhimõtete avalikustamise osas.

Standardi muudatus võib mõjutada info esitamist finantsaruannetes.

Muudel uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis veel ei kehti, ei ole eeldatavasti olulist mõju kontsernile.

(C) Konsolideeritud aruannete koostamine

Konsolideerimise põhimõtted

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne sisaldab emaettevõtte AS-i Tallinna Lennujaam ning selle tütarettevõtte AS-i Tallinn Airport GH finantsnäitajaid konsolideerituna rida-realt. Ema- ja tütar-ettevõtte vaheliste tehingute tulemusena tekkinud nõuded, kohustused, tulud, kulud ning realiseerimata kasumid ja kahjumid on elimineeritud. Vajadusel on tütarettevõtte arvestuspõhimõtteid muudetud, et viia need kooskõlla kontserni arvestuspõhimõttega.

Tütarettevõtte

Tütarettevõtte on kontserni poolt kontrollitav ettevõtte. Kontroll eksisteerib, kui emaettevõtte omab mõjuvõimu määrata investeeringuobjekti finants- ja tegevuspõhimõtteid, millega kaasneb reeglina enam kui pool hääleõigustest tütarettevõttes. Kontrolli olemasolu hindamisel võetakse arvesse hetkel kasutatavate või konverteeritavate potentsiaalsete hääleõiguste olemasolu ja võimalikku mõju. Tütarettevõtte konsolideeritakse raamatupidamise aastaaruandes alates kontrolli tekkimisest kuni selle lõppemiseni.

Emaettevõtte konsolideerimata aruanded

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisades on avaldatud konsolideeriva üksuse (emaettevõtte) eraldiseisvad konsolideerimata põhjaruanded. Emaettevõtte põhjaruannete koostamisel on järgitud samu arvestuspõhimõtteid, mida on rakendatud ka konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel, v.a. tütarettevõtete kajastamist käsitlevad arvestuspõhimõtted, mis on emaettevõtte eraldiseisvates põhjaruannetes muudetud vastavalt IAS 27 „Konsolideeritud ja Eraldiseisvad raamatupidamise aruanded“ nõuetele ning investeeringud tütarettevõtete aktsiatesse on kajastatud soetusmaksumus miinus vajadusel allahindlused vara väärtuse langusest (vt Lisa 29).

(D) Tehingud välisvaluutas ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustused

Arvestus- ja esitusvaluuta

Kontserni kuuluvate ettevõtete arvestusvaluutadeks on nende ettevõtete äritegevuse põhilise majanduskeskkonna valuuta. Ema- ja tütarettevõtte arvestusvaluuta on euro. Konsolideeritud aruanded on koostatud eurodes.

Tehingud välisvaluutas ning välisvaluutas fikseeritud varad ja kohustused

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel võetakse aluseks tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa keskpanga vastava valuuta ametlikud noteeringud. Raha ülekandmise ja tehingupäeva kursside erinevuse korral tekkivad kursivahed kajastatakse koondkasumiaruandes. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja kohustused on ümber hinnatud bilansipäeval kehtinud Euroopa Keskpanga ametliku noteeringu või, kui Euroopa keskpang vastavat valuutat ei noteeri, valuutat emiteeriva riigi keskpanga ametliku noteeringu alusel

euro suhtes. Võlakohustuste ning raha ja raha ekvivalentide ümberhindamisest tulenevad kasumid ja kahjumid on kajastatud koondkasumiaruandes finantstulude- ja kuludena; muud valuutakursside muutustest tulenevad kasumid ja kahjumid aga muude äritulude või tegevuskuludena.

(E) Varade ja kohustuste jaotus lühi- ja pikaajalisteks

Varad ja kohustused on finantsseisundi aruandes jaotatud lühi- ja pikaajalisteks. Lühiajalisteks loetakse varad, mis eeldatavasti realiseeritakse järgmisel majandusaastal või kontserni tavapärase äritsükli käigus.

Kohustusi liigitatakse lühiajalisteks kui nende tasumise tähtaeg on 12 kuu jooksul alates bilansipäevast või kontsernil pole tingimusteta õigust kohustuse tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast bilansi kuupäeva.

Laenukohustusi, mille tagasimakse tähtaeg on 12 kuu jooksul bilansipäevast, kuid mis refinantseeritakse pikaajaliseks pärast bilansipäeva, kuid enne aastaaruande kinnitamist, kajastatakse lühiajalistena. Samuti kajastatakse lühiajalistena laenukohustusi, mida laenuandjal oli õigus bilansipäeval tagasi kutsuda laenulepingus sätestatud tingimuste rikkumise tõttu.

Kõik ülejäänud varad ja kohustused on näidatud pikaajalistena.

(F) Materiaalne põhivara

Materiaalse põhivarana käsitletakse materiaalsed vara soetusmaksumus üle 2000 euro, mida kasutatakse teenuste osutamiseks, rendile andmiseks või halduseesmärkidel ja mida eeldatavasti kasutatakse üle aasta. Materiaalsed põhivara kajastatakse finantsseisundi aruandes tema soetusmaksumus, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Soetusmaksumus

Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumus.

1. Ostetud põhivara soetusmaksumus koosneb ostuhinnast ja soetamisega otseselt seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja –asukohta.

2. Omavalmistatud põhivara soetusmaksumus koosneb asukoha ettevalmistamise kuludest, val-

mistamisel ja kasutuselevõtul tehtud kulutustest materjalidele ja teenustele ning hüvitistest tööjõule.

Kui materiaalse põhivara objekti valmistamine vältab pikema perioodi ning seda finantseeritakse laenu või mõne muu võlainstrumendiga, siis kapitaliseeritakse sellega seotud laenukasutuse kulutused (intressid) valmistatava objekti soetusmaksumusse. Laenukasutuse kulutuste kapitaliseerimist alustatakse hetkest, kui on tekkinud laenukasutuse kulutusi ja varaga seotud kulutusi ning vara valmistamist on alustatud. Laenukasutuse kulutuste kapitaliseerimine lõpetatakse hetkel, mil vara on valmis või selle kasutamine on pikemaks ajaks peatatud.

Kulum

Materiaalse põhivara objekti iga osa, millel on oluliselt erinev kasulik eluiga ja soetusmaksumus on oluline võrreldes selle objekti kogumaksumusega, amortiseeritakse eraldi.

Põhivara kulumit arvestatakse soetusmaksumuselt lineaarsel meetodil vara hinnangulise kasuliku eluea jooksul. Erandiks on maa, mida ei amortiseerita.

Materiaalse põhivara amortisatsioonimeetodid, -normid ja lõppväärtused vaadatakse üle vähemalt iga majandusaasta lõpus ja kui uued hinnangud erinevad eelnevatest, kajastatakse muutused raamatupidamislike hinnangute muutustena, s.t edasiulatavalt. Põhivara eeldatavat kasulikku eluiga inventeeritakse aastainventuuri käigus, hilisemate kulutuste arvelevõtmisel ja oluliste muutuste korral arenguplaanides. Kui vara hinnanguline kasulik eluiga erineb oluliselt eelnevalt kehtestatust, kajastatakse see raamatupidamisliku hinnangu muutuseks, muutes vara järelejäänud kasulikku eluiga, mille tulemusena muutub järgmistel perioodidel varale arvestatav kulum.

Põhivara kasuliku eluea hindamine

Põhivara kasulik eluiga määratakse lähtudes juhtkonna hinnangust vara tegeliku kasutamise perioodi kohta. Senine kogemus on näidanud, et varade tegelik kasutusaeg on osutunud mõnevõrra pikemaks kui varade hinnanguline eluiga.

Kontsernis kasutatavate põhivarade eeldatavad kasulikud eluead on järgmised:

Ehitised, rajatised:

Perroonid, lennurajad	50 aastat
Hooned	5 – 50 aastat
Muud rajatised (kanalisatsioonid ja muud trassid)	10 – 25 aastat
Väikerajatised (angaarid)	2 – 7 aastat

Masinaid ja seadmed:

Mitmesugused süsteemid	3 – 20 aastat
Rajahoidusmasinaid ja seadmed	6 – 10 aastat
Muu seadmed	2 – 15 aastat

Muu inventar, tööriistad, sisseseaded:

Terminali mööbel ja sisustus	2 – 10 aastat
Arvutid ja võrguseadmed	3 – 5 aastat
Muu vara	3 – 10 aastat

Parendused

Materiaalse põhivara objektile tehtud hilisemad kulutused lisatakse vara soetusmaksumusele või võetakse arvele eraldi varana ainult juhul, kui on tõenäoline, et kontsern saab tulevikus varaobjektist majanduslikku kasu ja varaobjekti soetusmaksumust saab usaldusväärset mõõta. Kui materiaalse põhivara objektile vahetatakse välja mõni komponent, lisatakse uue komponendi soetusmaksumus objekti soetusmaksumusele ning asendatud komponent või proportsionaalne osa asendatud põhivarast kantakse finantsseisundi aruandest maha. Jooksva hoolduse ja remondiga seotud kulud kajastatakse koondkasumiaruandes kuludena.

Kajastamise lõpetamine

Materiaalse põhivara kajastamine lõpetatakse vara võõrandamisel, kasutuselt eemaldamisel või kui kontsern ei eelda selle vara müügist majandusliku kasu saamist. Materiaalse põhivara kajastamise lõpetamisest tekkivad kasumid ja kahjumid kajastatakse selle perioodi, millal kajastamine lõpetati, koondkasumiaruandes real "muud äritulud" või "muud ärikulud".

Varade väärtuse langus

Varad hinnatakse alla nende kaetavale väärtusele juhul, kui varade kaetav väärtus on väiksem bilansilisest jääkväärtusest – vt lõiku „mittefinantsvarade väärtuse langus“.

(G) Immateriaalne põhivara

Immateriaalne põhivara võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kuludest. Finantsseisundi aruandes kajastatakse immateriaalset põhivara soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja allahindlused. Immateriaalse põhivara all kajastatakse soetatud tarkvara, mis on piiratud kasuliku elueaga. Kontsernil ei olnud aruandeperioodil ega ka võrdlusperioodil määramata kasuliku elueaga immateriaalset põhivara.

Tarkvara

Arvutitarkvara jooksva hooldusega seotud kulud kajastatakse kuludena nende tekkimise hetkel. Immateriaalse varana kajastatakse soetatud tarkvara, mis ei ole seonduva riistvara lahutamatu osa. Kontserni poolt loodud ja kontrollitav tarkvara kajastatakse immateriaalse varana, kui on täidetud järgmised tingimused:

1. tarkvara kasutuskõlblikuks muutmine on tehniliselt võimalik;
2. juhatus kavatses tarkvara valmis saada ja seda kasutada;
3. tarkvara on võimalik kasutada;
4. on võimalik näidata, kuidas tarkvara loob tõenäolist tulevast majanduslikku kasu;
5. tarkvara arendamise lõpetamiseks ja kasutamiseks on olemas piisavad tehnilised, rahalised ja muud vahendid;
6. tarkvara arendustegevusega seotud kulutusi saab usaldusväärselt mõõta.

Kapitaliseeritavad tarkvara arenduskulud hõlmavad tööjookulusid ning muid arendamisega otseselt seotud kulutusi. Arenduskulud, mis ei vasta eeltoodud tingimustele, kajastatakse kuludena. Tarkvaraga seotud kulutusi, mis on algselt kajastatud kuludena, ei kajastata hilisemal perioodil immateriaalse varana. Tarkvara kulud amortiseeritakse kuludesse lineaarsel meetodil hinnangulise kasuliku eluea jooksul, mille pikkus on kuni 3 - 5 aastat.

(H) Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteeringuna kajastatakse kinnisvara objekti, mida kontsern hoiab renditulu teenimise või turuväärtuse kasvu eesmärgil ning mida ei kasutata kontserni enda majandustegevuses.

Kontsern kasutab soetusmaksumuse meetodit, mis tähendab, et kinnisvarainvesteeringute kajastamisel rakendatakse samu arvestuspõhimõtteid, mida kasutatakse materiaalse põhivara arvestuses.

Kontsernis kasutatavaks kinnisvarainvesteeringu (hoone) kasulikuks elueaks on 20 – 50 aastat.

Kui on märke sellest, et varaobjekti eluiga või lõppväärtus on oluliselt muutunud, tehakse muudatused vara amortiseerimises edasiulatuvalt. Kinnisvarainvesteeringute kaetava väärtuse määramisel lähtutakse lõigus (I) Mittefinantsvarade väärtuse langus kirjeldatud põhimõtetest.

(I) Mittefinantsvarade väärtuse langus

Kontserni juhtkond hindab igal bilansipäeval soetusmaksumuse meetodil kajastatavate materiaalse ja immateriaalse põhivara, kinnisvarainvesteeringute puhul vara väärtuse võimalikule langusele viitavate asjaolude esinemist. Hindamisel arvestatakse järgmisi asjaolusid:

Välised tunnused võimalikust varade väärtuse langusest:

1. sarnaste varade turuväärtus on langenud;
2. üldine majanduskeskkond ja turusituatsioon on halvenenud, mistõttu on tõenäoline, et varadest genereeritav tulu väheneb;
3. turu intressimäärad on tõusnud, mistõttu varade tulusus võib jääda alla intressimääradele;
4. varade bilansiline maksumus on suurem ettevõtte turukapitalisatsioonist.

Sised tunnused võimalikust varade väärtuse langusest:

1. varade füüsiline seisund on järsult halvenenud;
2. varadest saadavad tulud on väiksemad planeeritud;
3. mõningate tegevusvaldkondade tulemused on oodatust halvemad;
4. teatava raha teeniva üksuse tegevus kavatsetakse lõpetada.

Selliste asjaolude esinemise korral hinnatakse vara kaetavat väärtust ning võrreldakse seda bilansilise maksumusega.

Väärtuse langusest tekkinud kahjum kajastatakse summas, mille võrra vara bilansiline maksumus ületab selle kaetava väärtuse. Vara kaetav väärtus on vara õiglane väärtus, millest on maha lahutatud müügikulutused, või vara kasutusväärtus, vastavalt sellele, kumb on kõrgem. Vara väärtuse languse hindamise eesmärgil hinnatakse kaetavat väärtust, kas üksiku varaobjekti või väikseima võimaliku varade grupi kohta, mille jaoks on võimalik rahavoogusid eristada. Varade allahindlusi kajastatakse aruandeperioodi kuluna.

Kord alla hinnatud varade puhul hinnatakse igal järgmisel bilansikuupäeval, kas võib olla tõenäoline, et vara kaetav väärtus on vahepeal tõusnud. Kui väärtuse testi tulemusena selgub, et vara või varade grupi kaetav väärtus on tõusnud üle bilansilise jääkmaksumuse, tühistatakse varasem allahindlus ja suurendatakse vara bilansilist jääkmaksumust kuni summani, mis oleks kujunenud, arvestades vahepealsetel aastatel normaalset amortisatsiooni. Allahindluse tühistamist kajastatakse aruandeaasta koondkasumiaruandes põhivara allahindluse kahjumi vähendamisenä.

(J) Finantsvarad

Klassifitseerimine

Finantsvarade klassifitseerimise aluseks on finantsvarade soetamise eesmärk. Finantsvara kategooria määrab juhatus finantsvara esmasel kajastamisel.

Kontsernile kuuluvad finantsvarad on klassifitseeritud järgmistesse kategooriatesse:

1. õiglas väärtuses muutustega läbi koondkasumiaruande kajastatavad finantsvarad.

Õiglas väärtuses muutustega läbi koondkasumiaruande kajastatavad finantsvarad on kauplemise eesmärgil hoitavad finantsvarad, mis on soetatud edasimüügiks lähitulevikus. Õiglas väärtuses muutustega läbi koondkasumiaruande kajastatakse ka tuletisinstrumente, v.a. juhul, kui need on määratletud ja efektiivsed riskimaandamisinstrumendid. Finantsseisundi aruandes kajastatakse kõiki sellesse kategooriasse kuuluvaid varasid käibevaradena v.a. tuletisinstrumentid, mille järelejäanud realiseerumise periood on pikem kui 12 kuud;

2. laenu ja nõuded. Laenu ja nõuded on fikseeritud või kindlaksmääratavate maksetega tuletisinstrumentideks mitteolevad finantsvarad, mis ei ole noteeritud aktiivsel turul. Laenusid ja nõudeid kajastatakse käibevaradena, välja arvatud juhul, kui laenu või nõude tähtaeg on aruandeperioodi lõpu seisuga üle 12 kuu. Sellisel juhul kajastatakse neid põhivaradena. Laenu ja nõuete kategoorias on kajastatud järgmised finantsvarad: „Raha ja raha ekvivalendid“, „Üle 3-kuulise tähtajaga deposiidid pankades“, „Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded“.

Kajastamine ja mõõtmine

Tavapärasel turutingimustel toimuvaid finantsvarade oste ja müüke kajastatakse või nende kajastamine lõpetatakse, kasutades väärtuspäevapõhist

arvestust. Finantsvarad, mida ei kajastata õiglas väärtuses muutustega läbi koondkasumiaruande, võetakse algselt arvele õiglas väärtuses, millele liidetakse tehingukulud. Finantsvarad, mida kajastatakse õiglas väärtuses muutustega läbi koondkasumiaruande, võetakse algselt arvele õiglas väärtuses ja omandamisega seotud tehingukulud kajastatakse koondkasumiaruandes kuludena. Kontsern lõpetab finantsvara kajastamise, kui lepingujärgsed õigused finantsvarast tulenevatele rahavoo-gudele lõpevad või on üle antud ja üle on läinud ka oluline osa finantsvara omandiga seotud riskidest ja hüvedest. Õiglas väärtuses muutustega läbi koondkasumiaruande kajastatavaid finantsvarasid ning müügiotel finantsvarasid kajastatakse peale esmast arvelevõtmist õiglas väärtuses. Laenusid ja nõudeid kajastatakse peale esmast arvelevõtmist korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sise-mise intressi määra meetodit.

Kasumeid ja kahjumeid õiglas väärtuses muutustega läbi koondkasumiaruande kajastatavate finantsvarade ümberhindlusest, kajastatakse koondkasumiaruande real „Finantstulud või -kulud“ nende tekkimise perioodil. Intressitulu müügiotel finantsvaradelt, laenu-delt ning nõuetelt kajastatakse koondkasumiaruande finantstulude real. Kontsern ei ole saanud aruandeperioodil ega võrreldaval perioodil intressitulu ega dividenditulu õiglas väärtuses muutustega läbi koondkasumiaruande kajastatavalt finantsvaradelt.

Kasum/kahjum müügiotel finantsvarade õiglase väärtuse muutusest kajastatakse muus koondkasumis.

(K) Finantsvarade väärtuse langus

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad.

Iga aruandeperioodi lõpu seisuga hinnatakse, kas esineb finantsvara või finantsvarade grupi võimaliku väärtuse langusele viitavaid objektiivseid tõendeid. Finantsvara või finantsvarade rühma väärtus on langenud ja kahjumid väärtuse langusest tekivad siis ja ainult siis, kui väärtuse languse kohta esineb objektiivseid tõendeid, mis on tekkinud ühe või mitme sündmuse (kahjumit põhjustav sündmus) tagajärjel pärast vara esmast kajastamist ja see kahjumit põhjustav sündmus (või sündmused) mõjutab (mõjutavad) finantsvara või finantsvarade rühma hinnangulisi tulevase rahavoo-gusid, mida saab usaldusväärselt prognoosida.

Asjaoludeks, mis viitavad võimalikule väärtuse langusele, võivad olla võlgniku või võlgnike grupi olu-

lised finantsraskused, kohustuste mittetäitmine või maksejõuetus intressi või põhimaksete osas, pankrotistumise tõenäosus või finantsiline ümberorganiseerimine, ning kättesaadavatest andmetest järel-datav tulevaste rahavoogude oluline vähenemine, nagu muutused võlgnevustes või majanduslike tingimuste muutused, mis on seostatavad kohustuste rikkumisega.

Laenude ja nõuete kategooria puhul on väärtuse languse kahjumiks vahe varade bilansilise maksumuse ning hinnanguliste tulevaste rahavoogude (v.a. tulevased krediidikahjumid, mis ei ole veel tekkinud) nüüdisväärtuse vahel, mida on diskonteeritud finantsvara algse sisemise intressimääraga. Finantsvara bilansilist maksumust vähendatakse ning arvestatud kahjum kajastatakse koondkasumiaruandes. Kui laenul või müügiotol finantsvaral on muutuv intressimäär, kasutatakse väärtuse languse arvestamisel diskontomäärana lepinguga määratud sisemist intressimäära.

Praktistel kaalutlustel võib kontsern kasutada väärtuse languse määramisel ka õiglast väärtust, mis on arvatud turul jälgitavate hindade alusel. Kui järgneval perioodil väärtuse languse summa väheneb ja vähenemine on seostatav sündmusega, mis leidis aset peale väärtuse languse kajastamist (näiteks võlgniku krediidireitingu paranemine), kajastatakse väärtuse languse tühistamine koondkasumiaruandes.

(L) Tuletisinstrumendid

Tuletisinstrumente kajastatakse nende esmasel arvelevõtmisel õiglasest väärtusest tuletisinstrumendi lepingu sõlmimise kuupäeval. Peale esmast kajastamist hinnatakse neid igal bilansipäeval ümber nende õiglasele väärtusele. Väärtuse muutusest tekkinud kasumi või kahjumi kajastamise meetod sõltub sellest, kas tuletisinstrument on määratletud riskimaandamisinstrumentina ja kui on, siis maandatava objekti olemusest.

Kontsern kasutab tuletisinstrumentidest intressimäära *swap*-i, katmaks intressimääraga seotud riske. Selliseid tuletisinstrumente kajastatakse algselt tema õiglasest väärtusest lepingu sõlmimise kuupäeval ja hiljem hinnatakse ümber vastavalt instrumendi õiglase väärtuse muutusele. Kui õiglane väärtus on positiivne, kajastatakse tuletisinstrument varana, kui aga negatiivne, siis kohustusena.

Tuletisinstrumendi õiglase väärtuse muutusest tekkivad kasumid ja kahjumid kajastatakse aruandeperioodi koondkasumiaruandes, v.a. sellised tuletisinstrumendid, mis kvalifitseeruvad riskimaandamise eesmärgil soetatud instrumentide kajastamise erireegli (*hedge accounting*) alla. Viimatinimetatud kontsernil aruandeperioodil ja ka võrdlusperioodil ei olnud. Intressimäära *swap*-i õiglase väärtuse määramisel kasutatakse 6-kuu Euribori hinnangutel põhinevate tulevaste rahavoogude meetodit.

(M) Varud

Varud võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostukulutustest, tootmiskulutustest ja muudest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse.

Varude ostukulutused sisaldavad lisaks ostuhinnale varude ostuga kaasnevat tollimaksu, muid mittetähtsustavaid makse ja varude soetamisega otseselt seotud transpordikulutusi, millest on maha arvatud hinnaalandid ja dotatsioonid.

Varude kuluks kandmisel kasutatakse FIFO (first-in, first-out) meetodit. FIFO meetodi rakendamisel kajastatakse varude lõppjääki finantsseisundi aruandes viimasena saabunud ja veel müümata (kasutamata) partiide soetusmaksumuses. Varud hinnatakse finantsseisundi aruandes lähtudes sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus või neto realiseerimisväärtus. Neto realiseerimisväärtus leitakse, arvates tavapärasest äritegevuses kasutatavast hinnangulisest müügihinnast maha hinnangulised kulutused, mis on vajalikud toote müügi valmidusse viimiseks ja müügi sooritamiseks.

(N) Nõuded ostjate vastu

Nõuded ostjate vastu on ostjatelt laekumata arved tavapärase äritegevuse käigus müüdud kaupade või osutatud teenuste eest.

Nõuded ostjate vastu võetakse algselt arvele nende õiglasest väärtusest ja kajastatakse seejärel korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit ning arvestades maha allahindluse.

Nõuete allahindlust kajastatakse, kui esineb objektiivseid tõendeid selle kohta, et kõik nõuete summad ei laeku vastavalt nõuete esialgsetele lepingutingimustele. Asjaoludeks, mis viitavad võimalikule nõuete väärtuse langusele, on võlgniku pankrot või olulised finantsraskused ning maksetähtaegadest mittekinnipidamine (makse hilinemine üle 90 päeva maksetähtajast). Nõudeid hinnatakse individuaalselt.

Nõuete bilansilist väärtust vähendatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete summa võrra ning kahjum allahindlusest kajastatakse koondkasumiaruandes mitmesuguste tegevuskuludena. Kui nõue loetakse lootusetuks, kantakse nõue ja tema allahindlus finantsseisundi aruandest välja. Varem alla hinnatud ebatõenäoliste nõuete laekumisel vähendatakse koondkasumiaruande rida „Mitmesugused tegevuskulud“.

Nõuded, mille laekumine on ette nähtud kuni ühe aasta jooksul, loetakse lühiajalisteks nõueteks. Ülejäänud nõuded ostjate vastu kajastatakse pikaajaliste nõuetena. Pikaajalised nõuded ostjate vastu kajastatakse tõenäoliselt laekuva nõude nüüdisväärtuses. Tõenäoliselt laekuva nõude nominaalväärtuse ja nüüdisväärtuse vahet kajastatakse nõude laekumistähtajani jäänud perioodi jooksul intressituluna, kasutades sisemise intressimäära meetodit.

(O) Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse rahavoo-gude aruandes kassas olevat sularaha, arvelduskontode jääke ja kuni 3-kuulisi tähtajalisi deposiite.

(P) Aktsiakapital ja kohustuslik reservkapital

Lihtaktsiad kajastatakse omakapitali koosseisus. Eelisaktsiaid ei ole emiteeritud. Uute aktsiate emiteerimisega seotud omakapitali tehingute tehingukulud kajastatakse omakapitalist mahaarvamisenä eeldusel, et need on käsitatavad omakapitali tehinguga otseselt kaasnevate vältimatute lisakuludena.

Äriseadustiku nõuete kohaselt peab emattevõtte moodustama puhaskasumist kohustusliku reservkapitali, mille miinimumsuuruseks on 1/10 aktsiakapitalist. Iga-aastase kohustusliku eraldise suurus on 1/20 aruandeaasta puhaskasumist kuni reservkapitali määra täitumiseni.

Reservkapitali võib üldkoosoleku otsusel kasutada kahjumi katmiseks, kui seda ei ole võimalik katta aktsiaseltsi vabast omakapitalist, samuti aktsiakapitali suurendamiseks. Reservkapitalist ei või teha aktsionäridele väljamakseid.

(Q) Võlad hankijatele

Võlad hankijatele on tavapärase äritegevuse käigus tekkinud kohustused tasuda hankijatele ostetud kaupade või teenuste eest. Hankijate võlgade jaotust lühi- ja pikaajalisteks vt lõik (E). Võlad hankijatele võetakse algselt arvele õiglases väärtuses ning kajastatakse peale esmast arvelevõtmist

korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressi määra meetodit.

(R) Võlakohustused

Võlakohustused võetakse algselt arvele õiglases väärtuses vähendatuna tehingukulude võrra ning kajastatakse pärast esmast arvelevõtmist korrigeeritud soetusmaksumuses. Soetusmaksumuse ja lunastusmaksumuse vahe kajastatakse koondkasumiaruandes kuluna võlakohustuse kehtivuse perioodi jooksul, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Laenulepingute sõlmimisel makstavaid teenustasusid kajastatakse laenukasutuse kuludena selles ulatuses, mille osas on tõenäoline, et kontsern laenu välja võtab. Sellised teenustasud kajastatakse finantsseisundi aruandes tulevaste perioodide kuludena ja kajastatakse laenukasutuse kuluna, kui laenu väljavõtmine aset leiab. Võlakohustuste jaotust lühija pikaajalisteks vt lõik (E).

(S) Laenukasutuse kulutused

Üldotstarbelised ja kindla otstarbega laenukasutuse kulutused, mis on otseselt seotud tingimustele vastavate varade soetamise või ehitamisega, milleks on vara, mille otstarbekohasesse kasutus- või müügivalmidusse viimine võtab olulisel määral aega, lisatakse varaobjektide soetusmaksumusse kuni hetkeni, mil varad on valmis nende ettenähtud kasutuseks või müügiks.

(T) Finantskohustused

Kõik finantskohustused, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil (võlad tarnijatele, võetud laenud, viitvõlad), võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi.

Lühiajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustusi kajastatakse finantsseisundi aruandes maksmisele kuuluvas summas. Pikaajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadud tasu õiglases väärtuses (millest on maha arvatud tehingukulutused), arvestades järgnevatel perioodidel kohustustelt intressikulu kasutades sisemise intressimäära meetodit.

(U) Maksustamine**Dividendi tulumaks Eestis**

Tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata Eestis mitte ettevõtete kasumit, vaid väljamakstavaid dividendide ja teatud liiki väljamakseid ning kulusid, mis on ära toodud tulumaksuseaduses. Kuni 31. detsembrini 2014. aastal väljamakstud dividendide osas on maksumääraks 21/79 (sama maksumäär on kehtinud alates 1. jaanuarist 2008. a.). Alates 1. jaanuarist 2015 on jaotatud kasumi maksumääraks 20/80 väljamakstavalt netosummalt.

Teatud tingimustel on võimalik saadud dividendide jaotada edasi ilma täiendava tulumaksukuluta. Dividendide väljamaksmisega kaasnevat ettevõtte tulumaksu kajastatakse kohustusena ja koondkasumiaruandes tulumaksukuluna samal perioodil, kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse. Tulumaksu tasumise kohustus tekib dividendide väljamaksele järgneva kuu 10. kuupäeval.

Kuna tulumaksu objektiks on ettevõtte kasumi asemel väljamakstavad dividendid, siis ei eksisteeri erinevusi varade ja kohustuste maksuarvestuslike ja bilansiliste jääkväärtuste vahel, millelt tekiks edasilükkunud tulumaksu nõue või kohustus.

Finantsseisundi aruandes ei kajastata potentsiaalset tulumaksukohustust kontserni vaba omakapitali suhtes, mis kaasneks vaba omakapitali väljamaksmisel dividendidena. Maksimaalne tulumaksukohustus, mis kaasneks jaotamata kasumi dividendidena väljamaksmisel, on esitatud aastaaruande lisades.

Sotsiaalmaksu maksed sisaldavad ka makseid riiklikusse pensionifondi. Kontsernil ei ole juriidilist ega faktilist kohustust maksta lisaks sotsiaalmaksule muid pensioni- või sarnaseid makseid.

Muud maksuliigid Eestis

Kontserni kulusid oluliselt mõjutavad maksuliigid:

Sotsiaalmaks	33% töötajatele tehtud väljamaksetelt ja erisoodustustelt
Töötuskindlustusmaks	1,0 % töötajatele tehtud väljamaksetelt
Erisoodustuste tulumaks	21/79 töötajatele väljamakstud erisoodustustelt; alates 01.01.2015 on maksumäär 20/80
Maamaks	0,6%–2,5% maa maksustamishinnast aastas
Raskeveoikimaks	3,5–232,6 eurot/kvartalis veoauto kohta
Ettevõtja tulumaks ettevõtlusega mitteseotud kuludelt	21/79 ettevõtlusega mitteseotuks loetavatelt kuludelt; alates 01.01.2015 on maksumäär 20/80
Elektrienergia aktsiis	4,47 eurot/MWh elektrienergia kohta
Keskonnata-sud (saasteta-sud)	Saastetasu rakendatakse, kui saasteaineid heidetakse välisõhku, vee-kogusse, põhjavette või pinnasesse või kõrvaldatakse jäätmeid ning maksumäärad kehtestatakse keskkonnatasude seaduses.

(V) Hüvitised töötajatele

Töötajate lühiajalised hüvitised hõlmavad palka ja sotsiaalmakse, töölepingu ajutise peatumisega seotud hüvitisi (puhkusetasud või muud seesugused tasud), kui eeldatakse, et töölepingu ajutine peatumine leiab aset 12 kuu jooksul pärast selle perioodi lõppu, mil töötaja tööd tegi, ning muid hüvitisi, mis tuleb välja maksta 12 kuu jooksul pärast selle perioodi lõppu, mil töötaja tööd tegi. Kui aruandeperioodi jooksul on töötaja osutanud teenuseid, mille vastutasuks on põhjust eeldada hüvitise maksmist, moodustab kontsern prognoositava hüvitise summa ulatuses diskonteerimata kohustuse (viitvõla), millest arvatakse maha kõik juba tasutud summad.

(W) Eraldised ja tingimuslikud kohustused

Eraldisi kajastatakse juhul, kui kontsernil on minevikus aset leidnud sündmustest tulenev seaduslik või faktiline kohustus, mis nõuab ressursidest loobumist ja kohustuse suurust saab usaldusväärset mõõta. Eraldisi kajastatakse kohustuse täitmiseks vajalike kulutuste nüüdsväärtuses, kasutades intressimäära, mis kajastab turu hinnanguid raha ajaväärtusele ja kohustusele iseloomulikele riskidele. Eraldiste suurenemist seoses realiseerumistähtaja lähenemisega kajastatakse koondkasumiaruandes

intressikuluna. Eraldiste hindamisel on lähtunud juhatuse hinnangutest, kogemustest ja vajadusel ka sõltumatute ekspertide hinnangutest.

Eraldisi ei moodustata tulevikus aset leidvate tegevuskahjumite katteks.

Mitmete sarnaste kohustuste olemasolu korral määratakse kohustuste täitmiseks vajalike ressursside vähenemise tõenäosus kindlaks, vaadeldes kohustuste klassi kui üht tervikut. Kuigi iga üksiku objekti puhul võib ressursside vähenemise tõenäosus olla väike, võib kohustuste klassi osas tervikuna ressursside teatav vähenemine osutada tõenäoliseks. Sellisel juhul eraldis kajastatakse (kui teised kajastamiskriteeriumid on täidetud).

Eraldised vaadatakse üle iga aruandeperioodi lõpul ja korrigeeritakse lähtudes selle hetke parimast hinnangust. Eraldiste moodustamisega seotud kulu kajastatakse koondkasumiaruandes ärikuludes.

Eraldisi kasutatakse ainult nende kulutuste katmiseks, mille jaoks need olid moodustatud.

Muud võimalikud või olemasolevad kohustused, mille realiseerumine on vähetõenäoline või millega kaasnevate kulutuste suurust ei ole võimalik piisava usaldusväärsusega hinnata, kuid mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustusteks, on avalikustatud raamatupidamise aastaaruande lisades tingimuslike kohustustena.

(X) Tulude arvestus

Tuluna kajastatakse tavapärase äritegevuse käigus kaupade müügi ja teenuste osutamise eest saadud või saadava tasu õiglast väärtust. Tulu arvestatakse ilma käibemaksuta ning vähendatuna allahindluste võrra peale kontsernisestest tehingute elimineerimist. Tulu kajastatakse ainult siis, kui tulu suurust on võimalik usaldusväärselt mõõta, on tõenäoline, et kontsern saab tehingust tulenevat majanduslikku kasu, olulised omandiga seotud riskid ja hüved on läinud üle müüjalt ostjale ning on täidetud alltoodud täiendavad kriteeriumid. Tulu suurust loetakse usaldusväärselt mõõdetavaks ainult siis, kui kõik tehinguga seotud asjaolud on selged.

Kontserni põhitegevusteks on lennutranspordi ja reisijate teenindamine. Lisaks saadakse tulu vabade pindade rentimisest, rentnikele kommunaalteenuste osutamisest ja vahendamisest.

Müügitulu

Teenuste osutamisest saadud tulu kajastatakse teenuse osutamise kuul ning lähtudes tulude ja kulude vastavuse printsiibist. Tulu viivistelt kajastatakse nende laekumise momendil ning laekunud summa ulatuses.

Intressitulu

Intressitulu kajastatakse siis, kui tulu laekumine on tõenäoline ja tulu suurust on võimalik usaldusväärselt hinnata. Intressitulu kajastatakse, kasutades vara sisemisest intressimäära.

(Y) Sihtfinantseerimine

Tulu sihtfinantseerimisest kajastatakse selle õiglasest väärtusest, kui eksisteerib piisav kindlus, et kontsern vastab sihtfinantseerimisega seotud tingimustele ning sihtfinantseerimine leiab aset.

Varade sihtfinantseerimine

Varade sihtfinantseerimist kajastatakse brutomeetodil. Sihtfinantseerimise abil soetatud vara võetakse finantsseisundi aruandes arvele tema soetusmaksumuses, varade soetamise toetuseks saadud sihtfinantseerimise summa kajastatakse finantsseisundi aruandes pikaajalise kohustusena kui tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest. Soetatud vara amortiseeritakse kulusse ja sihtfinantseerimise kohustus tulusse soetatud vara kasuliku eluea jooksul.

Tegevuskulude sihtfinantseerimine

Kulude kompenseerimiseks ette nähtud sihtfinantseerimise tulu kajastatakse vastavate kulude kajastamise perioodil. Sihtfinantseerimisena ei kajastata valitsusepoolset abi, mille väärtust ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata (näiteks tasuta konsultatsioonid). Info sellise abi kohta avaldatakse aastaaruande lisades.

Sihtfinantseerimisega seotud tulud kajastatakse konsolideeritud koondkasumiaruandes real "muud äritulud".

(Z) Rendid

Rendi all mõistetakse kokkulepet, mille kohaselt rendileandja annab rentnikule makse või rea maksete eest kokkulepitud ajavahemikuks üle varaobjekti kasutusõiguse. Kapitalirendina klassifitseeritakse rent, mille puhul kõik olulised vara omandiõigusega seotud riskid ja hüved on läinud üle rentnikule. Muud rendid kajastatakse kasutusrendina.

Kontserni ettevõtja kui rentnik

Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt koondkasumiaruandes kuluna.

Kontserni ettevõtja kui rendileandja

Kasutusrendi tingimustel väljarenditud vara kajastatakse finantsseisundi aruandes tavakorras, analoogselt muule kontserni finantsseisundi aruandes kajastatavale varale. Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt tuluna.

Kontsern rendib äriühingutele äripindu. Kontsessioonilepinguid, millega antakse kontsessioonäärile õigus tegutseda Tallinna lennujaama territooriumil, loetakse tingimuslikeks rendilepinguteks. Kontsessioonitasusid on kahte tüüpi:

- baassumma korrigeeritud iga-aastaselt reisijate arvu kasvuga;
- määratud osa müügituludest, mis on kontsessioonäär saanud tegutsedes Tallinna lennujaama territooriumil.

(AA) Dividendid

Dividende kajastatakse nende väljakuulutamisel jaotamata kasumi vähendamisenä ning kohustuse-na aktsionäri ees.

(BB) Rahavoogude aruanne

Rahavood klassifitseeritakse rahavoogudeks äritegevusest, investeerimisest ja finantseerimisest. Rahavoogude aruande koostamisel on rahavood äritegevusest, investeerimistegevusest ja finantseerimistegevusest kajastatud otsemeetodil.

(CC) Bilansipäevajärgsed sündmused

Korrigeerivad sündmused – need, mis kinnitavad asjaolusid, mis eksisteerisid juba bilansipäeval, kajastatakse lõppenud aasta konsolideeritud majandusseisundi- ja koondkasumiaruandes.

Mittekorrigeerivad sündmused – need, millel ei ole seost bilansipäeval eksisteerinud asjaoludega, avaldatakse aastaaruande lisades.

Lisa 3. Finantsriskide juhtimine

(A) Finantsriskid

Kontserni tegevusega kaasnevad mitmed finantsriskid: tururisk (mis hõlmab valuutariski, rahavoogude ja õiglase väärtuse intressimäära riski ja hinnariski), krediidirisk ja likviidsusrisk. Kontserni üldine riskijuhtimise programm keskendub finantsturu prognoosimatusele ja üritab minimeerida võimalikke ebasoodsaid mõjusid kontserni finantstegevusele. Kontsern kasutab teatud riskipositsioonide maandamiseks tuletisinstrumente.

Finantsriskide juhtimise eesmärk on finantsriskide maandamine ja finantstulemuste volatiilsuse vähendamine. Kontserni finantsriske juhitakse vastavalt juhatuse poolt heaks kiidetud põhimõtetele kontserni tasandil.

(B) Tururiskid

Valuutarisk on risk, et finantsinstrumentide õiglane väärtus või rahavood kõiguvad tulevikus vahetuskursi muutuste tõttu. Varasid ja kohustusi, mis on nomineeritud eurodes, loetakse valuutariski suhtes neutraalseteks varadeks ja kohustusteks. Valuutariski vältimiseks toimuvad arveldused valdavas enamuses eurodes. 2014. ja 2013. aastal on need nõuded ja kohustused, mis on avatud valuutariskile, ebaolulised.

Hinnarisk on risk, et finantsinstrumentide õiglane väärtus või rahavood kõiguvad tulevikus muude kui intressimäärariskist või valuutariskist tulenevate turuhindade muutumise tõttu. Kontsernil puuduvad finantsinstrumendid, mis oleks avatud hinnariskile.

Intressimäära risk on risk, et finantsinstrumentide õiglane väärtus või rahavood kõiguvad tulevikus turu intressimäära muutuste tõttu.

Üleöödeposiidid on sõlmitud fikseeritud intressimääraga ning ei tekita kontsernile rahavoogude intressimäära riski.

Rahavoogude intressimäära risk tekib kontserni ujuva intressimääraga võlakohustustest ning seisneb ohus, et finantskulud suurenevad, kui intressimäärad tõusevad.

Kontserni laenukohustused on ujuva intressimääraga, sõltuvad Euribori kõikumistest. Aastal 2014 võrreldes aastaga 2013 keskmised intressimäärad oluliselt ei muutunud.

Kontsern on sõlminud tuletistehingud SEB-ga ja Nordea Pangaga, Nordic Investment Bank laenu intressiriski maandamiseks (vt Lisa 16).

Võlakohustuste, mille intressikulu on fikseeritud swap tehinguga, intressimäär ei ole avatud Euribori muutustele.

Intressi muutus toob kaasa derivatiivi väärtuse muutuse. Intressi tõus muudab derivatiivi turuväärtust odavamaks, mis mõjutab majandusaasta kasumit. Derivatiivi hind kujuneb turuosaliste poolt intresside käitumiste prognooside alusel, kujuneva nõudluse ja pakkumise alusel ning sellest tulenevalt on potentsiaalset kasumit või kahjumit raske prognoosida.

(C) Krediidirisk

Krediidirisk seisneb kontserni võimalikus kahjus, mis on põhjustatud finantsinstrumendi teise osapoole võimetusest oma kohustusi täita. Krediidiriskile on avatud raha pangadeposiitidel, nõuded ostjate vastu ja muud nõuded.

Bilansipäeva seisuga on ostjatelt laekumata nõuded, mille laekumise tõenäosus väike, allahinnatud. Finantsseisundi aruandes kajastatud nõuetest ostjate vastu on maha arvatud nõuete allahindlused.

Juhtkond on seisukohal, et puudub oluline kahjumi risk, mis ületaks juba kajastatud allahindluse summat.

Krediidiriski vähendamiseks on rakendatud järgmisi meetmeid:

1. uutele sõlmitavatele rendilepingutele rakendatakse ettemaksu ühe kuu ulatuses;
2. lennufirmadele, kellel puudub AS-ga Tallinna Lennujaam lennundusleping (sinna kuuluvad tšarterreise korraldavad lennundusettevõtted) rakendatakse ettemaksu prognoositava ühe lennu kulude ulatuses;
3. lennunduslepingute sõlmimisel uute Euroopa Liidus lennundusturul vähetuntud firmadega nõutakse lennufirmalt pangagarantiid.

Klientide tähtjaks tasumata võlgadega tegeleb igapäevaselt raamatupidamise- ja turunduse osakond. Ostjatele esitatud arvete laekumise tähtaja ületamise korral kasutatakse kordusarvete, meeldetuletuste ja hoiatuste saatmist. Võla mittelaekumisel lõpetatakse lepingus ettenähtud tingimustel teenuse

pakkumine. On kehtestatud tingimused, mille korral alustatakse võla sissenõudmist kohtu kaudu või antakse võla sissenõudmine üle inkassofirmale.

Kontserni riskijuhtimise põhimõtete kohaselt on kontserni lühiajaliselt vabu rahalisi vahendeid lubatud paigutada krediidasutuste üleöö- ja tähtjalistesse deposiitidesse ning intressi- ja rahaturufondidesse.

Lühiajaliselt vabade rahaliste vahendite paigutamisel juhendatakse järgmistest printsiipidest:

1. likviidsuse tagamine;
2. kapitali säilimine;
3. tulu teenimine.

Täiendav info krediidiriski kohta on avalikustatud Lisa 11.

(D) Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on risk, et kontsern ei suuda oma finantskohustusi täita rahavoo puudujäägi tõttu. Likviidsusriski maandatakse erinevate finantsinstrumentidega, näiteks laenudega.

Majandusaasta lõpu seisuga oli kontsernil vabu rahalisi vahendeid mahus 9 749 tuh eurot (31.12.2013: 9 654 tuh eurot).

Likviidsusriski maandamiseks kasutab kontsern erinevaid finantseerimise allikaid, milleks on pangalaenud, arvelduslaenu võimalus ning ostjate nõuete pidev monitooring. Bilansipäeva seisuga ületas kontserni käibevara lühiajalisi kohustusi 4 723 tuh euro (31.12.2013: 2 598 tuh euro) võrra.

Alljärgnevas likviidsusanalüüsis on esitatud kontserni lühi- ja pikaajaliste kohustuste jaotus kohustuste realiseerumistähtaegade lõikes. Kõik tabelis esitatud summad on lepingute alusel tasumisele kuuluvad diskonteerimata rahavood.

Kohustuste jaotus maksetähtaegade järgi

tuhandetes eurodes

seisuga 31.12.2014	kuni 1 kuu	1 kuni 3 kuud	3 kuud kuni 1 aasta	1 kuni 5 aastat	üle 5 aasta	Diskontee- rimata raha- vood kokku	Bilansiline väärtus
Võlakohustused (Lisa 13) ¹	101	1 994	2 658	19 046	2 793	26 592	26 048
Võlad tarnijatele ja muud võlad (Lisa 17)	1 290	3	0	0	41	1 334	1 334
Tuletisinstrumendid (Lisa 16)	0	0	0	491	0	491	491
Kokku	1 391	1 997	2 658	19 537	2 834	28 418	27 873

seisuga 31.12.2013

Võlakohustused (Lisa 13) ²	106	2 011	2 700	22 856	3 840	31 513	30 642
Võlad tarnijatele (Lisa 17)	2 604	6	0	0	0	2 610	2 610
Tuletisinstrumendid (Lisa 16)	0	0	0	880	0	880	880
Kokku	2 711	2 017	2 700	23 735	3 840	35 003	34 132

(E) Kapitaliriski juhtimine

AS-i Tallinna Lennujaam kõik aktsiad kuuluvad riigile. Otsused dividendide jaotamise, aktsiakapitali suurendamise või vähendamise osas teeb Eesti Vabariik, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi kaudu.

Kontsern on viimastel aastatel kasutanud võörkapitali põhivarasse tehtavate investeeringute finantseerimiseks.

Ettevõtte omakapital oli seisuga 31.12.2014 nagu ka 31.12.2013 kooskõlas äriseadustiku nõuetega.

Võlakohustuste suhe omakapitali ning netovõla suhe kogukapitali

tuhandetes eurodes	31.12.2014	31.12.2013
Võlakohustused (Lisa 13)	26 048	30 642
Miinus: raha ja raha ekvivalendid ja üle 3-kuulise tähtajaga deposiidid (Lisa 12)	-9 749	-9 654
Netovõlg (võlakohustused-raha ja raha ekvivalendid)	16 299	20 988
Omakapital	59 748	54 879
Kogukapital (netovõlg + omakapital)	76 047	75 867
Võlakohustuste suhe kogukapitali	34%	40%
Netovõla suhe kogukapitali	21%	28%

1 Diskonteerimata rahavoo leidmisel on kasutatud 2014. aasta lõpus kasutatud intressimäära

2 Diskonteerimata rahavoo leidmisel on kasutatud 2013. aasta lõpus kasutatud intressimäära

(F) Õiglase väärtuse hinnangud

Kontserni hinnangul ei erine finantsseisundi aruandes korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavate finantsvarade ja kohustuste õiglased väärtused oluliselt kontserni konsolideeritud finantsseisundi aruandes, seisuga 31.12.2014 ja 31.12.2013, kajastatavatest jääkväärtustest. Kuna valdav osa kontserni pikaajalistest laenukohustustest on ujuva intressimääraga, mis muutub vastavalt muutustele rahaturu intressimäärades, siis nende õiglase väärtus ei erine oluliselt bilansilisest väärtusest.

Ostjate vastu suunatud lühiajaliste nõuete ja tasumata arvete jääkväärtus, millest on maha arvatud allahindlused, võrdub hinnanguliselt nende õiglase väärtusega.

Kontsern on pikaajalised laenukohustused liigitanud õiglase väärtuse hierarhia tasemele 3. ning õiglases väärtuses kajastatavad tuletisinstrumentid tasemele 2. Aktiivsel turul mittekaubeldavate finantsinstrumentide õiglase väärtus (näiteks avalikud tuletisinstrumentid) määratakse hindamismeetodeid kasutades. Hindamismeetodid maksimeerivad jälgitava turu andmete kasutamist, seal kus see on kättesaadav, ja toetuvad nii vähe kui võimalik üksuse spetsiifilistele hinnangutele. Kui kõik olulised instrumendi õiglase väärtuse määramiseks nõutud sisendid on jälgitavad, kajastuvad instrumendid tasemel 2 ning kui informatsioon sisendite kohta ei ole jälgitav, kajastuvad instrumendid tasemel 3.

Finantsvarade ja kohustuste väärtuse hindamiseks kasutatavad spetsiifilised hindamismeetodid hõlmavad:

- noteeritud turuhind või kaupleja pakkumishind sarnastele instrumentidele;
- intressimäärade muutuste õiglase väärtus arvutatakse eeldatavate tuleviku rahavoogude, mis põhinevad jälgitavatel intressimäärade kõveratel, nüüdisväärtusena.

Lisa 4. Olulised raamatupidamishinnangud

Konsolideeritud aastaruande koostamisel on kasutatud mitmeid raamatupidamishinnanguid ja eeldusi, mis mõjutavad aruandes kajastatud varasid ja kohustusi. Kuigi nimetatud hinnangud on tehtud juhtkonna parima teadmise kohaselt, ei pruugi need kokku langeda hilisema tegeliku tulemusega. Muudatusi juhtkonna hinnangutes kajastatakse

muudatuse toimumise perioodi koondkasumiaruandes. Alljärgnevad hinnangud omavad suurimat mõju käesolevas raamatupidamise aastaaruandes kajastatud finantsinformatsioonile.

Materiaalse põhivara ja kinnisvarainvesteeringute kasuliku eluea hindamine

Materiaalse põhivara ja kinnisvarainvesteeringute kasuliku eluea määramisel lähtutakse juhtkonna hinnangust vara tegeliku kasutamise perioodi kohta. Senine kogemus on näidanud, et varade tegelik kasutusaeg on mõnikord osutunud mõnevõrra pikemaks kui varade hinnanguline eluiga (vt Lisa 5) „Jääkväärtusega null kasutuses olevate põhivarade soetusmaksumus“).

Seisuga 31. detsember 2014 oli kontsernil materiaalsel põhivara jääkmaksumuses 111 483 tuh eurot (31. detsember 2013: 117 862 tuh eurot), aruandeperioodi amortisatsioonikulu oli 9 718 tuh eurot (2013: 9 843 tuh eurot) (vt Lisa 5). Kõikide varade amortisatsioonimäärade muutmine ühe aasta võrra mõjutaks kasumit 871 tuh euro võrra (2013: 592 tuh euro võrra).

Seisuga 31. Detsember 2014 oli kontsernil kinnisvarainvesteeringuid jääkmaksumuses 19 775 tuh eurot (31.12.2013: 19 325 tuh eurot) (vt Lisa 7). Kinnisvarainvesteeringute amortisatsioonimäärade muutmine ühe aasta võrra mõjutaks kasumit 22 tuh euro võrra (2013: 61 tuh euro võrra).

Ebatõenäoliselt laekuvate nõuete hindamine

Nõuete hindamisel lähtub juhatuse parimast talle teadaolevast informatsioonist arvestades ajaloolist kogemust. Nõuded hinnatakse alla siis, kui mõistlikul alusel on põhjust eeldada, et kontsern ei saa tagasi kõiki nõuete esialgsete tingimuste kohaselt saadaolevaid summasid. Nõude väärtuse langusele viitavateks asjaoludeks loetakse võlgniku olulisi finantsraskusi, võlgniku pankroti või finantsilise ümberkorralduse tõenäosust ja maksete maksmata jätmist või maksmisega viivitamist

Ebatõenäoliselt laekuvate nõuete summat korrigeeritakse iga bilansipäeva seisuga, kasutades varasemale kogemusele tuginevaid andmeid selle kohta, kui palju ebatõenäoliselt laekuvaks hinnatud nõuetest hilisemal perioodil laekub ning kui palju nõuetest, mille maksetähtjast polnud bilansipäeva seisuga möödunud üle 90 päeva, jääb hilisemal perioodil laekumata. Seisuga 31. detsember 2014 oli

kontsernil ebatöenäoliselt laekuvaid nõudeid summas 197 tuh eurot (31. detsember 2013: 8 tuh eurot) (Lisa 10).

Materiaalse põhivara ja kinnisvara-investeeringute kaetava väärtuse hindamine

IAS 36 fikseerib indikatsioonid vara väärtuse languse määramiseks. Kontserni äritegevuses toodud indikatsioone ei esine.

Regionaalsete lennujaamade tegevus on sõltuvuses riiklikust poliitikast. Regionaalpoliitika on lennujaamade osas seisukohal, et riigitoetus AS-le Tallinna Lennujaam peab katma ära infrastruktuuri igapäevaseks kasutamiseks vajalikud kulud.

Riik loob võimaluse õhusõidukite maandumiseks ning lisaks toetab kohalikke lennuliine, et tagada lennuühendus saarte ja mandri vahel. Vara väärtust tuleb hinnata regionaalpoliitika aspektist. Vara hinnatakse läbi regioonile tekkiva kasu ning eeldatakse et ettevõtte äri kasu on ebaoluline.

Kontserni juhatus hindas võimalike vara väärtuse langusele viitavate asjaolude esinemist kontsernis ning leidis, et 2014. aasta jooksul indikatsioone, mis viitaksid sellele, et varad on kaotanud olulise osa raha genereerimise võimest ei esinenud ning seega vara kaetavat väärtust ei hinnatud (samadel põhjustel ei hinnatud vara kaetavat väärtust ka 2013. aastal).

Lisa 5. Materiaalne põhivara

tuhandetes eurodes	Lõpetamata ehitised ja ettemaksud	Maa	Ehitised ja rajatised	Masinad ja seadmed	Muu inventar	Kokku
Saldo seisuga 31.12.2012						
Soetusmaksumus	2 560	4 933	121 955	65 335	4 596	199 379
Akumuleeritud kulum	0	0	-40 964	-31 872	-3 631	-76 466
Jääkmaksumus 31.12.2012	2 560	4 933	80 991	33 463	966	122 913
2013. aastal toimunud muutused						
Ostud ja parendused	874	0	1 481	2 493	178	5 026
Amortisatsioonikulu	0	0	-4 058	-5 321	-464	-9 843
Müüdüd varad jääkväärtuses	0	0	0	-3	0	-3
Mahakantud varad jääkväärtuses	-86	0	0	-5	-17	-109
Ümerklassifitseerimine	-767	0	184	31	552	0
Klassifitseerimine kinnisvara-investeeringuks	-121	0	0	0	0	-121
Saldo seisuga 31.12.2013						
Soetusmaksumus	2 460	4 933	123 616	67 491	5 132	203 632
Akumuleeritud kulum	0	0	-45 018	-36 833	-3 918	-85 769
Jääkmaksumus 31.12.2013	2 460	4 933	78 598	30 658	1 214	117 862
2014. aastal toimunud muutused						
Ostud ja parendused	1 588	0	17	1 868	204	3 677
Amortisatsioonikulu	0	0	-3 986	-5 363	-369	-9 718
Müüdüd varad jääkväärtuses	0	0	0	-1	0	-1
Mahakantud varad jääkväärtuses	-50	0	-1	-5	-3	-59
Ümberklassifitseerimised	-1 817	0	1 498	230	89	0
Klassifitseerimine kinnisvara-investeeringuks	-278	0	0	0	0	-278
Saldo seisuga 31.12.2014						
Soetusmaksumus	1 902	4 933	125 031	69 075	4 746	205 687
Akumuleeritud kulum	0	0	-48 905	-41 689	-3 611	-94 205
Jääkmaksumus 31.12.2014	1 902	4 933	76 126	27 387	1 134	111 483

Seisuga 31.12.2014 ja 31.12.2013 aasta lõpuks ei ole kontsernil kapitalirendi tingimustel soetatud vara.

Kasutusrendi tingimustel rendile antud varade, mida kasutatakse osaliselt oma äritegevuses ning osaliselt renditulu saamise eesmärgil, jääkväärtus seisuga 31.12.2014 oli 25 849 tuh eurot (31.12.2013: 27 016 tuh eurot).

Rendile antud põhivarad kuuluvad kõik põhivara-
ragruppi „Ehitised ja rajatised“ (vt Lisa 8).

Põhivara soetused lennujaamade ja tütarettevõtte lõikes

<i>tuhandetes eurodes</i>	2014	2013
Tallinna Lennujaam	3 480	3 785
Tartu Lennujaam	85	48
Kuressaare Lennujaam	10	18
Kärdla Lennujaam	10	970
Pärnu Lennujaam	0	67
Tallinn Airport GH	91	52
Ostud ja parendused kokku	3 677	4 940

Regionaalsete lennujaamade põhivara soetusi on finantseeritud ERF fondidest. Põhivaradega seotud sihtfinantseerimise kohustuse kohta on avaldatud info Lisa 15.

Jääkväärtusega null kasutuses olevate materiaalse põhivarade soetusmaksumus

<i>tuhandetes eurodes</i>	31.12.2014	31.12.2013
Tallinna Lennujaam	17 334	15 817
Pärnu Lennujaam	2 031	1 683
Kuressaare Lennujaam	1 739	919
Tartu Lennujaam	1 228	1 286
Tallinn Airport GH	650	375
Kärdla Lennujaam	527	530
Jääkväärtusega null kasutuses olevad põhivarad kokku	23 510	20 611

Lisa 6. Immateriaalne põhivara

TARKVARA

<i>tuhandetes eurodes</i>	2014	2013
Soetusmaksumus seisuga 01.01.	1 016	1 304
Akumuleeritud kulum seisuga 01.01.	-802	-1 127
Jääkmaksumus seisuga 01.01.	214	177
Ettemaksed põhivara eest seisuga 01.01.	57	112
Kokku immateriaalne põhivara seisuga 01.01.	271	289
Immateriaalse põhivara liikumised perioodil		
Ostud ja parendused	81	138
Arvestatud amortisatsioon	-82	-100
Ettemaksete ümberklassifitseerimine	-57	-56
Soetusmaksumus seisuga 31.12.	1 096	1 016
Akumuleeritud kulum seisuga 31.12.	-883	-802
Jääkmaksumus seisuga 31.12.	213	214
Ettemaksed põhivara eest seisuga 31.12.	0	57
Kokku immateriaalne põhivara bilansiline jääkväärtus seisuga 31.12.	213	271

Lisa 7. Kinnisvarainvesteeringud

<i>tuhandetes eurodes</i>	Lõpetama ehitised ja ettemaksud	Kinnisvara- investeering	Kokku
Saldo seisuga 31.12.2012			
Soetusmaksumus	0	11 514	11 514
Akumuleeritud kulum	0	-1 458	-1 458
Jääkmaksumus 31.12.2012	0	10 056	10 056
2013. aastal toimunud muutused			
Ostud ja parendused	2 479	7 500	9 979
Amortisatsioonikulu	0	-832	-832
Mahakantud vara soetusmaksumus	0	-1 189	-1 189
Mahakantud vara akumuleerunud kulum	0	1 189	1 189
Klassifitseerimine materiaalsest põhivarast kinnisvarainvesteeringuks	121	0	121
Saldo seisuga 31.12.2013			
Soetusmaksumus	2 601	17 825	20 426
Akumuleeritud kulum	0	-1 101	-1 101
Jääkmaksumus 31.12.2013	2 601	16 724	19 325
2014. aastal toimunud muutused			
Ostud ja parendused	-2	1 252	1 250
Amortisatsioonikulu	0	-1 078	-1 078
Klassifitseerimine materiaalsest põhivarast kinnisvarainvesteeringuks	210	68	278
Ümberklassifitseerimised	-2 809	2 809	0
Saldo seisuga 31.12.2014			
Soetusmaksumus	0	21 954	21 954
Akumuleeritud kulum	0	-2 179	-2 179
Jääkmaksumus 31.12.2014	0	19 775	19 775

Suurem osa kinnisvarainvesteeringute rendilepinguid on lühikese ülesütleamise tähtajaga v.a. 2014. aastal valminud lennukite hooldusangaar, mis on renditud 15-ks aastaks (2013. aastal valminud lennukite hooldusangaarid, mis on renditud 30-ks aastaks). Kõik lepingupõhised kohustused seoses kinnisvarainvesteeringute arendusega, remondi ja hooldusega lasuvad kontsernil kui rendileandjal. Kinnisvarainvesteeringutest saadud renditulu oli 2 077 tuh eurot (2013: 1 504 tuh eurot) ja otsesed tegevuskulud 609 tuh eurot (2013: 368 tuh eurot).

Olulisem soetus 2014. aastal on:

- Lennukite angaar, ehituse soetusmaksumus 3,9 mln eurot (31.12.2013 seisuga lõpetamata ehituse-na kajastatud 2,6 mln eurot). Ehitise kasutamiseks on rentnikuga sõlmitud 15 aastane rendileping.

Juhtkond on veendumusel, et 2014. aastal valminud lennukite hooldusangaari õiglane väärtus ei erine oluliselt bilansilisest maksumusest. Juhtkonna hinnangul ei erine 2013. aastal soetatud büroohoone, angaari ning garaaži õiglane väärtus selle bilansilisest maksumusest, kuna varad on soetatud avalikul pakumisel turutingimustel. Kontsern on liigitanud kinnisvarainvesteeringute õiglast väärtust hierarhia tasemele 3.

Lisa 8. Kasutusrent

Renditulud on saadud ruumide, angaaride ja maa rendist (vt Lisa 7,21).

Tingimusliku rendina kajastatakse kontsessioone. Teenuste kontsessioonikokkuleppe puhul annab Tallinna Lennujaam lepingu kehtivuse ajaks kliendile õiguse osutada teenust oma territooriumil. Tingimuslik rendimakse sõltub lennujaama territooriumil osutatud teenuste käibest ning aasta jooksul lennujaama läbinud reisijate arvust.

Renditulu

<i>tuhandetes eurodes</i>	2014	2013
Kontsessioonid	3 499	3 295
Hooned, rajatised	3 857	3 281
Infrastruktuuritasud	102	75
Kokku renditulu	7 458	6 651

Järgmiste perioodide renditulu mittekatkestatavatest rendilepingutest¹

<i>tuhandetes eurodes</i>	2014	2013
< 1 aasta	3 149	2 890
1 – 5 aastat	9 992	9 259
> 5 aasta	12 595	7 485
Kokku renditulu	25 735	19 634

Toodud andmed kasutusrenditulude kohta sisaldavad nii kinnisvarainvesteeringute kui ka materiaalse põhivara renditulu.

Rendikulu

<i>tuhandetes eurodes</i>	2014	2013
Sõiduaudod	44	66
Kokku rendikulu	44	66

Järgmiste perioodide kasutusrendimaksed mittekatkestatavatest rendilepingutest

<i>tuhandetes eurodes</i>	2014	2013
< 1 aasta	46	30
1 – 5 aastat	87	48
> 5 aasta	1	0
Kokku rendikulu	134	78

Kõikide mootorsõidukite kasutusrendilepingute alusvaluutaks on euro. Lepingud ei sea piiranguid kontserni dividendi- ega finantseerimispoliitikale. Rendile võetud vara ei ole edasi antud allrendile.

Lisa 9. Varud

<i>tuhandetes eurodes</i>	31.12.2014	31.12.2013
Lennukite jäätõrje materjalid	132	127
Rajahoodus- ja pääs-tematerjalid	31	23
Kütus	27	33
Toiduained	8	12
Turunduse materjalid	7	1
Varud kokku	205	196

Aruandeperioodi jooksul ei ole tehtud varude allahindlusi, samuti ei ole tehtud allahindlusi ka aastal 2013.

¹ Siin ei näidata tingimuslikku renti (kontsessiooni), kuna rendimäär ei ole fikseeritud vaid sõltub kliendi käibest, reisijate arvust ning tarbijahinnaindeksist.

Lisa 10. Nõuded ja ettemaksed

10.1 Nõuded ostjate vastu

<i>tuhandetes eurodes</i>	31.12.2014	31.12.2013
Ostjatelt laekumata arved	3 841	2 456
Ebatõenäoliselt laekuvad arved	-197	-8
Nõuded ostjate vastu kokku	3 644	2 448

10.2 Muud nõuded

<i>tuhandetes eurodes</i>	31.12.2014	31.12.2013
Nõue sihtfinantseerimise eest	25	159
Muud nõuded	5	4
Muud nõuded kokku	30	163

10.3 Ettemaksed

<i>tuhandetes eurodes</i>	31.12.2014	31.12.2013
Maksude ettemaksed	87	526
Ettemaksed	153	166
Viitlaekumised	1	0
Muud nõuded ja ettemaksed kokku	241	692
Nõuded ja ettemaksed KOKKU	3 915	3 303

Nõuete ja ettemaksete õiglasel väärtused ei erine oluliselt nende bilansilisest maksumusest. Nõuete laekumine ja ettemaksete eest saadavate teenuste ja kaupade laekumine ei ole tagatistega kaetud. Kõik kontserni nõuded ja ettemaksed on eurodes, vt Lisa 3.

10.4 Muutused ebatõenäoliselt laekuvates nõuetes

<i>tuhandetes eurodes</i>	2014	2013
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded perioodi alguses	-8	-229
Aruandeperioodil ebatõenäoliselt laekuvateks hinnatud nõuded (Lisa 24)	-211	-39
Lootusetuks hinnatud nõuded	16	166
Aruandeperioodil laekunud ebatõenäoliseks hinnatud nõuded	6	95
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded perioodi lõpul	-197	-8

Lisa 11. Finantsinstrumendid

(A) Finantsinstrumendid kategooriate järgi

Finantsvarade kirjed finantsseisundi aruandes

<i>tuhandetes eurodes</i>	31.12.2014	31.12.2013
Nõuded ostjate vastu, saamata põhivara sihtfinantseering ja muud nõuded (Lisa 10.1 ja 10.2)	3 674	2 611
Raha ja raha ekvivalendid (Lisa 12)	9 749	9 654
Kokku finantsvarade kirjed finantsseisundi aruandes	13 423	12 265

Finantskohustuste kirjed finantsseisundi aruandes

<i>tuhandetes eurodes</i>	Finantskohustused õiglasest väärtuses muutusega läbi koondkasumiaruande	Muud finants- kohustused	Kokku
Seisuga 31.12.2014			
Võlakohustused (Lisa 13)	0	26 048	26 048
Võlad tarnijatele ja muud võlad (Lisa 17)	0	1 334	1 334
Tuletisinstrumendid (Lisa 16)	491	0	491
Kokku finantskohustuste kirjed finantsseisundi aruandes	491	27 382	27 873
Seisuga 31.12.2013			
Võlakohustused (Lisa 13)	0	30 642	30 642
Võlad tarnijatele ja muud võlad (Lisa 17)	0	2 625	2 625
Tuletisinstrumendid (Lisa 16)	880	0	880
Kokku finantskohustuste kirjed finantsseisundi aruandes	880	33 267	34 147

(B) Finantsinstrumendid krediitkvaliteedi järgi

Ostjatelt laekumata arvete analüüs

<i>tuhandetes eurodes</i>	2014	2013
Nõuded uute klientide vastu (arveldatud alla 12 kuu), kes 31.12. seisuga ei ole maksetähtaega ületanud	23	3
Nõuded uute klientide vastu (arveldatud alla 12 kuu), kes 31.12. seisuga on maksetähtaja ületanud	20	48
Nõuded olemasolevate klientide vastu (arveldatud üle 12 kuu), kes 31.12. seisuga ei ole maksetähtaega ületanud	2 315	1 960
Nõuded olemasolevate klientide vastu (arveldatud üle 12 kuu), kes 31.12. seisuga on maksetähtaja ületanud	1 483	445
Kokku nõuded ostjate vastu	3 841	2 456

<i>tuhandetes eurodes</i>	31.12.2014	31.12.2013
Maksetähtaeg saabumata	2 338	2 008
Maksetähtaeg aegunud kuni 30 päeva	681	331
Maksetähtaeg aegunud kuni 60 päeva	202	58
Maksetähtaeg aegunud üle 60 päeva	620	59
Ostjatelt laekumata arved kokku	3 841	2 456

31.12.2014 seisuga nõuetest ostjate vastu oli 13.03.2015 laekumata 317 tuh eurot (13.03.2014: 37 tuh eurot), sellest oli seisuga 31.12.2014 ebatõenäoliselt laekuvateks hinnatud nõudeid summas 190 tuh eurot.

Arvelduskontode ja deposiitide jaotus erinevate krediitdireitingutega pankade vahel

<i>tuhandetes eurodes</i>	31.12.2014	31.12.2013
Pankades, mis omavad Moody's krediitdireitingut A1	7 472	1 777
Pankades, mis omavad Moody's krediitdireitingut A2	2 191	7 081
Pankades, mis omavad Moody's krediitdireitingut Aa2	0	728
Pankades, mis omavad Moody's krediitdireitingut Aa3	20	0
Krediidiriskile avatud summa kokku	9 683	9 586

Lisa 12. Raha ja raha ekvivalendid

<i>tuhandetes eurodes</i>	31.12.2014	31.12.2013
Kassad	65	67
Arvelduskontod	9 683	2 530
Üleöödeposiit	0	7 057
Raha ja raha ekvivalendid kokku	9 749	9 654

Lisa 13. Võlakohustused

<i>tuhandetes eurodes</i>	31.12.2014	31.12.2013
Pikaajalised võlakohustused		
Pikaajalised pangalaenud	13 861	18 417
Emiteeritud võlakirjad	7 500	7 500
Kokku pikaajalised võlakohustused	21 361	25 917
Lühiajalised võlakohustused		
Pikaajaliste pangalaenude tagasimaksed järgmisel perioodil	4 556	4 556
Pikaajaliste pangalaenude intressikohustus seisuga 31.12	131	170
Lühiajalised võlakohustused kokku	4 687	4 726
Kokku võlakohustused	26 048	30 642

Pikaajaliste pangalaenude põhiosa, võlakirjad (nominaalväärtuses) ja tingimused

	Lepingu sõlmimine	Tagasimakse- tähtaeg	Tagatis	Kohustuse summa
Nordic Investment Bank	31.01.2007	15.09.2017	Vt Lisa 14	32 000 000
Pohjola pank	28.11.2011	30.09.2022	Vt Lisa 14	10 000 000
Pohjola pank võlakirjad	28.03.2013	2.04.2018	Puudub	7 500 000

Kõik võetud laenud on nomineeritud eurodes.

Juhtkonna hinnangul ei erine laenude õiglane väärtus bilansipäeval oluliselt nende bilansilisest väärtusest.

<i>tuhandetes eurodes</i>				
Seisuga 31.12.2014	NIB	Pohjola	Pohjola võlakirjad	KOKKU
Laenu jääk perioodi alguses	14 222	8 750	7 500	30 472
Tasutud laenud perioodil	-3 556	-1 000	0	-4 556
Laenu jääk perioodi lõpus	10 667	7 750	7 500	25 917
Laenude intressi kohustus	109	0	22	131
Intressimäär	6k Euribor +0,12%	3k Euribor +1,0%	3k Euribor +1,1%	
Seisuga 31.12.2013	NIB	Pohjola	Pohjola võlakirjad	KOKKU
Laenu jääk perioodi alguses	17 778	9 750	0	27 528
Saadud laen perioodi jooksul	0	0	7 500	7 500
Tasutud laenud perioodil	-3 556	-1 000	0	-4 556
Laenu jääk perioodi lõpus	14 222	8 750	7 500	30 472
Laenude intressi kohustus	145	0	25	170
Intressimäär	6k Euribor +0,12%	3k Euribor +1,0%	3k Euribor +1,1%	

Võlakirjad

2013. aastal emiteeris Tallinna Lennujaam 75 tagamata võlakirja nimiväärtuses 100 tuh eurot, mille lunastustähtaeg on aastal 2018. Võlakirjad on nomineeritud eurodes. Võlakirjade intressimäär on 3 kuu Euribor + 1,1% intressimarginaal. Võlakirjade emiteerimise tehingukulud olid 0,1% tehingu summast.

Lisa 14. Laenu tagatis ja panditud vara

Nordic Investment Bank ja Pohjola panga laenu tagatiseks varasid panditud ei ole, laenuleping näeb ette, et AS-i Tallinna Lennujaam ei tohi ilma panga eelneva kirjaliku nõusolekuta:

- võõrandada, anda üürile, rendile või muul lepingulisel alusel kolmanda isiku kasutusse anda oma vara, kui see väljub igapäevase majandustegevuse raamest;
- pantida oma vara või koormata seda mistahes muu piiratud asjaõigusega.

Lisa 15. Sihtfinantseerimine

15.1 Tegevuskulude sihtfinantseerimine

<i>tuhandetes eurodes</i>	2014	2013
Riigieelarvest määratud sihtotstarbeline toetus ¹	6 363	6 148
Tartu linnavalitsus	22	23
Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus	0	14
Välisfinantseering	29	55
Tegevuskulude sihtfinantseerimine kajastatud tuluna (Lisa 22)	6 414	6 240

15.2 Varade sihtfinantseerimine

<i>tuhandetes eurodes</i>	2014	2013
Pikaajalised varade sihtfinantseerimised perioodi alguse seisuga	58 381	61 186
Saadud toetused		
Kodumaine sihtfinantseerimine	10	8
Euroopa Regionaalarengu Fond (ERF)	0	1 071
Saadud toetused kokku	10	1 079
Arvestatud tuludesse		
Kodumaine sihtfinantseerimine	-270	-269
Ühtekuuluvusfond (ISPA)	-2 082	-2 082
Euroopa Regionaalarengu Fond (ERF)	-1 485	-1 461
Sihtfinantseerimisega soetatud vara ja -kohustuse mahakandmine		
Euroopa Regionaalarengu Fondilt (ERF)	0	-72
Pikaajalised varade sihtfinantseerimised kajastatud tuluna arvestusperioodis kokku (Lisa 22)	-3 837	-3 884
Pikaajalised varade sihtfinantseerimised perioodi lõpu seisuga	54 554	58 381
sh Kodumaine sihtfinantseerimine	2 404	2 664
sh Ühtekuuluvusfond (ISPA)	39 809	41 891
sh Euroopa Regionaalarengu Fond (ERF)	12 341	13 826

Vabariigi Valitsuse 22. märtsi 2004. a määruse nr. 81 „Struktuuritoetuse rakendusametuste ja rakendusüksuste nimetamine ning riigi ja kohaliku omavalitsuse investeeringute meetmete loetelu kinnitamine” muudatusega nr 57 18.03.2005. aastast lülitati AS Tallinna Lennujaam rakendusüksuste loetellu. Rakendusüksus loodi eesmärgiga tagada Euroopa struktuuritoetuste õiguspärane kasutamine.

¹ Toetus on ette nähtud regionaalsete lennujaamade (Kärdla-, Kuressaare-, Tartu- ja Pärnu Lennujaam) käigus hoidmiseks, 2011. aastal lisandus riigi poolne toetus pääste- ja julgestustegevusele.

Rakendusüksus asub AS-i Tallinna Lennujaam koosseisus, mis tähendab, et Eesti Vabariigi Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium on andnud AS-le Tallinna Lennujaam, kui rakendusüksusele, üle sihtfinantseerimise rakendamise juhtimise korraldamise ja elluviimise tagamise. Rakendusüksus tasub riigikassasse laekunud ERF-ilt saadud sihtfinantseerimise vahendid tarnijatele otse, mistõttu ei kajastu põhivarade soetamiseks saadud sihtfinantseerimise rahavoogude aruandes investeerimise rahavoogudes (vt konsolideeritud rahavoogude aruanne „Tasutud immateriaalse ja materiaalse põhivara soetamisel“).

AS-il Tallinna Lennujaam puudub kontroll rakendusüksuse rahaliste vahendite üle.

15.3 Olulisemad ERFi poolt rahastatud soetused

- Tartu lennujaam – lennuraja pikendus ja -ülekate, lennuraja tulede süsteem koos alajaamaga, päästede-poo, reisiterminali rekonstrueerimine, hooldetehnika angaar; hooldetehnika;
- Kärdla lennujaam – reisiterminali rekonstrueerimine, garaaazi ehitus, päästeseadmed, hooldetehnika;
- Kuressaare lennujaam – reisiterminali rekonstrueerimine, rennuraja ja perrooni rekonstrueerimine, lennuraja tulede süsteem, navigatsiooniseadmed, hooldetehnika;
- Pärnu lennujaam – julgestus- ja hooldetehnika.

15.4 ERF toetused soetusmaksumuses lennujaamade lõikes

<i>tuhandetes eurodes</i>	2005–2013
Tartu lennujaam	10 484
Kuressaare lennujaam	7 641
Kärdla lennujaam	1 968
Pärnu lennujaam	83
Lennujaamad kokku	20 176

Lisa 16. Tuletisinstrumendid

Intressi swap	1. Ujuva intressimääraga Nordic Investment Bank laenu intressikulu fikseerimiseks (interest-rate swap):	2. Ujuva intressimääraga Nordic Investment Bank laenu intressikulu fikseerimiseks (cancellable swap):
Tehing sõlmiti	16.03.2007;	30.01.2009
Alguskuupäev	17.09.2007;	16.03.2009
Lõppkuupäev	15.09.2017;	15.09.2017
Nominaalsumma	18 000 000 eurot;	13 222 222 eurot;
Fikseeritud intressimäär	4,015%.	2,395%
Ujuva intressi baasmäär	6k Euribor	6k Euribor

Muutused intressi swapi osas

<i>tuhandetes eurodes</i>	
Õiglase väärtus seisuga 31.12.2014 (negatiivne turuväärtus)	491
sh pikaajaline osa	491
Õiglase väärtuse muutus 2014. aastal (Lisa 26)	-389
Õiglase väärtus seisuga 31.12.2013 (negatiivne turuväärtus)	880
Õiglase väärtuse muutus 2013. aastal (Lisa 26)	-485
Õiglase väärtus seisuga 01.01.2013 (negatiivne turuväärtus)	1 365

Lisa 17. Võlad tarnijatele ja muud võlad

17.1 Võlad tarnijatele ja muud võlad

<i>tuhandetes eurodes</i>	31.12.2014	31.12.2013
Võlad kaupade ja teenuste eest	1 170	1 409
Võlad põhivara eest	110	1 201
Muud võlad	14	14
Võlad tarnijatele kokku	1 294	2 625

17.2 Viitvõlad töötajatele, maksuvõlad ja ettemaksed

<i>tuhandetes eurodes</i>	31.12.2014	31.12.2013
Viitvõlad töötajatele (Lisa 19)	1 951	1 827
Maksuvõlad (Lisa 18)	990	1 195
Ettemaksed	225	183
Muud võlad ja ettemaksed kokku	3 165	3 205
Võlad hankijatele ja muud võlad kokku	4 459	5 830

Lisa 18. Maksuvõlad

<i>tuhandetes eurodes</i>	31.12.2014	31.12.2013
Sotsiaalmaks töötasudelt ja erisoodustustelt	586	558
Tulumaks töötasudelt ja erisoodustustelt	321	312
Töötuskindlustusmaks	43	46
Pensionikindlustus	32	28
Aktsiis	6	6
Maamaks	0	242
Ettevõtte tulumaks	0	2
Muud maksud	0	1
Maksuvõlad kokku	990	1 195

Lisa 19. Viitvõlad töötajatele

<i>tuhandetes eurodes</i>	31.12.2014	31.12.2013
Preemiareervi kohustus	983	937
Arvestatud, kuid väljamaksmata palk	648	599
Puhkusetasu kohustus	317	287
Muud võlad töötajatele	2	4
Viitvõlad töötajatele kokku	1 951	1 827

Lisa 20. Omakapital

Kõik AS-i Tallinna Lennujaam aktsiad kuuluvad Eesti Vabariigile. Nende valitsejaks ja aktsionäriõiguse teostajaks on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, mida esindab aktsionäride üldkoosolekul majandus- ja taristuminister.

	31.12.2014	31.12.2013
Aktiakapital	24 360 500 eurot	24 360 500 eurot
Aktsiate arv	2 436 050 tk	2 436 050 tk
Aktsiate nimiväärtus	10 eurot	10 eurot

Kontserni emaettevõtte aktiakapital seisuga 31.12.2014 koosnes 2 436 050 lihtaktsiast (31.12.2013: 2 436 050) lihtaktsiast nimiväärtusega 10 eurot.

Kontserni jaotamata kasum seisuga 31. detsember 2014 moodustas 32 951 tuh eurot (31. detsember 2013: 28 082 tuh eurot). Dividendide väljamaksmisel omanikele kaasneb tulumaksukulu 20/80 netodividendina väljamakstavalt summalt. Seega on bilansipäeva seisuga eksisteerinud jaotamata kasumist omanikele võimalik dividendidena välja maksta 26 361 tuh eurot (31. detsembril 2013: 22 185 tuh eurot) ning dividendide väljamaksmisega kaasneks dividendide tulumaks summas 6 590 tuh eurot (31. detsembril 2013: 5 897 tuh eurot).

Lisa 21. Müügitulu

Lennundustulu

<i>tuhandetes eurodes</i>	2014	2013
Reisijatasud	6 502	6 637
Maandumistasud	5 532	5 326
Parkimistasud	295	305
Navigatsioonitasud	20	21
Starditasud	11	6
Lennundustulu kokku	12 360	12 296

Mittelennundustulu

<i>tuhandetes eurodes</i>	2014	2013
Reisijate ja lennukite teenindamine	8 474	8 126
Renditulud (Lisa 8)		
Kontsessioonid	3 499	3 295
Ruumide ja angaaride üür	3 857	3 281
Infrastruktuuritasud	102	75
Renditulud kokku	7 458	6 651
Muud müüdnud teenused		
Autode parkimisteenus	1 495	1 307
Üürnikele osutatud teenused	1 066	890
Reklaamiteenus	535	537
Lennundusega seotud teenused	391	368
Muud osutatud ja vahendatud teenused	138	114
Muud müüdnud teenused kokku	3 626	3 215
Mittelennundustulu kokku	19 558	17 992
Müügitulu kokku	31 918	30 288

Lisa 22. Muud äritulud

<i>tuhandetes eurodes</i>	2014	2013
Tegevuskulude sihtfinantseerimine (Lisa 15)	6 414	6 240
Tuludesse arvestatud varade sihtfinantseerimine (Lisa 15)	3 837	3 884
Muud tulud	29	44
Kasum masinate ja seadmete müügist	2	35
Muud äritulud kokku	10 282	10 203

Lisa 23. Kaubad, materjal ja teenused

<i>tuhandetes eurodes</i>	2014	2013
Julgestus, ohutus ja pääste*	3 406	3 266
Kommunaalkulud	2 713	2 528
Hoonete ja rajatiste hooldus	1 754	1 498
Sõidukite majandamise kulud	1 098	1 347
Lennuradade hooldus	973	930
Info ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	753	1 132
Reisijate ja õhusõidukite teenindamise kulud	746	744
Kaubad, materjal ja teenused kokku	11 442	11 445

* sisaldab ainult sisseostetud julgestusteenust, muud julgestus- ja päästekulud on teistel kuluridel. 2014. aastal olid kõik julgestus- ja päästekulud kokku 5,44 mln ja 2013. aastal 4,98 mln.

Lisa 24. Mitmesugused tegevuskulud

<i>tuhandetes eurodes</i>	2014	2013
Turundus ja avalikud suhted	384	337
Koolituskulud	296	252
Administreerimiskulud	236	216
Kulu ebatõenäoliselt laekuvatest nõuetest (lisa 10)	205	-56
Eri- ja vormiriietused	110	128
Töölähetused	89	97
Tegevuskulud kokku	1 320	974

Lisa 25. Tööjõukulud

<i>tuhandetes eurodes</i>	2014	2013
Töötasud, tulemustasud, puhkusetasud ja preemiad	9 754	8 680
<i>keskmine töötasu kuus eurodes</i>	<i>1 514</i>	<i>1 350</i>
Tööjõukuludelt arvestatud maksud	3 430	3 051
Tööjõukulu klassifitseeritud erisoodustusena	115	68
Muud koosseisuvälised töötasud	45	68
Hüvitised ja toetused	36	34
Tööjõukulud kokku	13 380	11 901
Töötajate arv	2014	2013
Töötajate arv perioodi algul	536	539
Töötajate arv perioodi lõpul	579	574
Keskmine töötajate arv taandatud täistööajale	537	536

Lisa 26. Finantstulud ja -kulud

<i>tuhandetes eurodes</i>	2014	2013
Deriviivi õiglase väärtuse muutus (Lisa 16)	389	485
Intressitulud deposiididelt	5	6
Muud finantstulud, -kulud	0	-8
Intressikulu derivatiividega kaetud laenudelt	-369	-472
Intressikulu ujuva intressimääraga laenudelt	-161	-193
Intressikulu võlakirjadelt	-101	-75
Finantstulud ja -kulud kokku	-237	-257

Lisa 27. Tingimuslikud ning siduvad tulevikukohustused

Potentsiaalsed maksurevisjonist tulenevad kohustused

Maksuhaldur ei ole algatanud ega läbi viinud kontserni ettevõtete maksurevisjoni ega üksikjuhtumi kontrolli üheski kontserniettevõttes. Maksuhalduril on õigus kontrollida kontserni ettevõtete maksuarvestust kuni 5 aasta jooksul maksudeklaratsiooni esitamise tähtajast ning vigade tuvastamisel määrata täiendav maksusumma, intressid ning trahv. Juhtkonna hinnangul ei esine asjaolusid, mille tulemusena võiks maksuhaldur määrata kontsernile olulise täiendava maksusumma.

Lisa 28. Tehingud seotud osapooltega

AS-i Tallinna Lennujaam aktsiad kuuluvad 100% Eesti Vabariigile. Kontserni aruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks ema- ja tütaretevõtte juhatuse ja nõukogu liikmeid ning muud ettevõtteid, kelle üle nimetatud isikutel on oluline mõju.

Samuti on loetud seotud osapoolteks kõik organisatsioonid, kus riigil on kontroll või valitsev mõju. Kontserni juhatuse peab oluliseks avalikustada tehingud riigi kontrolli või valitseva mõju all olevate lennundusettevõttega, kus riik omab valitsevat mõju.

	2014	2013
Varad	598	8 080*
Kohustused	25	17
Müüdud teenused	5 854	6 812
Ostetud teenused	133	150

* Sellest 7 500 tuhat moodustab Estonian Airilt soetatud kinnisvarainvesteering.

Juhatus ja nõukogu

Nõukogu ja juhatuse töötasu koos sotsiaalmaksudega moodustas 2014. aastal 513 tuhat eurot (2013: 452 tuhat eurot).

AS Tallinna Lennujaam on andnud juhatuse liikmete käsutusse ametiautod, teenistusleping ei näe ette lahkumishüvitiste maksmist.

Tehingud seotud osapooltega on teostatud turuhindades ning nõuetes seotud osapooltega ei ole tehtud allahindlusi.

Lisa 29. Finantsinformatsioon emaettevõtte kohta

Konsolideerimata finantsseisundi aruanne

<i>tuhandetes eurodes</i>	31.12.2014	31.12.2013
VARAD		
Põhivara		
Pikaajalised finantsinvesteeringud	1 028	1 028
Materiaalne põhivara	109 095	115 119
Immateriaalne põhivara	213	267
Kinnisvarainvesteeringud	19 775	19 325
Põhivara kokku	130 111	135 739
Käibevara		
Varud	67	62
Nõuded ja ettemaksud	2 740	2 481
Raha	5 928	6 208
Käibevara kokku	8 735	8 751
VARAD KOKKU	138 846	144 490
OMAKAPITAL		
Aktsiakapital	24 361	24 361
Kohustuslik reservkapital	2 436	2 436
Jaotamata kasum	27 577	22 871
OMAKAPITAL KOKKU	54 374	49 668
KOHUSTUSED		
Pikaajalised kohustused		
Võlakohustused	21 361	25 917
Sihtfinantseerimine	54 554	58 381
Tuletisinstrumendid	491	880
Kokku pikaajalised kohustused	76 406	85 178
Lühiajalised kohustused		
Võlakohustused	4 687	4 725
Võlad ja ettemaksud	3 379	4 919
Kokku lühiajalised kohustused	8 066	9 644
KOHUSTUSED KOKKU	84 472	94 822
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL KOKKU	138 846	144 490

Konsolideerimata koondkasumiaruanne

<i>tuhandetes eurodes</i>	2014	2013
Müügitulu	25 365	24 054
Muud äritulud	10 279	10 197
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-10 154	-10 036
Mitmesugused tegevuskulud	-1 180	-837
Tööjõukulud	-8 864	-7 951
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-10 437	-10 281
Muud ärikulud	-63	-68
ÄRIKASUM	4 946	5 079
Finantstulud ja -kulud	-239	-259
Aruandeaasta puhaskasum	4 707	4 820
MAJANDUSAASTA KOONDKASUM	4 707	4 820

Konsolideerimata rahavoogude aruanne

<i>tuhandetes eurodes</i>	2014	2013
PÕHITEGEVUSE RAHAVOOD		
Laekumised klientidelt	27 493	26 724
Tarnijatele ja töötajatele tasutud	-23 139	-21 912
Saadud intressitulu	3	4
Makstud intressid	-670	-757
Saadud sihtfinantseerimine riigi eelarvest	6 363	6 148
Saadud muu tegevuskulude sihtfinantseerimine	32	60
PÕHITEGEVUSE RAHAVOOD KOKKU	10 082	10 266
RAHAVOOD INVESTEERIMISEST		
Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamisel	-5 861	-13 972
Laekunud materiaalse põhivara müügist	12	23
Laekunud põhivara sihtfinantseerimine	42	199
RAHAVOOD INVESTEERIMISEST KOKKU	-5 806	-13 749
RAHAVOOD FINANTSEERIMISEST		
Saadud laenu tagasimaksed	-4 556	-4 556
Saadud laen ja emiteeritud võlakirjad	0	7 500
RAHAVOOD FINANTSEERIMISEST KOKKU	-4 556	2 944
PUHAS RAHAVOOG	-280	-539
Raha ja raha ekvivalendid perioodi algul	6 208	6 747
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpul	5 928	6 208
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-280	-539

Konsolideerimata omakapitali muutuste aruanne

<i>tuhandetes eurodes</i>	Aktsiakapital	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum	Kokku
Saldo seisuga 31.12.2012	24 360	2 436	18 051	44 848
2013. aasta koondkasum	0	0	4 820	4 820
Saldo seisuga 31.12.2013	24 360	2 436	22 871	49 668
2014. aasta koondkasum	0	0	4 707	4 706
Saldo seisuga 31.12.2014	24 360	2 436	27 578	54 374

AS Tallinna Lennujaam (emaettevõtte) korrigeeritud omakapitali aruanne

<i>tuhandetes eurodes</i>	2014	2013
Emaettevõtte konsolideerimata omakapital	54 373	49 668
Tütaretevõtte bilansiline väärtus emaettevõtte konsolideerimata finantsseisundi aruandes (miinus)	-1 028	-1 028
Tütaretevõtte väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil (pluss)	6 402	6 239
Kokku	59 748	54 879

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

AS Tallinna Lennujaam aktsionärile

Oleme auditeerinud kaasnevat AS Tallinna Lennujaam ja selle tütaretevõtte konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab konsolideeritud finantsseisundi aruannet seisuga 31. detsember 2014, konsolideeritud koondkasumiaruannet, omakapitali muutuste aruannet ja rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta ning lisasid, mis sisaldavad aastaaruande koostamisel kasutatud oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat informatsiooni.

Juhatus kohustused konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande osas

Juhatus vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, ning sellise sisekontrolli eest, nagu juhatus peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Vandeauditori kohustus

Meie kohustuseks on avaldada auditi põhjal arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta. Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega. Need standardid nõuavad, et me oleme vastavuses eetikanõuetega ning et me planeerime ja viime auditi läbi omandamaks põhjendatud kindlustunnet, et konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne ei sisalda olulisi väärkajastamisi.

Audit hõlmab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes esitatud arvnäitajate ja avalikustatud informatsiooni kohta auditi tõendusmaterjali kogumiseks vajalike protseduuride läbiviimist. Nende protseduuride hulk ja sisu sõltuvad audiitori otsustustest, sealhulgas hinnangust riskidele, et konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne võib sisaldada pettustest või vigadest tulenevaid olulisi väärkajastamisi. Asjakohaste auditi protseduuride kavandamiseks võtab audiitor nende riskihinnangute tegemisel arvesse konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamiseks ja õiglaseks esitamiseks juurutatud sisekontrollisüsteemi, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust sisekontrolli tulemuslikkuse kohta. Audit hõlmab ka kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasuse, juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute põhjendatuse ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldise esituslaadi hindamist.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamuse avaldamiseks.

Arvamus

Meie arvates kajastab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistel osades õiglaselt AS Tallinna Lennujaam ja selle tütaretevõtte finantsseisundit seisuga 31. detsember 2014 ning nende sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

AS PricewaterhouseCoopers

Tiit Raimla
Vandeauditor, litsents nr 287

Janno Hermanson
Vandeauditor, litsents nr 570

31. märts 2015

KASUMI JAOTAMISE ETTEPANEK

Eelmiste perioodide jaotamata kasum 31.12.2013	28 082 tuhat eurot
2014. aasta puhaskasum	4 869 tuhat eurot
Kokku jaotuskõlbulik kasum seisuga 31.12.2014	32 951 tuhat eurot

Juhatus teeb ettepaneku 2014. aasta puhaskasum summas 4 869 tuhat eurot jaotada järgmiselt:

4 869 tuhat eurot jätta jaotamata ning kanda jaotamata kasumisse.

Jaotamata kasumi jääk peale kasumi jaotamist	32 951 tuhat eurot

Rein Loik	juhatuse esimees		31.03.2015
Einari Bambus	juhatuse liige		31.03.2015
Anneli Turkin	juhatuse liige		31.03.2015
Erik Sakkov	juhatuse liige		31.03.2015

MAJANDUSAASTA ARUANDE ALLKIRJAD

Juhatus on koostanud 2014. aasta tegevusaruande ja raamatupidamise aastaaruande. Juhatus kinnitab majandusaasta aruandes esitatud andmete õigsust.

Juhatus:

Rein Loik	juhatuse esimees		31.03.2015
Einari Bambus	juhatuse liige		31.03.2015
Anneli Turkin	juhatuse liige		31.03.2015
Erik Sakkov	juhatuse liige		31.03.2015

Nõukogu on juhatuse poolt koostatud majandusaasta aruande, mis koosneb tegevusaruandest ja raamatupidamise aastaaruandest, millele on lisatud sõltumatu vandeaudiitori aruanne ja kasumi jaotamise ettepanek, läbi vaadanud ja heaks kiitnud. Nõukogu kinnitab majandusaasta aruandes esitatud andmete õigsust.

Nõukogu:

Margus Puust	nõukogu esimees		31.03.2015
Arto Aas	nõukogu liige		31.03.2015
Väino Linde	nõukogu liige		31.03.2015
Kalle Palling	nõukogu liige		31.03.2015
Kai-Riin Meri	nõukogu liige		31.03.2015
Priit Lomp	nõukogu liige		31.03.2015

AS Tallinna Lennujaama müügitulu vastavalt EMTAK 2008-le

<i>tuhandetes eurodes</i>		2014	2013
EMTAK kood			
35131	Elektrienergia jaotus	637	577
52231	Lennuväljade ja lennujaama reisiterminalide töö	22 747	21 551
52239	Muud õhutransporti teenindavad tegevused	8 474	8 126
85599	Muud mujal liigitamata koolitus	60	34